

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

STANDARD GASTON
SOLUTIONS

Προς: Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Δεύτερο παραδοτέο της σύμβασης 1386-φ125/20-05-2022 με τίτλο «Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής»

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Χρηματοδοτικά εργαλεία μικρομεσαίων επιχειρήσεων	7
Το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020- Προκλήσεις και Προοπτικές	9
Άλλες πηγές χρηματοδότησης- Ευρωπαϊκοί και εθνικοί δημόσιοι πόροι	23
Στρατηγική Έρευνας και Τεχνολογίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση(RIS3)	27
Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και ο δείκτης καινοτομίας	31
Χρηματοδότηση τουριστικών καταλυμάτων στην περιοχή της Χαλκιδικής- Εμπειρική διερεύνηση	36
Έρευνας καταγραφής των συνεπειών της υγειονομικής κρίσης στα μέλη του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής	44
Συμπεράσματα	55
3ο Οικονομικό Βαρόμετρο Επιμελητηρίου Χαλκιδικής	58
Εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας –Στρατηγικές κατευθύνσεις	62
Το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027	71
Στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης για την υγειονομική κρίση	84
Βιβλιογραφία	94

Εισαγωγή

Η πανδημία COVID19 επηρέασε με πολλαπλούς τρόπους την οικονομία, την κοινωνία, τη καθημερινότητα δημιουργώντας νέα μοντέλα κοινωνικών σχέσεων και συναλλαγών. Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτού του νέου μοντέλου κοινωνικοποίησης δεν είναι άλλο από την απόστασή. Το εμπόριο, η εργασία, οι συναλλαγές, από απόσταση. Οι δημόσιες υπηρεσίες και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις από την μία πλευρά που κλήθηκαν να αφουγκραστούν και να ικανοποιήσουν τις ανάγκες του ευρύτερου κοινού και από την άλλη ο καταναλωτής, ο πελάτης να κοινοποιήσει τις ανάγκες του με ένα ανορθόδοξο κατά γενική ομολογία τρόπο.

Πόσο ψηφιακά και τεχνολογικά έτοιμος ήταν ο κρατικός μηχανισμός και ο επιχειρηματικός κόσμος και σε ποιο βαθμό ήταν καταρτισμένο το καταναλωτικό κοινό να ανταποκριθεί σε αυτήν τη συλλογική θεσμική κρίση και στην διαφοροποίηση ρόλων που έφερε η πανδημία του covid 19 σε εγχώριο επίπεδο χρήζει διερεύνησης δεδομένου πως είναι ευρέως αποδεκτό, ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας και οι ψηφιακές δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού μιας χώρας αποτελούν αναπτυξιακούς δείκτες για αυτήν.

Με την άρση των περιορισμών και την επανεκκίνηση της οικονομίας η ελληνική και παγκόσμια οικονομία ανέκαμψαν δυναμικά υποβοηθούμενες από την διευκολυντική δημοσιονομική και νομισματική.

Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε με υψηλούς ρυθμούς στη διάρκεια του 2021, μετά τη σημαντική ύφεση που καταγράφηκε το 2020 (-9,0%) λόγω της πανδημίας και των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης που επιβλήθηκαν για την αντιμετώπισή της.

Με την επανεκκίνηση της οικονομίας στην χώρα μας το πραγματικό ΑΕΠ σημείωσε ισχυρή άνοδο το β' και το γ' τρίμηνο του 2021. Ως αποτέλεσμα, κατά το εννεάμηνο του 2021 το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 9,5% σε ετήσια βάση. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στη δυναμική ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης, που τροφοδοτήθηκε από την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και την αποδέσμευση της αναβληθείσας κατανάλωσης, καθώς και στην αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών.

Ταυτόχρονα, η αύξηση της επενδυτικής δαπάνης των επιχειρήσεων, αλλά και της δημόσιας κατανάλωσης, στήριξε την εγχώρια ζήτηση. Αρνητική συμβολή στην ανάπτυξη είχε η αύξηση των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Από την πλευρά της προσφοράς, αξιοσημείωτη ήταν

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

η ανάκαμψη των υπηρεσιών (κυρίως λόγω του τουρισμού), αλλά και της βιομηχανίας και των κατασκευών.

Ο πληθωρισμός άρχισε να καταγράφει θετικό ετήσιο ρυθμό από τον Ιούνιο του 2021, καθώς η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε και παράλληλα εκδηλώθηκαν πληθωριστικές πιέσεις, λόγω κυρίως των διαταράξεων στις αλυσίδες προσφοράς και της μεγάλης ανόδου των διεθνών τιμών της ενέργειας.

Οι έντονες πληθωριστικές πιέσεις που καταγράφονται το 2021 οφείλονται σε μεγάλο βαθμό σε επιδράσεις βάσης λόγω του αρνητικού πληθωρισμού το 2020 και σε απότομες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, των ειδών διατροφής, καθώς και των εισαγόμενων ενδιάμεσων προϊόντων λόγω των διαταράξεων στις παγκόσμιες αλυσίδες προσφοράς.

Η διαρκής ενεργειακή κρίση των ημερών ωστόσο και η συνακόλουθη άνοδος των τιμών της ενέργειας και των λοιπών πρώτων υλών ενδέχεται να διατηρήσει υψηλά τον πληθωρισμό για παρατεταμένο χρονικό διάστημα και να αποσταθεροποιήσει τις προσδοκίες γι' αυτόν, προκαλώντας ταχύτερη αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο διαταραχών στις χρηματοπιστωτικές αγορές και αναστροφής της ανοδικής πορείας των οικονομιών.

Παρ' όλα αυτά, οι μεσομακροπρόθεσμες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας παραμένουν ιδιαίτερα θετικές, με τον ορίζοντα της έναρξης των επενδυτικών έργων και της εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συνδέονται με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος :

- Το 2022 ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε 5,0% και το 2023 σε 3,9%, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομία θα συνεχίσει να ενισχύεται σημαντικά από το διεθνή τουρισμό, την ανάκαμψη της ευρωζώνης και την επιτάχυνση των επενδύσεων.
- Η καταναλωτική δαπάνη αναμένεται ότι θα συνεχίσει να αυξάνεται τα δύο επόμενα έτη, με ηπιότερους όμως ρυθμούς, παράλληλα με την αύξηση της απασχόλησης
- Οι επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν με πολύ υψηλούς ρυθμούς. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι έως το 2029 η Ελλάδα προβλέπεται να λάβει στήριξη ύψους 40 δισεκ. ευρώ περίπου από το μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ 2021-2027 και 32

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

δισεκ. ευρώ από το ευρωπαϊκό μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU, ενώ παράλληλα αναμένεται και η προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων.

- Οι εξαγωγές αγαθών εκτιμάται ότι θα αυξηθούν με υψηλούς ρυθμούς το 2022 και το 2023, καθώς θα βελτιώνεται το διεθνές περιβάλλον και θα αποκαθίστανται οι διεθνείς αλυσίδες προσφοράς.
- Οι εξαγωγές υπηρεσιών, ιδιαίτερα ο τουρισμός, εκτιμάται ότι θα κινηθούν ανοδικά, μετά τη σημαντική πτώση που κατέγραψαν ως αποτέλεσμα των μέτρων που είχαν ληφθεί σε παγκόσμιο επίπεδο για τον περιορισμό της υγειονομικής κρίσης.
- Παράλληλα όμως, ανοδικά αναμένεται να κινηθούν και οι εισαγωγές, σε συνάφεια με την ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης, ιδίως των επενδύσεων.
- Το 2022 αναμένεται επιτάχυνση του πληθωρισμού, με τη θετική συμβολή όλων των συνιστωσών του ενώ το 2023 αναμένεται αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων, υπό την προϋπόθεση ότι θα αποκατασταθούν τα προβλήματα στις παγκόσμιες αλυσίδες προσφοράς και θα υποχωρήσουν οι τιμές ενέργειας και εισαγόμενων πρώτων υλών και ενδιάμεσων προϊόντων.

Στον αντίποδα τροχοπέδη σε αυτήν την αναπτυξιακή προοπτική της οικονομίας η πιστοληπτική αξιολόγησή της καθώς υπολείπεται της επενδυτικής βαθμίδας. Αυτό δημιουργεί μία σειρά από προβλήματα, κυρίως όμως στερεί την ελληνική οικονομία από πολύτιμους επενδυτικούς πόρους που θα μπορούσαν να εισρεύσουν από το εξωτερικό σε πολλούς κλάδους και τομείς, είτε ως δανειακά κεφάλαια χαμηλού κόστους είτε ως συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τον κύριο Στουρνάρα, Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, η απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της να συνεχίσει να αγοράζει ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου μετά το Μάρτιο του 2022 και μέχρι τουλάχιστον τη λήξη της περιόδου των επανεπενδύσεων το τέλος του 2024, μεγαλύτερου ύψους από τις επανεπενδύσεις των εξοφλήσεων των ομολόγων που αποκτώνται από το Ευρωσύστημα στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος αγοράς τίτλων λόγω της πανδημίας (PEPP), αναμένεται ότι θα διατηρήσει ευνοϊκές χρηματοπιστωτικές συνθήκες και χαμηλό κόστος δανεισμού τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Υπό την έννοια, αυτή παρέχει ένα “παράθυρο ευκαιρίας”, το

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

οποίο όμως πρέπει να αξιοποιηθεί τάχιστα προκειμένου να αποκτηθεί η επενδυτική βαθμίδα.

Παράλληλα, η αύξηση του δημοσιονομικού χρέους καθιστά τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του πρωτεύοντα στόχο της δημοσιονομικής πολιτικής και κεντρικό μέλημα του κρατικού σχεδιασμού και μια πρόκληση της οικονομίας των επομένων ετών. Πρόκληση αποτελεί ακόμη η επερχόμενη κλιματική αλλαγή που στρέφει τις οικονομίες σε καθαρές μορφές ενέργειας Η αδυναμία στην τεχνολογία αποθήκευσης ενέργειας ωστόσο καθυστερεί την πράσινη μετάβαση.

Καταλήγοντας, η αξιοποίηση των πόρων του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU, η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και η χρηματοδοτική στήριξη από ένα εύρωστο τραπεζικό σύστημα θα ενισχύσουν τις επενδύσεις, θα υποστηρίξουν την πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και θα συμβάλουν στην αύξηση της συνολικής παραγωγικότητας και της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

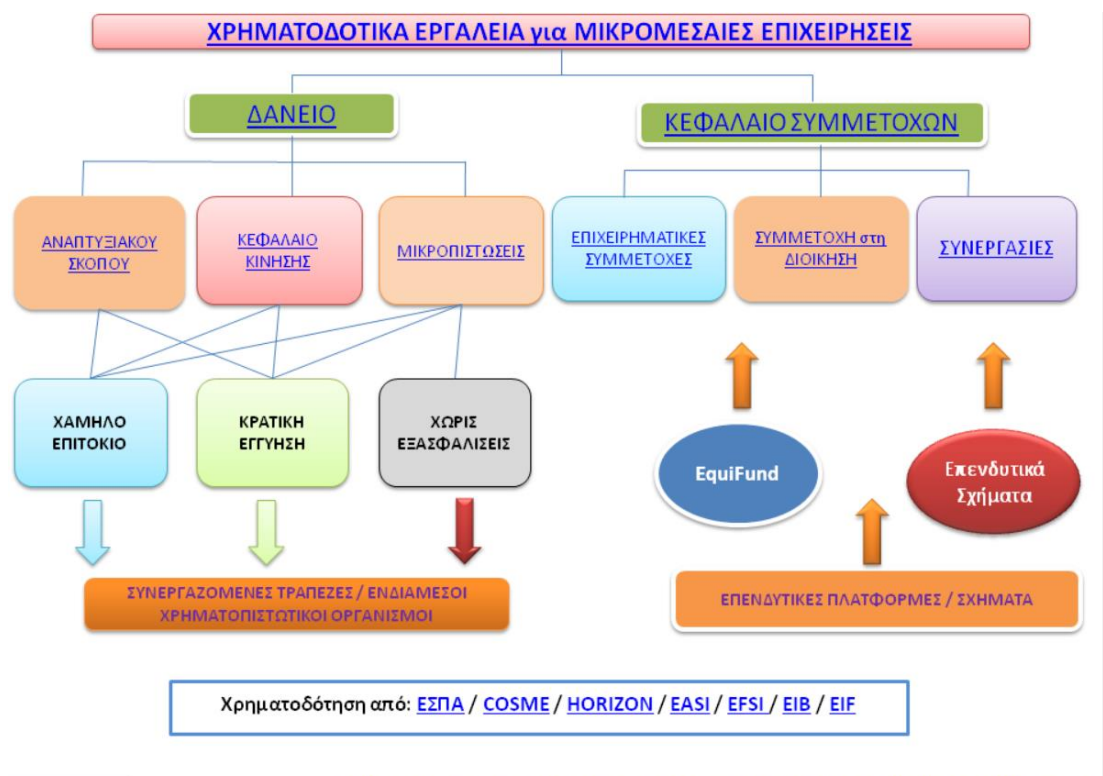
Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Χρηματοδοτικά εργαλεία μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Τα κεφάλαια σε μια επιχείρηση, τα ταμειακά της αποθέματα και η δυνατότητα διεύρυνσης αυτών καθορίζουν όχι μόνο την βιωσιμότητα αλλά και την στρατηγική ανάπτυξης της επιχείρησης βραχυπρόσθεσμα και μακροπρόσθεσμα.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων παρουσιάζει στο σχήμα 1 που ακολουθεί μια επισκόπηση των χρηματοδοτικών εργαλείων που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σχήμα 1

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία κινητοποιούν συνδυαστικά δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους με σκοπό την αντιμετώπιση της ανεπάρκειας της αγοράς να καλύψει τις ανάγκες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ). Συμβάλλουν έτσι στη χρηματοδότηση των ΜμΕ με δάνεια (loan funding), αλλά και με κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών (equity) μέσω της συνεπένδυσης με ενδιαφερόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (τράπεζες ή εξειδικευμένα επενδυτικά σχήματα). Η χρηματοδότηση προέρχεται από εθνικούς και ευρωπαϊκούς δημόσιους πόρους, μέσω [μιας σειράς προγραμμάτων](#).

ΔΑΝΕΙΑ

Στην περίπτωση του δανείου (loan funding), τα χρηματοδοτικά εργαλεία καλύπτουν κεφαλαιακές ανάγκες των επιχειρήσεων με τη χορήγηση δανείων χαμηλού επιτοκίου ή/και εγγυήσεων, αλλά και μικροπιστώσεων. Τα δάνεια μπορεί να αφορούν είτε παροχή κεφαλαίου για επενδύσεις αναπτυξιακού σκοπού (αγορά παγίων, μηχανολογικού εξοπλισμού) είτε παροχή κεφαλαίου κίνησης για λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης.

Στο πλαίσιο των επιδοτούμενων χρηματοδοτικών εργαλείων παρέχονται δάνεια με ευνοϊκούς όρους (επιτόκιο δανείου χαμηλότερο σε σχέση με το επιτόκιο της αγοράς, περίοδος χάριτος, μεγάλη περίοδος αποπληρωμής κλπ). Επιπροσθέτως, οι συνεργαζόμενες τράπεζες ζητούν μικρότερες εξασφαλίσεις (εμπράγματα, σε μετρητά ή ενοχικές) για την παροχή των δανείων, καθώς για ένα μεγάλο ποσοστό του δανείου παρέχεται εγγύηση του δημοσίου ή του αντίστοιχου φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Μια επιχείρηση μπορεί να αντλήσει κεφάλαιο από επενδυτικά ταμεία και εταιρίες επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital) τα οποία χρησιμοποιώντας δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους, επενδύουν στο μετοχικό κεφάλαιο καινοτόμων εταιρειών, οι οποίες έχουν ενδεχομένως μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης.

Αφορά καινοτόμες μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις που βρίσκονται σε στάδιο εκκίνησης ή ακόμη και σε ώριμο στάδιο ανάπτυξης (π.χ. λίγο πριν την είσοδό τους στη χρηματιστηριακή αγορά). Εκτός από τη επιχειρηματική συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης, οι εταιρίες επιχειρηματικών συμμετοχών μπορεί να συμβάλλουν μέσω συμμετοχής στη Διοίκηση μιας ΜμΕ ή και να αναπτύξουν συνεργασίες με μια ΜμΕ

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Σε γενικές γραμμές οι επιχειρήσεις μπορούν να διευρύνουν το κεφάλαιο της και να ενισχυθούν αντλώντας πόρους από α) κρατικές ενισχύσεις, από εθνικούς πόρους β) από αμιγώς ευρωπαϊκά προγράμματα που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως τα προγράμματα COSME, HORIZON που σημειώνονται και στο σχήμα 1 και γ) από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα όπως είναι τα ΕΣΠΑ.

Το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020- Προκλήσεις και Προοπτικές

Το ΕΣΠΑ (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020 αποτέλεσε το βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας με τη συνδρομή σημαντικών πόρων που προήρθαν από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέσω των διαθέσιμων πόρων ο κρατικός μηχανισμός προχώρησε στην ανάπτυξη της στρατηγικής ανάκαμψης της χώρας υλοποιώντας μια σειρά από επιχειρησιακά προγράμματα σε διάφορους τομείς επιδιώκοντας να αντιμετωπίσει τις διαρθρωτικές αδυναμίες της χώρας που συνετέλεσαν στην εμφάνιση της οικονομικής κρίσης και των οικονομικών, κοινωνικών και οικονομικών που δημιούργησε

Βασικό αναπτυξιακό όραμα του ΕΣΠΑ ήταν η συμβολή στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και η δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρέφει, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας

- Μετάβαση σε δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας
- Δημιουργία περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις που προσελκύει επενδύσεις
- Αξιοποίηση της έρευνας και της καινοτομίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων

2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση

- Εκπαίδευση και διά βίου μάθηση
- Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και πρόσβαση στην απασχόληση με έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας ειδικά για τους νέους

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας

3. Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον

- Προστασία του περιβάλλοντος
- Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων
- Μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – ολοκλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη

- Δίκτυα μεταφορών με έμφαση στην ολοκλήρωση των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών, τους κάθετους άξονες και τη λειτουργική διασύνδεση των μεταφορικών μέσων
- Ενεργειακά δίκτυα
- Ευρυζωνικά δίκτυα

5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης

Καθοριστικό στοιχείο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020 αποτέλεσε η **εκπόνηση της εθνικής και των περιφερειακών Στρατηγικών Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση**. Στο πλαίσιο των στρατηγικών αυτών, η χώρα και οι Περιφέρειές της καλούνται να εντοπίσουν τις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες παρουσιάζουν ή είναι σε θέση να οικοδομήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και σε αυτές να επικεντρώσουν τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων. Σε εθνικό επίπεδο έχουν προσδιοριστεί οκτώ κλάδοι στους οποίους θα δοθεί προτεραιότητα και αναμένεται να έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή στην οικονομική μεγέθυνση. Οι κλάδοι αυτοί είναι οι εξής:

- Αγρο-διατροφή
- Υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά – κατασκευές
- Τουρισμός, πολιτισμός, δημιουργικές βιομηχανίες

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιόδου 2014-2020 αποτέλεσαν οι **Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις**. Πρόκειται για εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών σε περιοχές που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δεξιότητες. Στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων είναι δυνατή η υλοποίηση συνδυασμένων επενδύσεων, οι οποίες χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός Ταμεία, με στόχο την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων ή την πλήρη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων μιας περιοχής.

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελείται από 20 Προγράμματα, από τα οποία τα 7 είναι Τομεακά και τα 13 Περιφερειακά:

- Τα **Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** αφορούν ένα ή περισσότερους τομείς και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα
- Τα 13 **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα**, ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας

Τομεακά ΕΠ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ)

Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτεί δράσεις και έργα που ενισχύονται κυρίως από το ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) αλλά και από το ΕΚΤ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) προκειμένου να εξασφαλίζεται και η συντονισμένη με τις επενδύσεις αντιμετώπιση αναγκών κατάρτισης ανθρωπίνων πόρων και διοικητικής μεταρρύθμισης. **Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και η αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Σηματοδοτεί την κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους, όπως ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας, αλλά και η μεταποίηση και οι υπηρεσίες υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας, ώστε να αυξηθούν η κλίμακα/μέγεθος των μονάδων παραγωγής, να επιταχυνθεί η εισαγωγή νέων προϊόντων/υπηρεσιών που δημιουργούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στη χώρα και τις επιμέρους περιφέρειες και ενσωματώνουν νέα γνώση, παράγοντας προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικά σε παγκόσμιο επίπεδο.**

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

Το πρόγραμμα ήταν πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΤΣ) και χρηματοδότησε μέσω των Ταμείων αυτών κυρίως τις βασικές υποδομές των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Ένα μέρος του προϋπολογισμού που αφορά στο περιβάλλον, και ειδικότερα του Ταμείου Συνοχής, εκχωρήθηκε προς τα 13 ΠΕΠ, προκειμένου να τα διαχειρισθούν οι Περιφέρειες για την υλοποίηση κυρίως έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Οι στόχοι του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» ως προς τον τομέα των μεταφορών συνίστανται στην προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών, σιδηροδρομικών, λιμένων, αεροδρομίων), την προώθηση των συνδυασμένων

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

μεταφορών και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς) για την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Στον τομέα του περιβάλλοντος οι στόχοι αφορούσαν την προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος, ως μέσου για την υποστήριξη της μετάβασης της Χώρας σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον με ταυτόχρονη υποστήριξη της δημιουργίας ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων στο σύνολο των τομέων της οικονομίας τη διευκόλυνση της προσέλκυσης επενδύσεων και την παροχή ευκαιριών άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον ίδιο τον τομέα του περιβάλλοντος.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Το πρόγραμμα ήταν πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΚΤ) και αποτελούσε το κύριο υποστηρικτικό «εργαλείο» της Χώρας που σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τα άλλα ΕΠ θα συνέβαλλε στην οικονομική ανάκαμψη, καθώς περιλάμβανε ολοκληρωμένες πολιτικές για τη στήριξη της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, την προώθηση της ενεργητικής ένταξης στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, την ισχυροποίηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας, με βασικό στόχο τον περιορισμό η/και την εξάλειψη των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης, ή/και την ελαχιστοποίηση του κόστους που προκαλείται από την υψηλή ανεργία.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»

Περιλάμβανε δράσεις που αποσκοπούσαν στην εισαγωγή μεταρρυθμίσεων μέσω και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στον Δημόσιο Τομέα. Το πρόγραμμα ήταν πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ). Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελούσε και βασική προτεραιότητα της χώρας δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα λειτουργίας, παραγωγής και ανάπτυξης και αποτελεί ταυτόχρονα βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς. Το ΕΠ θα συνέβαλε στην εθνική προσπάθεια προκειμένου στα επόμενα χρόνια, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να καταστεί συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες αποτελώντας έτσι έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάκαμψη της χώρας.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»

Το πρόγραμμα ήταν πολυταμειακό (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΤΣ) και στόχευε στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των ΕΠ που χρηματοδοτούνταν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη» (ΠΑΑ) σε εθνικό επίπεδο

Το πρόγραμμα ήταν πολυτομεακό και μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Ανάπτυξης - ΕΓΤΑΑ). Το ΠΑΑ στόχευε στην επίτευξη της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου μέσω της μετάβασης σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγροδιατροφικό σύστημα και της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών. Από το συγκεκριμένο πρόγραμμα εκχωρήθηκε για διαχείριση στις Περιφέρειες περίπου το 30%.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας»

Το πρόγραμμα ήταν μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας - ΕΤΘΑ). Οι κύριοι στόχοι του ΕΠ ήταν η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, η βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και η βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία. Το πρόγραμμα αφορούσε επίσης την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων, τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Περιφερειακά ΕΠ

Αντίστοιχα το ΕΣΠΑ, εκτός από τα τομεακά προγράμματα, περιλάμβανε 13 πολυτομεακά και πολυταμειακά **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ)**.

Κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες αποτελούσε αντικείμενο ενός περιφερειακού προγράμματος που περιλάμβανε έργα και δράσεις περιφερειακής κλίμακας, αξιοποιώντας τα τοπικά πλεονεκτήματα και χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα ήταν:

- ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Ηπείρου
- ΠΕΠ Θεσσαλίας
- ΠΕΠ Ιονίων Νήσων
- ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας
- ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας
- ΠΕΠ Αττικής
- ΠΕΠ Πελοποννήσου
- ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου
- ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου
- ΠΕΠ Κρήτη

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Εικόνα 1

**Κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020
ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Δημόσια Δαπάνη* [€]	Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης [€]	Εθνική Συμμετοχή [€]
ΤΟΜΕΑΚΑ			
1 Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	4.665.144.590,00	3.646.378.272,00	1.018.766.318,00
2 Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	5.186.665.146,00	4.333.917.411,00	852.747.735,00
3 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2.667.494.916,00	2.104.926.538,00	562.568.378,00
4 Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	486.913.888,00	377.228.416,00	109.685.472,00
5 Τεχνική Βοήθεια	401.870.438,00	317.612.097,00	84.258.341,00
6 Αγροτική Ανάπτυξη	5.880.192.246,00	4.718.291.793,00	1.161.900.453,00
7 Αλιεία & Θάλασσα	523.406.309,00	388.777.914,00	134.628.395,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ			
8 Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	507.739.340,00	406.191.468,00	101.547.872,00
9 Κεντρική Μακεδονία	964.864.185,00	771.891.345,00	192.972.840,00
10 Θεσσαλία	401.130.674,00	320.904.539,00	80.226.135,00
11 Ήπειρος	325.846.893,00	260.677.513,00	65.169.380,00
12 Δυτική Ελλάδα	490.985.732,00	392.788.583,00	98.197.149,00
13 Δυτική Μακεδονία	330.737.741,00	264.590.187,00	66.147.554,00
14 Στερεά Ελλάδα	190.052.422,00	95.026.211,00	95.026.211,00
15 Πελοπόννησος	270.342.339,00	216.273.871,00	54.068.468,00
16 Ιόνια Νησιά	226.924.700,00	181.539.758,00	45.384.942,00
17 Βόρειο Αιγαίο	301.669.500,00	241.335.599,00	60.333.901,00
18 Κρήτη	434.883.125,00	347.906.498,00	86.976.627,00
19 Αττική	1.139.966.974,00	911.973.576,00	227.993.398,00
20 Νότιο Αιγαίο	168.170.562,00	84.085.281,00	84.085.281,00
ΣΥΝΟΛΟ (Τομεακά και Περιφερειακά)	25.565.001.720,00	20.382.316.870,00	5.182.684.850,00

Δημόσια Δαπάνη: Η δαπάνη που πραγματοποιείται για την κάλυψη μέρους (όταν υπάρχει και ιδιωτική συμμετοχή) ή όλου (όταν υπάρχει μόνο δημόσια συμμετοχή) του προϋπολογισμού ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος ή/και έργου, και προέρχεται εξ ολοκλήρου από Δημόσιους (Εθνικούς και Κοινοτικούς) πόρους, δηλαδή είναι το άθροισμα της Εθνικής Δημόσιας Δαπάνης (Εθνική Συμμετοχή) και της συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Εικόνα 2

1η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης
Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Χρηματοδοτικός Πίνακας ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020

ΑΞΟΝΑΣ - Θεματικός Στόχος	ΤΑΜΕΙΟ	Κοιν. Συνδρομή	Εθνική Συμμετοχή	Δημόσια Δαπάνη
ΑΞ01 Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	ΕΤΠΑ	18.396.536,00	4.599.134,00	22.995.670,00
ΑΞ02 Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	ΕΤΠΑ	9.024.275,00	2.256.069,00	11.280.344,00
ΑΞ03 Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	ΕΤΠΑ	83.306.389,00	20.826.598,00	104.132.987,00
ΑΞ04 Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΤΠΑ	26.303.003,00	6.575.751,00	32.878.754,00
ΑΞ05 Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	ΕΤΠΑ	59.151.204,00	14.787.801,00	73.939.005,00
ΑΞ06 Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	96.640.247,00	24.160.062,00	120.800.309,00
ΑΞ07 Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	ΕΤΠΑ	287.131.217,00	71.782.805,00	358.914.022,00
ΑΞ08 Προώθηση της διατήρησης και ποιοτικής απασκόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	ΕΚΤ	9.794.540,00	2.448.635,00	12.243.175,00
ΑΞ09Α Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΤΠΑ)	ΕΤΠΑ	24.451.683,00	6.112.921,00	30.564.604,00
ΑΞ09Β Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης (ΕΚΤ)	ΕΚΤ	119.033.980,00	29.758.495,00	148.792.475,00
ΑΞ10 Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	ΕΤΠΑ	24.451.683,00	6.112.921,00	30.564.604,00
ΑΞ11 Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ	11.791.054,00	2.947.764,00	14.738.818,00
ΑΞ12 Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΚΤ	ΕΚΤ	2.415.534,00	603.884,00	3.019.418,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ		640.647.291,00	160.161.826,00	800.809.117,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ		131.244.054,00	32.811.014,00	164.055.068,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		771.891.345,00	192.972.840,00	964.864.185,00
ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ		186.884.512,00	29.633.843,59	216.518.355,59

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Στην εικόνα 1 παρατηρούμε την κατανομή των διαθέσιμων πόρων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας να λαμβάνει τη δεύτερη θέση πανελλαδικά ως προς την διαμοιρασμό των πόρων.

Επιπλέον, παρατηρώντας κανείς την εικόνα 2 και την διανομή των πόρων αντιλαμβάνεται ποιοι άξονες αποτέλεσαν προτεραιότητα για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. **Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, καινοτομία, συβελτίωση υποδομών, προώθηση της απασχόλησης.**

Όπως αναφέρεται και στο επιχειρησιακό σχέδιο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ειδικότερα για τις επιχειρήσεις :

Ενδεικτικές Δράσεις

Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη & Καινοτομία (ΕΤΑΚ) στην ΠΚΜ

- Επενδύσεις για τη δημιουργία, επέκταση ή αναβάθμιση υποδομών ΕΤΑΚ δημόσιων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων για επενδύσεις σε εφαρμοσμένη έρευνα που στοχεύει σε προϊόντική, ή διεργασιακή, τεχνολογικά οδηγούμενη καινοτομία στους τομείς της RIS3.
- Δράσεις διάχυσης ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων στον παραγωγικό ιστό της ΠΚΜ.
- Ενίσχυση επενδύσεων για ΕΤΑΚ συμπράξεων ή συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων, ακαδημαϊκών ή ερευνητικών κέντρων για την εφαρμοσμένη έρευνα προς επίλυση προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος ή για την από κοινού ανάπτυξη νέων προϊόντων.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων που βρίσκονται στην αρχική τους φάση και έχουν να επιδείξουν ένα καινοτόμο προϊόν ή υπηρεσία ώστε να τα εισάγουν στην αγορά.
- Διάθεση κουπονιών καινοτομίας σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις για τόνωση της καινοτομικής τους δραστηριότητας και παροχή κινήτρων για πειραματισμό.

Ανάπτυξη και διάδοση των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην ΠΚΜ

- Ενίσχυση επενδύσεων για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και για την εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην αγορά.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υιοθέτηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΣ.
- Δράσεις για την προώθηση της περιφερειακής και τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ενίσχυση της λειτουργικότητας υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων της δημόσιας διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.
- Ψηφιοποίηση και διάθεση δημόσιων δεδομένων με όρους ανοικτής πρόσβασης, Έμφαση στο πολιτιστικό περιεχόμενο με σκοπό να αξιοποιηθεί στη συνέχεια σε δράσεις ολοκληρωμένης τουριστικής προβολής.
- Παρεμβάσεις για την επέκταση της κάλυψης υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας και τηλε-εκπαίδευσης

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια της περιφερειακής οικονομίας

- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων έντασης γνώσης και καινοτομίας για την ίδρυση και αρχική λειτουργία τους.
- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων για την εισαγωγή βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής ή / και διεργασιακών, οργανωτικών ή προωθητικών καινοτομιών.
- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων των επιλεγμένων από τη RIS3 κλάδων για την ανάπτυξη και παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών ή για τη διαφοροποίηση και ποιοτική αναβάθμιση υφιστάμενων προϊόντων.
- Δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών σε επιλεγμένες αλυσίδες αξίας τομέων της οικονομίας για παραγωγή και διάθεση καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών.
- Ενίσχυση σχεδίων αναδιάρθρωσης, διαφοροποίησης προϊόντων και τεχνολογικού εκσυγχρονισμού ΜΜΕ για το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Ενίσχυση επενδύσεων για μείωση του κόστους παραγωγής μέσω νέου τεχνολογικού εξοπλισμού ή/και μέσω νέων μεθόδων / συστημάτων παραγωγής.

Στόχοι

- Μετάβαση της περιφερειακής οικονομίας σ' ένα νέο και βιώσιμο παραγωγικό μοντέλο με ανταγωνιστικότητα, εξωστρέφεια, καινοτόμο επιχειρηματικότητα και έξυπνη και φιλική αξιοποίηση των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ).
- Προστασία και αειφορική διαχείριση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων για τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής και της αποδοτικότητας των πόρων.
- Ολοκλήρωση - προβολή των μεταφορικών υποδομών και δικτύων για την ανάδειξη της Περιφέρειας σε μεταφορικό κόμβο διεθνούς εμβέλειας - αξιοποίηση της κεντροβαρούς θέσης της στις μακροπεριοχές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου.
- Υποστήριξη και ενδυνάμωση της κινητικότητας και αναβάθμισης των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού, δυναμική αντιμετώπιση της ανεργίας, και διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Ενδεικτικές Δράσεις

Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη & Καινοτομία (ΕΤΑΚ) στην ΠΚΜ

- Επενδύσεις για τη δημιουργία, επέκταση ή αναβάθμιση υποδομών ΕΤΑΚ δημόσιων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών κέντρων.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων για επενδύσεις σε εφαρμοσμένη έρευνα που στοχεύει σε προϊόντική, ή διεργασιακή, τεχνολογικά οδηγούμενη καινοτομία στους τομείς της RIS3.
- Δράσεις διάχυσης ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων στον παραγωγικό ιστό της ΠΚΜ.
- Ενίσχυση επενδύσεων για ΕΤΑΚ συμπράξεων ή συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων, ακαδημαϊκών ή ερευνητικών κέντρων για την εφαρμοσμένη έρευνα προς επίλυση προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος ή για την από κοινού ανάπτυξη νέων προϊόντων.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Ενίσχυση επιχειρήσεων που βρίσκονται στην αρχική τους φάση και έχουν να επιδείξουν ένα καινοτόμο προϊόν ή υπηρεσία ώστε να τα εισάγουν στην αγορά.
- Διάθεση κουπονιών καινοτομίας σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις για τόνωση της καινοτομικής τους δραστηριότητας και παροχή κινήτρων για πειραματισμό.

Ανάπτυξη και διάδοση των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην ΠΚΜ

- Ενίσχυση επενδύσεων για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και για την εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην αγορά.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υιοθέτηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΣ.
- Δράσεις για την προώθηση της περιφερειακής και τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ενίσχυση της λειτουργικότητας υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων της δημόσιας διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.
- Ψηφιοποίηση και διάθεση δημόσιων δεδομένων με όρους ανοικτής πρόσβασης, Έμφαση στο πολιτιστικό περιεχόμενο με σκοπό να αξιοποιηθεί στη συνέχεια σε δράσεις ολοκληρωμένης τουριστικής προβολής.
- Παρεμβάσεις για την επέκταση της κάλυψης υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας και τηλε-εκπαίδευσης

Ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια της περιφερειακής οικονομίας

- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων έντασης γνώσης και καινοτομίας για την ίδρυση και αρχική λειτουργία τους.
- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων για την εισαγωγή βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής ή / και διεργασιακών, οργανωτικών ή προωθητικών καινοτομιών.
- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων των επιλεγμένων από τη RIS3 κλάδων για την ανάπτυξη και παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών ή για τη διαφοροποίηση και ποιοτική αναβάθμιση υφιστάμενων προϊόντων.
- Δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών σε επιλεγμένες αλυσίδες αξίας τομέων της οικονομίας για παραγωγή και διάθεση καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών.
- Ενίσχυση σχεδίων αναδιάρθρωσης, διαφοροποίησης προϊόντων και τεχνολογικού εκσυγχρονισμού ΜΜΕ για το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Ενίσχυση επενδύσεων για μείωση του κόστους παραγωγής μέσω νέου τεχνολογικού εξοπλισμού ή/και μέσω νέων μεθόδων / συστημάτων παραγωγής.

Ενεργειακή αναδιάρθρωση για μια οικονομία χαμηλών ρύπων

- Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση των δημοσίων κτιρίων.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Εφαρμογές κριτηρίων βιοκλιματικού σχεδιασμού σε νέα και υφιστάμενα κτίρια, επεμβάσεις στο κέλυφος, και στα λειτουργικά χαρακτηριστικά του κτιρίου, με προτεραιότητα σε μεγάλα ενεργοβόρα κτίρια όπως: κτίρια σχολείων, γυμναστήρια, κολυμβητήρια κ.α.
- Προώθηση έργων επίδειξης.
- Προώθηση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές.
- Προώθηση χρήσης άλλων ΑΠΕ, όπως αβαθούς γεωθερμίας χαμηλής ενθαλπίας σε δημόσια κτίρια κ.α.
- Προώθηση της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας (ΣΗΘ) Υψηλής Απόδοσης (π.χ. σε νοσοκομεία).

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και διαχείριση κινδύνων

- Εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης των οικείων Υδατικών Διαμερισμάτων και του σχετικού Προγράμματος Μέτρων για τις περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού.
- Διαχείριση εκβολών ποταμών.
- Εφαρμογή σχεδίων για τη διαχείριση διεθνούς λεκάνης απορροής.
- Εφαρμογή σχεδίων για την αποκατάσταση λεκανών απορροής (π.χ. λιμνών) που βρίσκονται σε κίνδυνο.
- Βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους, συγκράτησης του επιφανειακού νερού και προστασίας του περιβάλλοντος με τη στήριξη πρακτικών που αποτρέπουν την αποσάθρωση του εδάφους, όπως διατήρηση φυσικής κάλυψης με πράσινο κλπ.
- Υποστήριξη ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης των παράκτιων ζωνών, μελέτη και προώθηση έργων προστασίας (π.χ. θωρακίσεις, πρόβολοι, ύφαλοι, κυματοθραύστες), έργων επανάμμοσης και σταθεροποίησης της ακτής.
- Εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων από Πλημμύρες ανά λεκάνη απορροής ποταμού.
- Επενδύσεις για παράδειγμα για τη διαμόρφωση – διευθέτηση κοιτών ποταμών / χειμάρρων / λιμνών, για την ενίσχυση αναχωμάτων προστασίας ποταμών, χειμάρρων και λιμνών κ.α.
- Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων σε αστικές και περιαστικές περιοχές.
- Επενδύσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών.
- Ενίσχυση δομών και υποδομών φορέων πολιτικής προστασίας και διαχείρισης κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή.
- Ενίσχυση συστημάτων και εξοπλισμού φορέων πολιτικής προστασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων των σεισμών.

Προστασία του περιβάλλοντος και αποδοτική χρήση των πόρων

- Ενέργειες εφαρμογής των Διαχειριστικών Σχεδίων των οικείων Υδατικών Διαμερισμάτων, κυρίως σε ότι αφορά τις υποδομές ύδρευσης και το πόσιμο νερό (ποιότητα, μείωση απωλειών, ορθολογική διαχείριση κλπ.)

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Επεμβάσεις στα μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, σε μουσειακές υποδομές, αλλά και σε αναδυόμενους νέους πόλους τουριστικού ενδιαφέροντος, σε προορισμούς που συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον επισκεπτών προερχόμενων από τις νέες τουριστικές αγορές, σε οικοπολιτιστικές διαδρομές και δίκτυα.
- Δράσεις προστασίας, ορθολογικής διαχείρισης και ανάδειξης της βιοποικιλότητας στην Κεντρική Μακεδονία και των περιοχών Natura 2000.
- Προώθηση σχεδίων αναπλάσεων σε ειδικές περιοχές, αποκατάσταση ή αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών περιοχών εντός των αστικών κέντρων, Σχέδια Δράσης για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου σε αστικές περιοχές, υλοποίηση έργων προτεραιότητας / παρεμβάσεις εντός αστικού ιστού για την εφαρμογή μέτρων των εγκεκριμένων Σχεδίων Δράσης, σύνταξη χωροταξικών σχεδίων και Πλαισίων Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων, μέσα από Ολοκληρωμένα Σχέδια.
- Προώθηση καινοτομικών λύσεων στην προστασία του περιβάλλοντος και καινοτόμων εφαρμογών στην αποδοτικότερη χρήση των πόρων.

Βελτίωση της προσπελασιμότητας με την ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών

- Ολοκλήρωση οδικών συνδέσεων ΔΕΔ-Μ.
- Αναβάθμιση σιδηροδρομικής σύνδεσης του λιμένα Θεσσαλονίκης με το οδικό δίκτυο, ώστε να ενισχυθεί η εμπορευματική κίνηση.
- Βελτίωση ή κατασκευή περιφερειακών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ.
- Ανάπτυξη δικτύων φυσικού αερίου χαμηλής πίεσης.
- Ανάπτυξη δικτύων φυσικού αερίου μεσαίας πίεσης.

Προώθηση της απασχόλησης

- Ευαισθητοποίηση, ενθάρρυνση και παροχή συμβουλών ίδρυσης μικρών επιχειρήσεων, για την υλοποίηση καινοτόμων ιδεών.
- Εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα (π.χ. οργάνωση και διοίκηση, εκπόνηση business plan, μάρκετινγκ, χρηματοδότηση, οικονομική επιχειρηματικότητα).
- Παροχή prestart and coaching υποστήριξης νέων επιχειρηματιών.
- Παροχή κινήτρων για ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών.
- Παροχή συμβουλών σε ΜΜΕ από ομάδες ειδικών συμβούλων επιχειρήσεων σε θέματα όπως διαχείριση καινοτομίας και τεχνολογίας, διεθνοποίησης, συνεργασίας και δικτύωσης, χρηματοδότησης, μάρκετινγκ, κ.α.
- Δράσεις (δια βίου) κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων των ΜΜΕ στις νέες τεχνολογίες και στις ΤΠΕ.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων εργαζομένων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων.
- Ενημέρωση/εκπαίδευση των επιχειρηματιών για τις αναγκαίες διορθωτικές και τεχνολογικές προσαρμογές.

Πρώθηση της κοινωνικής συνοχής - ΕΤΠΑ

- Ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Ενίσχυση των επενδύσεων των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

Πρώθηση της κοινωνικής συνοχής - ΕΚΤ

για την ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας:

- Ολοκληρωμένες δράσεις / παρεμβάσεις για ευπαθείς ομάδες οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν πλέγμα δράσεων (συμβουλευτική, mentoring, επαγγελματικός προσανατολισμός, απασχόληση, κατάρτιση, ευαισθητοποίηση, δημοσιότητα κλπ.)
- Δράσεις προώθησης στην απασχόληση (τύπου ΝΕΕ, ΝΘΕ) για ευπαθείς ομάδες.

Ποιοι μπορούσαν να υποβάλλουν προτάσεις – ποιοι ωφελούνταν από τις χρηματοδοτούμενες δράσεις. Ανάλογα με τη θεματική

- Πολίτες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- Ειδικές κατηγορίες και ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (άνεργοι, άστεγοι, μετανάστες, παλιννοστούντες, κάτοικοι ορεινών – μειονεκτικών περιοχών, άτομα με αναπηρία, Ρομά κ.α.)
- Εθνικές, Περιφερειακές και Τοπικές Αρχές και Αναπτυξιακοί Φορείς (Αυτοδιοίκηση και φορείς της, ΟΤΑ α' και β' βαθμού, αναπτυξιακές εταιρείες ΟΤΑ, κλπ.)
- Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς κ.α.
- Εταιρείες Παροχής Αερίου
- **Επιμελητήρια**, Σύνδεσμοι, επαγγελματικές και επιστημονικές ενώσεις κ.α.
- ΚΕΚ, επαγγελματικές σχολές, ΜΚΟ κ.α.
- Κοινωνικές Δομές, όπως Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, οργανισμοί πρόνοιας, ειδικές εκπαιδευτικές μονάδες κ.α.
- 3η και 4η Υγειονομικές Περιφέρειες και Μονάδες Υγείας
- ΜΜΕ και νεοφυείς επιχειρήσεις, επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, ενώσεις επιχειρήσεων
- Εκπαιδευτικές μονάδες, διευθύνσεις εκπαίδευσης κ.α.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Τοπικές συμπράξεις και ομάδες δράσης που θα δημιουργηθούν.

Στο πλαίσιο της Πολιτικής της Συνοχής, η **Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ)** αποτελεί βασικό εργαλείο για την ενδυνάμωση των χωρικών συνεργασιών στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά και με τρίτες χώρες και συνιστά μία από τις κύριες επιλογές για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία σε επίπεδο κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υλοποιείται μέσω προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Τα εν λόγω προγράμματα διακρίνονται σε διμερή και πολυμερή.

Τα 5 διμερή προγράμματα αφορούσαν τη συνεργασία με ισάριθμες χώρες που γειτνιάζουν με την Ελλάδα. Από τις χώρες αυτές οι τρεις αποτελούν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κύπρος, Βουλγαρία και Ιταλία) και λαμβάναν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, ενώ οι δύο άλλες ως υποψήφια κράτη-μέλη (Αλβανία και Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας) χρηματοδοτούνταν από το Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ).

Τα διμερή Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας αποτελούν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης των περιφερειών που συμμετέχουν και από τις δύο πλευρές των συνόρων, για τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων αλλά και των δυτικών και νοτίων συνόρων της χώρας.

Τα πολυμερή Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας, στα οποία συμμετέχουν περιφέρειες της χώρας μας, είναι τα εξής:

- Αδριατικής-Ιονίου (διακρατικό)
- MED (διακρατικό)
- MED ENI CBC (διασυνοριακό)
- Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)
- INTERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)
- Balkan Meditteranean (διακρατικό)

Επίσης, η Ελλάδα διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση και υλοποίηση της **Μακροπεριφερειακής Στρατηγικής Αδριατικής-Ιονίου** και είναι επικεφαλής του πυλώνα της Γαλάζιας Ανάπτυξης της Μακροπεριφέρειας. Η στρατηγική αυτή, η οποία αποτελεί μια εκ των τεσσάρων μακροπεριφερειακών στρατηγικών της Ευρώπης, θα υποστηριχθεί από το διακρατικό πρόγραμμα Αδριατικής-Ιονίου στην υλοποίησή της.

Τέλος, στα προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας περιλαμβάνονται τα δίκτυα συνεργασιών **URBACT** και **ESPON**, καθώς και το **INTERACT**, το οποίο παρέχει τεχνική υποστήριξη σε όλα τα προγράμματα ΕΕΣ στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

Κρίσιμοι παράγοντες για την επιτυχή εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 αποτελούσαν η αποτελεσματική διαχείριση και υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και ο συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων στον προγραμματισμό, στη διαχείριση, παρακολούθηση και υλοποίηση αυτών, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), το οποίο συνίσταται στα παρακάτω:

- Ορισμός των αρχών/φορέων που αναλαμβάνουν τις αρμοδιότητες διαχείρισης, πιστοποίησης, ελέγχου και συντονισμού, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013.
- Οργανωτική δομή και τις επιμέρους αρμοδιότητες των εν λόγω αρχών/ φορέων.
- Λειτουργική συσχέτιση των αρχών/φορέων και συμμόρφωση προς την αρχή διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων.
- Γραπτές διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται.
- Κανονιστικές πράξεις που απαιτούνται για τον ορισμό των αρχών/ φορέων και την εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικές αρχές που διέπουν το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου 2014-2020 επικεντρώνονται στα εξής:

- Ύπαρξη κοινών κανόνων στη διαχείριση και παρακολούθηση των ΕΠ σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και με στόχο τον καλύτερο έλεγχο ενδεχόμενων αποκλίσεων στην εφαρμογή τους και την έγκαιρη λήψη και εφαρμογή διορθωτικών μέτρων.
- Υποχρεωτική ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αρχών διαχείρισης και των δικαιούχων των πράξεων, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ), με στόχο τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των εμπλεκόμενων αρχών και φορέων.
- Ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των Δικαιούχων και των Ενδιάμεσων Φορέων, αλλά και άλλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης με στόχο την μείωση της γραφειοκρατίας και την αποτελεσματικότερη λειτουργία των εμπλεκόμενων αρχών και φορέων.
- Έγκαιρη χρηματοδότηση των πράξεων μέσω του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων ΟΠΣ – ΠΔΕ και Τράπεζας της Ελλάδας.

Ο σχεδιασμός του ΣΔΕ έλαβε υπόψη την αρχιτεκτονική του νέου αναπτυξιακού σχεδιασμού, τις νέες απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, καθώς και την εμπειρία της εφαρμογής του ΣΔΕ 2007-2013, συμπεριλαμβανομένων των βελτιώσεων που διενεργήθηκαν ή και κρίθηκαν ως αναγκαίες στο πλαίσιο αυτού.

Το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020 όπως παρουσιάστηκε θα μπορούσε να προσφέρει μια χρηματοδοτική ανάσα σε ένα εύρος επιχειρήσεων και οργανισμών την στιγμή που η έλλειψη επενδυτικών κεφαλαίων και το μη εύρωστο τραπεζικό σύστημα λειτουργούν ανασταλτικά στην ανθεκτικότητα και την ανάπτυξης της ελληνικής. Σε αυτό άλλωστε εντάσσονται και τα προγράμματα Εδαφικών Συνεργασιών κυρίως με τις όμορες χώρες που προωθούν την εξωστρέφεια και την δικτύωση των επιχειρήσεων.

Άλλες πηγές χρηματοδότησης- Ευρωπαϊκοί και εθνικοί δημόσιοι πόροι

Ενδιάμεσο Ταμείο Επιχειρηματικότητας I (ενδιάμεσο ΤΕΠΙΧ I) «Επιχειρηματική Επανεκκίνηση»

Το ταμείο συστάθηκε το Δεκέμβριο του 2017 με απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΕΠΙΧ I και η χρηματοδότηση του Ταμείου καθορίστηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 14/37/40/29-12-2017 Υπουργική Απόφαση (ΑΔΑ: 7151465ΧΙ8-ΡΙΑ). Στο πλαίσιο του ενδιάμεσου ΤΕΠΙΧ I, ενεργοποιήθηκε η Δράση «Επιχειρηματική Επανεκκίνηση» του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ I) με στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση και την ενίσχυση των επενδύσεων μέσω της παροχής δανείων με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους, αφού το μισό κεφάλαιο κάθε δανείου είναι άτοκο, καθώς χρηματοδοτείται από το Ταμείο Επιχειρηματικότητας υπό τη διαχείριση του ΕΤΕΑΝ. Οι πόροι της Δράσης ανέρχονταν σε 192 εκατ. ευρώ, οι οποίοι προέρχονταν από τις έως τότε επιστροφές κεφαλαίου δανείων του Ταμείου Επιχειρηματικότητας I, ενώ θα μοχλευόταν με ισόποσους πόρους από τις συνεργαζόμενες Τράπεζες. Επιλέξιμες για να συμμετέχουν στη συγκεκριμένη δράση ήταν οι υφιστάμενες και υπό ίδρυση πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις των επιλέξιμων οικονομικών κλάδων, που ανεπτύξαν βιώσιμη επιχειρηματική δράση στην ελληνική επικράτεια.

Ταμείο Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας (ΤΑΔΥΜ)

Το ταμείο συστάθηκε με την από 12-7-2017 συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης, της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και της ΕΤΕΑΝ Α.Ε. Σκοπός της σύστασης του ΤΑΔΥΜ ήταν η βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, η ενθάρρυνση των επενδύσεων και η εν γένει ανάπτυξη της οικονομίας της Δυτ. Μακεδονίας. Τα ΤΑΔΥΜ δύναται να δημιουργεί και να επενδύει σε περισσότερα από ένα Χρηματοδοτικά Μέσα, όπως ενδεικτικά: Ταμεία Επιχειρηματικών Συμμετοχών, Ταμεία Εγγυήσεων, Ταμεία Δανειοδοτήσεων, Μικροπιστώσεων, Εγγυητικών Επιστολών και οτιδήποτε αντίστοιχο απαιτηθεί για την επίτευξη των στόχων του. Η χρηματοδότηση του Ταμείου καθορίστηκε με τις υπ' αριθ. πρωτ. 40079/12-4-2018 (ΑΔΑ: 6Υ05465ΧΙ8-ΗΞ5) και 53331/17-5-2018 (ΑΔΑ: ΨΜΔ5465ΧΙ8-97Η) Υπουργικές Αποφάσεις. Η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου μέσω της ΕΤΕΑΝ Α.Ε. ανέρχεται στο ποσό των 5 εκατ. ευρώ, ενώ επιπλέον ποσό 5 εκ. ευρώ θα διατεθεί μέσω πόρων της Περιφέρειας Δυτ. Μακεδονίας.

Χρηματοδοτικά Εργαλεία ΕΣΠΑ 2014-2020

Κατά τη διάρκεια περιόδου 2014-2020 πρόκειται να λειτουργήσουν υπό την αιγίδα της ΕΤΕΑΝ Α.Ε., η οποία έχει συνενωθεί πλέον με την ΤΑΝΕΟ Α.Ε. (θυγατρική της ΕΤΕΑΝ Α.Ε.), τα ακόλουθα ταμεία:

Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II)

Το ταμείο αποτελεί συνέχεια του ΤΕΠΙΧ I και συστάθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 7314/1819/29-11-2016 (ΦΕΚ Β'/3904) Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αριθμ. πρωτ. 6775/1974 Α1/15-12-2017(ΦΕΚ Β'/4448) Υπουργική Απόφαση. Προέβλεπε να χρηματοδοτηθεί με ευρωπαϊκούς και εθνικούς δημόσιους πόρους ύψους 528,3 εκ. ευρώ, λειτουργώντας ως αυτόνομη μονάδα εντός της ΕΤΕΑΝ Α.Ε. **Στόχοι του Ταμείου είναι η ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για την ίδρυση νέων, καινοτόμων, εξωστρεφών και δυναμικών επιχειρήσεων, για την ανάπτυξη υφιστάμενων επιχειρήσεων μέσω του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού τους, την ενίσχυση της εξωστρέφειάς τους και την εισαγωγή καινοτομιών στην οργάνωση και λειτουργία τους, καθώς και για την ενδυνάμωση επιχειρήσεων ή άλλων οργανισμών**

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας. Το Ταμείο είχε τη δυνατότητα να επενδύσει σε περισσότερα από ένα χρηματοδοτικά μέσα, στο πλαίσιο των οποίων θα παρέχονταν στους τελικούς αποδέκτες δάνεια, εγγυήσεις και μικροπιστώσεις για την επίτευξη των στόχων του Ταμείου. Επίσης, μπορεί να συμμετείχε σε επενδυτικές πλατφόρμες κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 4, του κανονισμού ΕΕ 2015/1017 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, στο πλαίσιο των προσπαθειών της χώρας για τη επίτευξη της βέλτιστης δυνατής μόχλευσης των διαθέσιμων πόρων.

Ταμείο Εξοικονομώ II

Το ταμείο συστάθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 7313/1818/29-11-2016 (ΦΕΚ Β'/3905) Υπουργική Απόφαση. Αποτελούσε συνέχεια του Ταμείου «Εξοικονομώ κατ' οίκον» και στόχευε στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και αναβάθμισης κατοικιών, στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην έξυπνη διαχείριση της ενέργειας προς όφελος του περιβάλλοντος. Το Ταμείο είχε τη δυνατότητα να επενδύει σε περισσότερα από ένα χρηματοδοτικά μέσα, μέσω των οποίων θα παρέχονταν στους τελικούς αποδέκτες δάνεια, εγγυήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου ή και άλλα συστήματα κινήτρων για την επίτευξη των στόχων του Ταμείου. Η ενίσχυση θα αφορούσε, είτε σε επιχορήγηση των ωφελούμενων, είτε σε επιχορήγηση σε συνδυασμό με άτοκο ή χαμηλότοκο δάνειο. Για το Ταμείο Εξοικονομώ II θα διατίθεντο 68 εκατ. ευρώ από το ΕΠΑΝΕΚ του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την καταβολή δανείων από τις συνεργαζόμενες με το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) τράπεζες προς τους ενδιαφερόμενους.

Υπερταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών - EquiFund:

Το ταμείο συστάθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 7428/1829/2-12-2016 ΦΕΚ Β'/3925) Υπουργική Απόφαση. Η επενδυτική πλατφόρμα του Ταμείου Συμμετοχών, τη διαχείριση του οποίου θα αναλάβει το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο EIF, θα χρηματοδοτηθεί με κεφάλαια 200 εκατ. ευρώ από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους (ΕΣΠΑ/ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία»), 60 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και 60 εκατ. ευρώ από το ESIF, ενώ θα μπορεί να αντλεί επιπλέον κεφάλαια από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές. Το Ταμείο επρόκειτο να παρέχει χρηματοδότηση μέσω συμμετοχών στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων. Στόχος είναι με τη χρήση δημόσιων πόρων ύψους 200 εκ. € να καταστήσει δυνατή την άντληση συνολικών κεφαλαίων ύψους 1 δις ευρώ για την κεφαλαιακή ενίσχυση καινοτόμων ελληνικών επιχειρήσεων με υψηλές προοπτικές ανάπτυξης.

Το Ταμείο Συμμετοχών θα επένδυε σε τρεις βασικούς τομείς:

- (α) έρευνα και καινοτομία (technology transfer – innovation window)
- (β) γενική επιχειρηματικότητα για επιχειρήσεις σε αρχικό στάδιο (early stage)
- (γ) γενική επιχειρηματικότητα για επιχειρήσεις σε στάδιο ανάπτυξης (growth).

Πρόγραμμα COSME 2014-2020 της Ε.Ε.

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (Competitiveness SMEs – COSME 2014-2020) εντάσσεται στο πλαίσιο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Υλοποιείται με βάση τα καθοριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

11ης Δεκεμβρίου 2013 (έχει δημοσιευθεί στο φύλλο L 347/20.12.2013 της Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) κι έχει συνολικό προϋπολογισμό € 2,3 δις.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος COSME 2014-2020 προβλέπεται η λειτουργία μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (European Investment Fund – EIF) των ακόλουθων δύο διακριτών μηχανισμών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση:

Μηχανισμός Εγγύησης Δανείων (Loan Guarantee Facility – LGF) για τη χορήγηση εγγυήσεων και αντεγγυήσεων από το EIF προς τα συμβαλλόμενα με αυτό χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με σκοπό την παροχή δανείων έως το ποσό των 150.000 € για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων αναγκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Τα δάνεια απευθύνονται σε όλες τις κατηγορίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων εκτός αυτών που έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά (RDI driven), ώστε να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα με το μηχανισμό SMEs & Small Midcaps Guarantee Facility for R&I του Προγράμματος HORIZON 2020 για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία της Ε.Ε.

Μηχανισμός Κεφαλαιακής Συμμετοχής για την Ανάπτυξη (Equity Facility for Growth – EFG) για την παροχή κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου σε επενδυτικά σχήματα υψηλού ρίσκου (risk capital funds) που επενδύουν σε όλες τις κατηγορίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων που βρίσκονται στα στάδια επέκτασης (expansion) και ανάπτυξης (growth), εκτός αυτών που έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά (RDI driven), ώστε να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα με το Μηχανισμό Equity Facility for R&I του Προγράμματος HORIZON 2020 της Ε.Ε. για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία.

Πρόγραμμα HORIZON 2020 της Ε.Ε.

Το πρόγραμμα Horizon 2020 αποτελεί το χρηματοδοτικό πλαίσιο της ΕΕ για την Έρευνα και την Καινοτομία για την περίοδο 2014-2020, με προϋπολογισμό περίπου 80 δις. ευρώ. Το πρόγραμμα υποστηρίζει τη στρατηγική "Ευρώπη 2020" που αναδεικνύει την έρευνα και την καινοτομία ως κεντρικούς μοχλούς για την έξυπνη, βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη, στοχεύοντας παράλληλα στην αποτελεσματική αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων. Οι τρεις κύριοι βασικοί άξονες του προγράμματος είναι οι εξής:

Επιστημονική Αριστεία (Excellent Science): Επιστημονική έρευνα παγκόσμιου επιπέδου με στόχο την προσέλκυση στην ΕΕ των καλύτερων επιστημόνων.

Βιομηχανική Υπεροχή (Industrial Leadership): Στρατηγική επένδυση σε τεχνολογίες-κλειδιά, όπως νανοτεχνολογία-μικροηλεκτρονική, συμμετοχή ιδιωτικού τομέα, δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων.

Κοινωνικές Προκλήσεις (Societal Challenges): Αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προκλήσεων, όπως η γήρανση πληθυσμού, εξάντληση ενεργειακών πόρων, αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος HORIZON 2020 έχει δημιουργηθεί το εργαλείο SME Instrument με ειδικό προϋπολογισμό ύψους 2,8 δις €, το οποίο στοχεύει στην ανάπτυξη καινοτόμων επενδυτικών σχεδίων ΜμΕ καλύπτοντας με χρηματοδοτικά εργαλεία δαπάνες που καλύπτουν το σχεδιασμό του έργου, τη διοχέτευση του τελικού προϊόντος στην αγορά καθώς και με τη συμβουλευτική υποστήριξή τους σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του επενδυτικού έργου.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Πρόγραμμα EaSI (Employment and Social Innovation) της Ε.Ε.

Το πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία EaSI στόχευε στην προώθηση της ποιοτικής και βιώσιμης απασχόλησης, με την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής ασφάλειας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Το πρόγραμμα συνένωνε τρία προγράμματα της ΕΕ τα οποία αποτελούσαν αντικείμενο χωριστής διαχείρισης κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013: Progress, Eures και Μηχανισμός Μικροχρηματοδοτήσεων Progress, τα οποία αποτελούσαν τους τρεις άξονες του EaSI. Ο τρίτος άξονας αφορούσε αποκλειστικά την πρόσβαση στις μικροχρηματοδοτήσεις και την κοινωνική επιχειρηματικότητα και αποτελούσε το 21% του συνολικού προϋπολογισμού του EaSI.

Πρόγραμμα Creative Europe 2014-2020 της Ε.Ε.

Στο πλαίσιο της περιορισμένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων των τομέων του πολιτισμού και της καλλιτεχνικής δημιουργίας, το πρόγραμμα Creative Europe (2014-2020) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προέβλεψε 121 εκατομμύρια ευρώ σε έναν χρηματοδοτικό μηχανισμό ο οποίος ενεργεί ως ασφάλιση ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Το πρόγραμμα αναμένεται να δημιουργήσει δάνεια και άλλα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ύψους 600 εκατ. ευρώ προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς του πολιτισμού και της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Creative Europe (2014-2020) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημιουργήθηκε το χρηματοδοτικό εργαλείο Μηχανισμός Εγγυήσεων για Πολιτιστικούς και Δημιουργικούς κλάδους – Cultural and Creative Sectors Guarantee Facility (CCS GF), το οποίο απευθύνεται σε ιδιωτικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς που δραστηριοποιούνται σε πολιτιστικούς και δημιουργικούς κλάδους όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, εκδόσεις (εφημερίδες, περιοδικά κλπ), καλλιτεχνική δημιουργία, σχεδιασμός μόδας (fashion design), βιομηχανικός σχεδιασμός (industry design), αρχιτεκτονική-σχεδιασμός σύγχρονων κτιρίων, performing arts, κινηματογραφικές και τηλεοπτικές δραστηριότητες, ανάπτυξη video games, παραγωγή μουσικής, τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων κλπ.

Αναπτυξιακός νόμος 4399/2016

Με τον αναπτυξιακό νόμο συστάθηκαν καθεστώτα ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας/

Σκοπός του σχεδίου ήταν η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης με σεβασμό στους περιβαλλοντικούς πόρους και την υποστήριξη λιγότερο ευνοημένων περιοχών της χώρας, η αύξηση της απασχόλησης, η βελτίωση της συνεργασίας και η αύξηση του μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων, η τεχνολογική αναβάθμιση, η διαμόρφωση μιας νέας εξωστρεφούς εθνικής ταυτότητας (branding), η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης, η μετακίνηση στην αλυσίδα παραγωγής της αξίας για την παραγωγή πιο σύνθετων προϊόντων, η εξοικονόμηση των φυσικών πόρων στην προοπτική μιας κυκλικής οικονομίας, η προσφορά καλύτερων υπηρεσιών, η προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων και εν τέλει η εξασφάλιση καλύτερης θέσης της χώρας στο Διεθνή Καταμερισμό Εργασίας.

Η επίτευξη των στόχων αυτών επιδιωκόταν με ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονταν με:

- α.** την εξωστρέφεια και την καινοτομικότητα,
- β.** τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας,

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- γ. την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας με έμφαση στην απασχόληση εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού, προκειμένου να αναστραφεί το ρεύμα φυγής νέων επιστημόνων,
- δ. την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων,
- ε. την υψηλή προστιθέμενη αξία,
- στ. τη βελτίωση του τεχνολογικού επιπέδου και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων,
- ζ. την έξυπνη εξειδίκευση,
- η. την ανάπτυξη δικτύων, συνεργειών, συνεταιριστικών πρωτοβουλιών και εν γένει τη στήριξη της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας,
- θ. την ενθάρρυνση συγχωνεύσεων,
- ι. τομές και παρεμβάσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα για την ενίσχυση της υγιούς και στοχευμένης επιχειρηματικότητας με ειδική έμφαση στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα,
- ια. την επανεκβιομηχάνιση της χώρας,
- ιβ. την υποστήριξη περιοχών με μειωμένη αναπτυξιακή δυναμική και τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων

Στρατηγική Έρευνας και Τεχνολογίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3)

Ωστόσο κάθε αναπτυξιακή στρατηγική χρειάζεται κατεύθυνση και επιλογές. Οι επιλογές δεν μπορούν να εξαντλούνται στο «τι», αλλά πρέπει να συνδέονται και με το «πώς» καθώς και με το «ποιοι» πρέπει να ενεργοποιηθούν, να κινητοποιηθούν με συγκεκριμένες παρεμβάσεις, πρωτοβουλίες και κίνητρα τα διάφορα αναπτυξιακά και επιχειρηματικά υποκείμενα (νέα και υφιστάμενα). Τέτοιου τύπου προτεραιότητες σύμφωνα με τον Καλογήρου(2020,IOBE) είναι:

α) Η διασφάλιση της χρηματοδότησης – από δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους, κοινοτικούς, εθνικούς και την προσέλκυση ξένων – μιας κρίσιμης μάζας επενδύσεων που στοχεύουν στην ανανέωση και την ανάπτυξη των υποδομών (συμβατικών, ψηφιακών και παραγωγής/διαχείρισης της γνώσης) και στην εγκαθίδρυση δραστηριοτήτων που αναβαθμίζουν το παραγωγικό δυναμικό της ελληνικής οικονομίας.

β) Η λειτουργική αξιοποίηση του «αναπτυξιακού κοιτάσματος» των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και των σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών στη δημόσια διοίκηση, την αυτοδιοίκηση και τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πολιτικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και την ενεργό ένταξη στην 4η Βιομηχανική Επανάσταση.

γ) Διαμόρφωση στρατηγικής σε εθνικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο για τη διασύνδεση της ερευνητικής δραστηριότητας με τις λειτουργικές και αναπτυξιακές ανάγκες του δημόσιου τομέα (Pre-Commercial Procurement, λειτουργικές προδιαγραφές, σχήματα outsourcing). Στο πλαίσιο αυτό, ενίσχυση των ικανοτήτων των δημόσιων οργανισμών για τη διεξαγωγή προμηθειών που στοχεύουν στην ανάπτυξη καινοτομίας (Public Procurement for Innovation), σε συνδυασμό με την υιοθέτηση λειτουργικών προδιαγραφών ακόμα και σε πιο τακτικές προμήθειες (regular procurement) ούτως ώστε να αυξηθούν οι δυνατότητες ανάπτυξης καινοτόμων λύσεων από την πλευρά της προσφοράς.

δ) Ο αναπροσανατολισμός του εκπαιδευτικού συστήματος (όλων των βαθμίδων) και ο μετασχηματισμός του από φορέα πιστοποίησης τίτλων σε πάροχο ουσιαστικής μόρφωσης και κατάρτισης των νέων («από τα

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

χαρτιά/πτυχία στα γράμματα», δηλ. στη γνώση, τις ικανότητες εφαρμογής της και στις απαραίτητες δεξιότητες για τη διαχείρισή της), καθώς και για την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας και της πρωτοβουλίας και την εξοικείωση των μαθητών και των φοιτητών με το νέο διεθνοποιημένο περιβάλλον

ε) **Η σταθερή και σταδιακά αυξανόμενη χρηματοδότηση της ερευνητικής δραστηριότητας (ως ύψος δαπάνης και ως ποσοστό του ΑΕΠ), σε συνδυασμό με την καθιέρωση ενός τακτικού εθνικού προγράμματος έρευνας με συγκεκριμένες προτεραιότητες, αλλά και διαδικασίες στρατηγικού προγραμματισμού, αξιολόγησης, λογοδοσίας και αποτελεσματικής διοίκησής του.**

στ) **Η ενδυνάμωση της διασύνδεσης των ανώτατων εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων με τη βιομηχανία και τον επιχειρηματικό τομέα με στόχο τη συγκρότηση ενός οικοσυστήματος για την ανάπτυξη της καινοτόμου επιχειρηματικότητας και τη μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας από τους φορείς παραγωγής γνώσης στις υφιστάμενες επιχειρήσεις. Μέσω της ενδυνάμωσης θεσμών mentoring και coaching και αξιοποιώντας χρηματοδοτικά εργαλεία επικεντρωμένα σε νέα καινοτόμα εγχειρήματα θα εμπλουτιστεί και θα αναβαθμιστεί ο επιχειρηματικός ιστός της οικονομίας και θα δημιουργηθούν νέες και πιο ποιοτικές θέσεις εργασίας.**

ζ) **Η προώθηση στοχευμένων διαρθρωτικών αλλαγών που διευκολύνουν την ενδυνάμωση ευρύτερων αλυσίδων παραγωγής αξίας με διακλαδική παρουσία και αντίστοιχων τομεακών παραγωγικών οικοσυστημάτων, όπως ενδεικτικά είναι η παραγωγή και η διαχείριση της ενέργειας, η περιβαλλοντική βιομηχανία, η αλυσίδα της «αγροβιοδιατροφής» που ξεκινά από την αγροτική παραγωγή και καταλήγει στον τουρισμό, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών που μπορούν να αναβαθμίσουν ένα πολύ ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, οι «δημιουργικές βιομηχανίες» (“creative industries”), το ευρύτερο οικοσύστημα της υγείας, οι κατασκευές σε συνδυασμό με τα σύγχρονα δομικά υλικά, τον βιοκλιματικό σχεδιασμό κτιρίων και χώρων και την ορθολογική χρήση της ενέργειας.**

Κρίσιμοι παράγοντες σε αυτή τη διαδικασία είναι:

- η ενεργοποίηση και η ανάδειξη νέων, αλλά και υφιστάμενων παραγωγικών και επιχειρηματικών υποκειμένων που συνεργάζονται με φορείς του ευρύτερου συστήματος καινοτομίας και δημιουργούν ποιοτικά και διαφοροποιημένα προϊόντα και υπηρεσίες εντάσεως γνώσης
- η διαμόρφωση σταθερότερων και με διάρκεια θεσμών και κανόνων λειτουργίας της οικονομίας που διευκολύνουν και υποστηρίζουν την παραγωγική εργασία και την παραγωγική και καινοτόμο επιχειρηματικότητα,
- ο συνδυασμός μιας αποδοτικής δημόσιας παρέμβασης με έναν δυναμικό και ανταγωνιστικό επιχειρηματικό τομέα.

Επομένως, καθοριστικό στοιχείο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020 αποτέλεσε η εκπόνηση της εθνικής και των περιφερειακών Στρατηγικών Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση και αντίστοιχα θα αποτελέσει στον νέα αναπτυξιακή περίοδο.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Η Στρατηγική Έρευνας και Τεχνολογίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation - RIS3) είναι μια ολοκληρωμένη ατζέντα οικονομικού μετασχηματισμού, προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής

Διαδικασία–κλειδί για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων μιας στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση και επομένως ουσιώδες στοιχείο για τον επιτυχή σχεδιασμό της, είναι η **Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (entrepreneurial discovery process)**.

Η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης χρησιμοποιεί την επιχειρηματική γνώση που υπάρχει στη χώρα/περιφέρεια υιοθετώντας μια επιχειρηματική προσέγγιση με την έννοια της έμφασης στις ευκαιρίες της αγοράς, της διαφοροποίησης από άλλες χώρες/περιφέρειες, της ανάληψης (και διαχείρισης) ρίσκου και της αναζήτησης συμμαχιών για τη βελτιστοποίηση της πρόσβασης σε πόρους και της χρήσης αυτών (φυσικοί πόροι, χρηματοοικονομικοί, πνευματικοί πόροι, γνώση της αγοράς κλπ.). Αυτό σημαίνει ότι οι φορείς χάραξης πολιτικής θα πρέπει να εμπλέξουν όλους τους τύπους παραγόντων στο χώρο της καινοτομίας (επιχειρήσεις, κέντρα τεχνολογίας και ικανότητας (competence centres), Πανεπιστήμια και δημόσιους φορείς, επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα, επιχειρηματικούς αγγέλους και φορείς επιχειρηματικών κεφαλαίων (venture capitalists), την κοινωνία των πολιτών κλπ. σε μια επιχειρηματική διαδικασία για το σχεδιασμό της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.

Οι Στρατηγικές Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα εκπονήθηκαν μία εθνική και 13 περιφερειακές στρατηγικές έρευνας και καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση. Η εθνική εκπονήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ενώ κάθε Περιφέρεια ήταν υπεύθυνη για την εκπόνηση της δικής της στρατηγικής. Συντονιστικό ρόλο στη συνολική διαδικασία είχε η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Στο πλαίσιο της εκπόνησης των στρατηγικών αυτών, η χώρα και οι Περιφέρειές της κλήθηκαν να εντοπίσουν τις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες παρουσιάζουν ή είναι σε θέση να οικοδομήσουν, ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και σε αυτές να επικεντρώσουν τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειες, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων.

Η διερεύνηση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της εκπόνησης της Εθνικής Στρατηγικής οδήγησε στον εντοπισμό οκτώ κλάδων στους οποίους η έρευνα και η καινοτομία μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη σημαντικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, ενώ συνυπολογίσθηκε η κρίσιμη μάζα και η αριστεία του ερευνητικού δυναμικού.

Οι κλάδοι αυτοί ήταν οι εξής:

- Αγρο-διατροφή
- Υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά – κατασκευές
- Τουρισμός – Πολιτισμός – Δημιουργικές Βιομηχανίες

Για την εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης, σε εθνικό επίπεδο, η ΓΓΕΤ έχει δημιουργήσει μία πλατφόρμα καινοτομίας για κάθε έναν από τους ανωτέρω κλάδους.

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται οι κατηγορίες παρέμβασης της Στρατηγικής :

Στρατηγικές επιλογές RIS3	1. Επένδυση στη δημιουργία και διάχυση της Νέας Γνώσης	2. Επένδυση στην έρευνα και καινοτομία	3. Ανάπτυξη καινοτομικής νοοτροπίας και θεσμών και διασυνδέσεων ΕΤΑΚ με την κοινωνία
Άξονες παρέμβασης	Κατηγορίες παρέμβασης		
α. Ανάπτυξη δυναμικού (capacity building)	1.α Ανάπτυξη δυναμικού ΕΤΑΚ στους τομείς εξειδίκευσης	2.α Εκκόλαψη νέων επιχειρηματικών παικτών	3.α Ενίσχυση μηχανισμών και θεσμικού πλαισίου
β. Ενίσχυση δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ	1.β Ενίσχυση δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ και νησίδων αριστείας	2.β Ενίσχυση της ενδογενούς έρευνας και καινοτομίας στις επιχειρήσεις	3.β Ενίσχυση της ζήτησης για καινοτομία από τη δημόσια διοίκηση
γ. Μηχανισμοί και δομές υποστήριξης	1.γ Ενίσχυση (Υπο)δομών δικτύωσης	2.γ Υποδομές και μηχανισμοί στήριξης καινοτόμου επιχειρηματικότητας	3.γ Μηχανισμοί Επιχειρηματικής Ανακάλυψης και Τεκμηρίωσης
δ. Εξωστρέφεια και δικτύωση	1.δ Διασύνδεση και συνεργασία σε ΕΤΑΚ	2.δ Επιχειρηματική εξωστρέφεια	3.δ Ανάπτυξη καινοτομικής κουλτούρας

Τα όργανα με αποφασιστικές αρμοδιότητες είναι τα εξής:

- **Το Συμβούλιο Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης** Αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων (σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων) που εμπλέκονται άμεσα στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της Στρατηγικής Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση καθώς και εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών. Στο Συμβούλιο μπορούν να κληθούν να συμμετάσχουν και άλλοι φορείς της κεντρικής διοίκησης ή/και του περιφερειακού επιπέδου, έπειτα από σχετική πρόσκληση του συντονιστή του Συμβουλίου.
- **Τα Περιφερειακά Συμβούλια στις 13 Περιφέρειες της Χώρας**
Η λήψη των αποφάσεων για την περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, λαμβάνεται από τα Περιφερειακά Συμβούλια. Τα παραπάνω όργανα συνεπικουρούνται από τα Περιφερειακά Συμβούλια Έρευνας και Καινοτομίας

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και ο δείκτης καινοτομίας

Οι ευρύτερες πολιτικές που διαμορφώνονται σε ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο περιβάλλον φαίνεται με τη σειρά τους να διαμορφώνουν τρεις παγκόσμιες τάσεις που αναμένεται να επηρεάσουν την ελληνική οικονομία **α) η κλιματική αλλαγή, β) ο ψηφιακό μετασχηματισμός και η αυτοματοποίηση και γ) μια νέα δομή παγκόσμιου εμπορίου.**

Ο μετασχηματισμός αυτός της ελληνικής κοινωνίας, βιομηχανίας και οικονομίας **θα απαιτήσει τόσο νέες τεχνολογίες, όσο επενδύσεις και καινοτομία. Αναφορικά με τον δείκτη καινοτομίας η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι η 9^η πιο αναπτυσσόμενη περιφέρεια στην Ευρώπη ακόμα και την περίοδο της οικονομικής κρίσης αλλά και την περίοδο της υγειονομικής κρίσης όπως θα παρουσιαστεί παρακάτω.**

Προκειμένου να σχεδιαστούν οι στρατηγικές πολιτικές σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για την νέα προγραμματική περίοδο και να εφαρμοστούν αποτελεσματικά προς την παραπάνω κατεύθυνση αναφορικά πρέπει να σκιαγραφεί ο επιχειρηματικός ιστός, να καταγραφούν τα χαρακτηριστικά αυτού οι δυνατότητες και οι προοπτικές.

Σε γενικές γραμμές, περίπου το 40% του ΑΕΠ της ελληνικής οικονομία την περίοδο 2018-2019 προήλθε από κλάδους που δεν παρουσιάζουν υψηλή εξειδίκευση, παραγωγή καινοτομιών, δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης, χρήση νέων τεχνολογιών και διεθνοποίηση. Ακολουθούν οι υπόλοιποι τομείς **ενώ άνοδο του μεριδίου τους στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία παρουσιάζουν κλάδοι όπως ο Τουρισμός, Μεταφορές-Αποθήκευση, Πρωτογενής Τομέας.**

Μικρό μέρος των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων κατευθύνονται σε κλάδους που χαρακτηρίζονται από κάποιο βαθμό καινοτομίας, υψηλής εξειδίκευσης, χρήση νέων τεχνολογιών(π.χ. φαρμακευτικά προϊόντα, πλαστικά – χημικά προϊόντα)

Στην περίπτωση των αγαθών, το **μεγαλύτερο μέρος εξαγωγών αφορά τρόφιμα, βιομηχανικά είδη και αγροτικά προϊόντα και όσον αφορά τις υπηρεσίες το 83% των εξαγωγών αφορούσε κατά μέσο όρο την περίοδο 2002-2020 τον Τουρισμό και τις Θαλάσσιες μεταφορές.**

Επομένως, στους πλέον εξαγωγικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας συγκαταλέγονται και οι κλάδοι που συγκεντρώνουν χαρακτηριστικά καινοτομίας, Έρευνας και Καινοτομίας, υψηλής εξειδίκευσης και χρήσης νέων τεχνολογιών.

Τόσο το εξαγωγικό εμπόριο αλλά και ο τουρισμός ήταν ο κλάδος που παρουσίασε μεγάλη ύφεση κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης, της πανδημίας αλλά παρουσιάζει όπως φαίνεται παραπάνω πολλά υποσχόμενος .

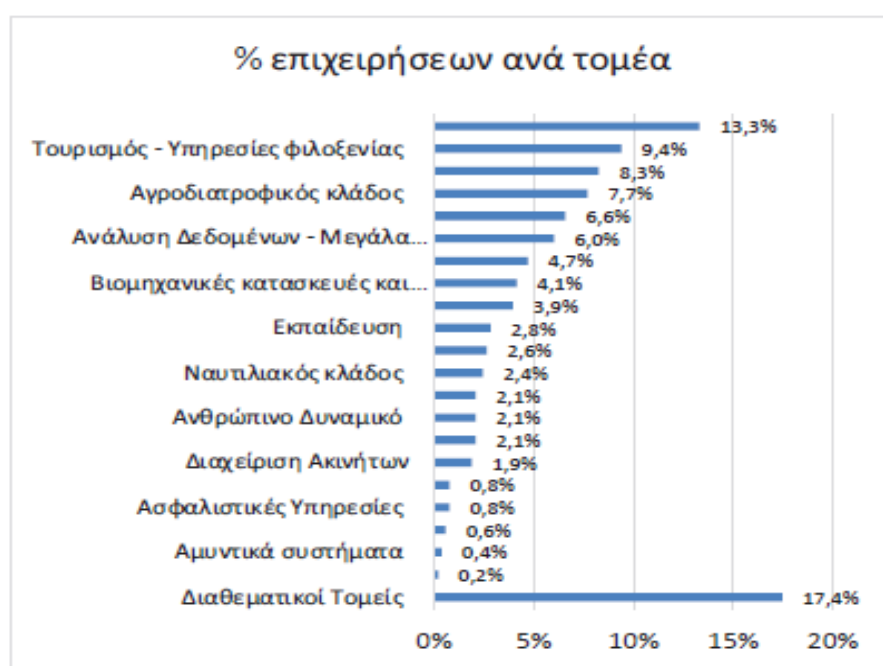
Ο τουρισμός συνιστά ένα πεδίο που μπορεί να αξιοποιήσει προϊόντα και υπηρεσίες από άλλους κλάδους και να αναβαθμίσει το προϊόν που προσφέρει. Μπορεί για παράδειγμα να ως πεδίο εφαρμογής κλάδων υψηλής τεχνολογίας να αποτελέσει ένα πυρήνα δραστηριοτήτων και οικονομίας που για την χώρα μας μπορεί να αξιοποιηθεί (π.χ. πολιτισμός) και να μεταμορφώσει τις προσφερόμενες υπηρεσίες(π.χ Δημιουργικές βιομηχανίες) προσδίδοντας νέα πλεονεκτήματα.

Η αλήθεια είναι πως οι νεοφυείς επιχειρήσεις, παρά τις βαριές επιπτώσεις της πανδημίας covid -19 συνεχίζουν να στηρίζουν διάφορους κλάδους της οικονομίας. Στη βάση δεδομένων της elevate Greece είναι εγγεγραμμένες 533 νεοφυείς επιχειρήσεις σε 301 εκ των οποίων έχουν γίνει επενδύσεις 2.400 εκ €

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Ο περιοχές δραστηριοποίησης των Ελληνικών νεοφυών επιχειρήσεων (startups) σχετίζονται άμεσα με τους τομείς έξυπνης εξειδίκευσης 2014-2020 .

Ο περιοχές δραστηριοποίησης των Ελληνικών νεοφυών επιχειρήσεων (startups)

Πηγή: Elevate GR, Δεκέμβριος 2021

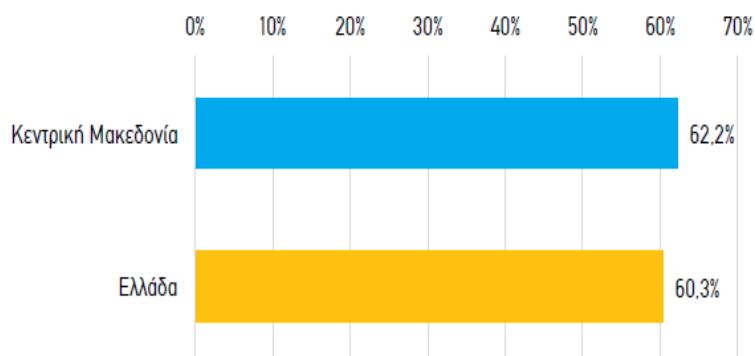
Αξίζει να σημειωθεί **ακόμη πως ως προς την γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησης** , ανά Περιφέρεια σημειώνεται πως τα 2/3 των επιχειρήσεων συγκεντρώνονται στην Περιφέρεια Αττικής ,ενώ **η Κεντρική Μακεδονία ακολουθεί με 14%**, η Περιφέρεια Κρήτης με 7% και λιγότερο από 4% η Δυτική Μακεδονία . **Υπάρχει σοβαρή αδυναμία αναλογικά σε περιφερειακό επίπεδο.**

Σύμφωνα με την Έρευνα-Ανάπτυξη και Καινοτομία στις Ελληνικές Περιφέρειες (2021) από την οποία ακολουθούν και οι ακόλουθες απεικονίσεις **η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σε δείκτες καινοτομίας:**

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

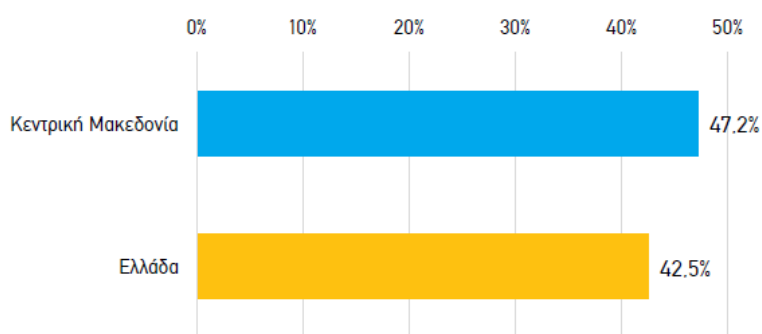
ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

(% των επιχειρήσεων που εφαρμόζουν έναν τουλάχιστον τύπο καινοτομίας στο σύνολο των επιχειρήσεων)

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

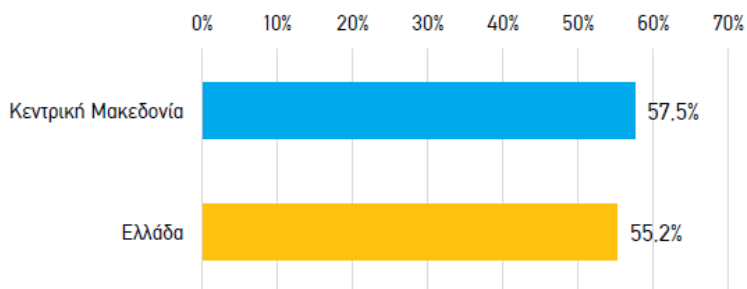
(% των επιχειρήσεων που καινοτομούν σε προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες) στο σύνολο των επιχειρήσεων)

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

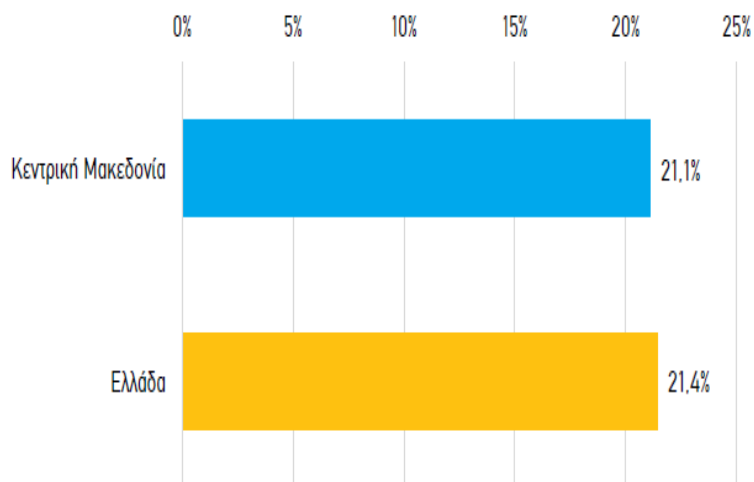
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(% των επιχειρήσεων που καινοτομούν σε επιχειρησιακή διαδικασία στο σύνολο των επιχειρήσεων)

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

(% των επιχειρήσεων που συνεργάστηκε με οποιοδήποτε φορέα, για την ανάπτυξη καινοτομιών στο σύνολο των επιχειρήσεων)

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Κύριες Πόλεις:	Θεσσαλονίκη, Βέροια,, Κιλκίς, Έδεσσα, Κατερίνη, Σέρρες, Πολύγυρος	
Κύρια Λιμάνια:	Θεσσαλονίκη	
Χερσαία Δίκτυα Μεταφορών:	Σιδηροδρομικό δίκτυο, Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου, Εγνατία Οδός	
Αεροδρόμια:	Θεσσαλονίκης	
ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ (ΠΗΓΗ: ΙΟΒΕ)		
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (2019):	€25.153.000.000	
Συμβολή στην εθνική οικονομία (% ΑΕΠ):	13,7%	
Επενδύσεις (2018):	€2.676.000.000	
Ανεργία. (2020):	144.400	
Απασχόληση (2020):	638.800	
Εξαγωγές (2019):	€5.300.000.000	
	Περιφέρεια	Ελλάδα
Βαθμός Έντασης E&A % (2019)	1,12	1,27 Μ€
Δαπάνες E&A (2019)	282,56 Μ€	2.337,66 Μ€
κατά κεφαλήν ΑΕΠ (2020)	12.100 €	15.400,00 €
ΚΥΡΙΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΠΗΓΗ: ΙΟΒΕ)		
Υλικά – Κατασκευές & Βιομηχανία – Ένδυση /Κλωστοϋφαντουργία		
Περιβάλλον- Κυκλική Οικονομία- Έξυπνες Μεταφορές και Εφοδιαστική Αλυσίδα		
Βιοεπιστήμες και Υγεία- Αειφόρος Ενέργεια		
Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών		
ΕΡΕΥΝΑ – ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ- ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ		
Δείκτης Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας 2019 (Πηγή: ERCI 2019)	-1,06	
Δείκτης Περιφερειακής Καινοτομίας 2021 (Πηγή: EIS 2021)	Moderate Innovator (89,4)	
Regional Innovation Scoreboard	9 ^η στις 10 πιο γρήγορα αναπτυσσόμενες περιφέρειες της ΕΕ (2014-2021)	

Είναι σαφές πως η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει θέσει τα θεμέλια για τον μετασχηματισμό της σύμφωνα με τις κατευθύνσεις τόσο των ευρωπαϊκών πολιτικών αλλά και του σχεδίου ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας σε πολλαπλούς τομείς και να συμβάλλει ακόμη περισσότερο στην ανάπτυξη της τοπικής αλλά και εθνικής οικονομίας.

Χρηματοδότηση τουριστικών καταλυμάτων στην περιοχή της Χαλκιδικής-

Εμπειρική διερεύνηση

Η παρούσα έρευνα της κυρίας Γκατζέ Αικατερίνης (2020) επιχειρεί να διερευνήσει μια σειρά από ζητήματα όπως για παράδειγμα αν αξιοποιείται σωστά η χρηματοδότηση στην περιοχή της Χαλκιδικής, εάν η οικονομική κρίση επηρέασε τον τζίρο των επιχειρήσεων, ποια είναι η πηγή της χρηματοδότησης, πως αξιοποιούνται τα κονδύλια.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 165 φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται σε επιχειρήσεις τουρισμού στον νομό Χαλκιδικής σε διάφορες κατηγορίες καταλυμάτων. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου έγινε με την παρουσία της ερευνήτριας, ώστε να λυθούν επί τόπου οι τυχόν απορίες που δημιουργήθηκαν στους συμμετέχοντες. Δυστυχώς λόγω της γενικότερης κατάστασης (covid-19) δεν μπόρεσα να συγκεντρώσει η ερευνήτρια μεγαλύτερο αριθμό ερωτηματολογίων διότι οι περισσότερες επιχειρήσεις δεν θα λειτουργούσαν σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα δεδομένα για το καλοκαίρι του 2020.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μέρος των ερωτηματολογίων (36 στον αριθμό) απαντήθηκαν από εκπροσώπους /ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που έχουν κλειστές επιχειρήσεις.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα αποτελείται από τρεις ξεχωριστές θεματικές ενότητες και συνολικά από 31 ερωτήσεις. **Το πρώτο τμήμα περιλαμβάνει ερωτήσεις για τα γενικά χαρακτηριστικά του δείγματος, το δεύτερο τμήμα αποτελείται από τις 10 ερωτήσεις που αναφέρονται στην χρηματοδότηση των επιχειρήσεων του δείγματος και το τρίτο από 14 ερωτήσεις που αφορούν τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στις επιχειρήσεις.**

Παρακάτω εξετάζονται τα ευρήματα ως προς το δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου και εν μέρει του τρίτου μέρους.

- Ποια μορφή χρηματοδότησης επιλέγετε συχνότερα για την επιχείρησή σας;

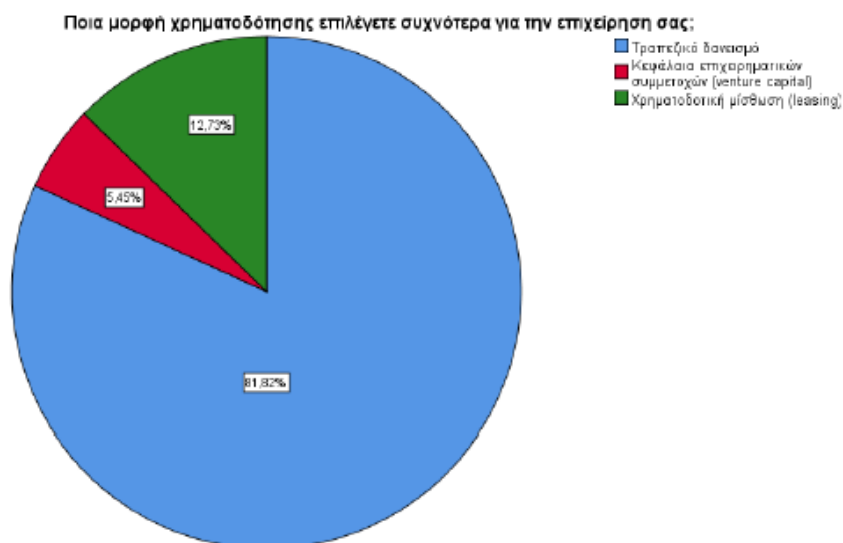
Ο τραπεζικός δανεισμός επιλέγεται πιο συχνά από το 80% των ερωτώμενων ως η μορφή χρηματοδότησης της επιχείρησής τους, όπως φαίνεται στο κυκλικό διάγραμμα και τον σχετικό πίνακα που ακολουθούν. Το leasing ακολουθεί με 13% ενώ συναντάται και η χρηματοδότηση με την μορφή κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών με ποσοστό που ξεπερνά το 5%.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Πίνακας 1

Ερώτηση 11	Απόλυτες Συχνότητες	Σχετικές Συχνότητες
Τραπεζικό δανεισμό	135	81,8
Πρακτόρευση απαιτήσεων (factoring)	0	0
Κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital)	9	5,5
Ιδιώτες επενδυτές (business angles)	0	0
Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων (business incubators)	0	0
Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)	21	12,7
Αύξηση ίδιου κεφαλαίου	0	0
Σύνολο	165	100

Διάγραμμα 1

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

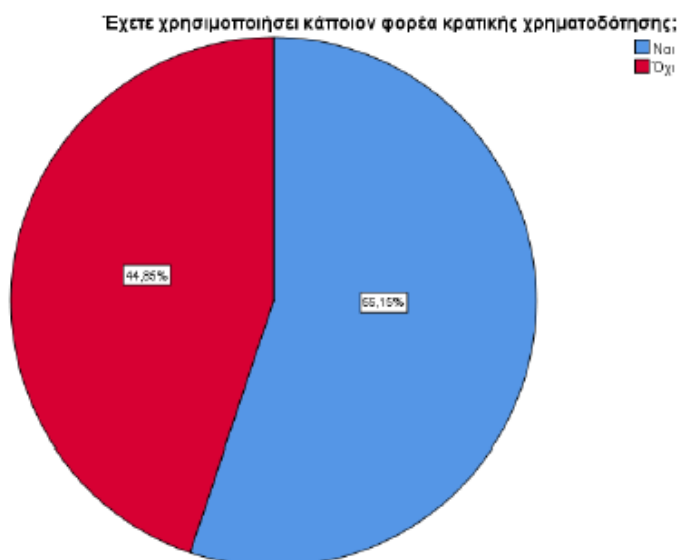
- Έχετε χρησιμοποιήσει κάποιον φορέα κρατικής χρηματοδότησης;

Όπως φαίνεται και στον πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα που ακολουθεί, **το 55% των επιχειρήσεων έχει χρησιμοποιήσει κάποιον φορέα κρατικής χρηματοδότησης κατά το παρελθόν**. Στην έρευνα του Κόκολη (2016) που πραγματοποιήθηκε με την χρήση ερωτηματολογίου σε 76 επιχειρήσεις στον Πειραιά και στην Αθήνα, μόλις το 24% του δείγματος είχε χρησιμοποιήσει κάποιον φορέα κρατικής χρηματοδότησης.

Πίνακας 2

Ερώτηση 12	Απόλυτες Συχνότητες	Σχετικές Συχνότητες
Ναι	91	55,2
Όχι	74	44,8
Σύνολο	165	100

Διάγραμμα 2

- Αν ναι από ποιόν φορέα έχετε αναζητήσει χρηματοδότηση ;

Ο φορέας αυτός ήταν για τα περισσότερα άτομα που απάντησαν καταφατικά στην προηγούμενη ερώτηση, το ΕΤΕΑΝ και ο αναπτυξιακός επενδυτικός νόμος (n=44, 48%) ενώ στον ΟΑΕΔ απευθύνθηκε το 19% του

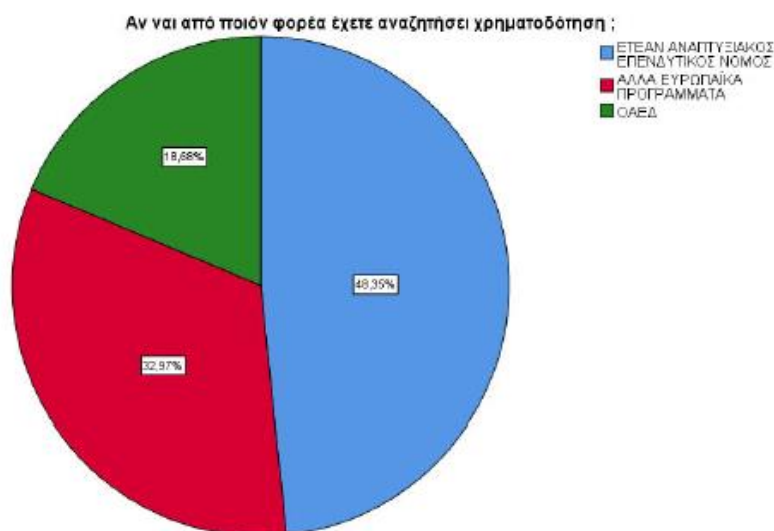
Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

δείγματος, όταν χρήση άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων έκανε το 33% του δείγματος, όπως φαίνεται και παρακάτω.

Πίνακας 3

Ερώτηση 13	Απόλυτες Συχνότητες	Σχετικές Συχνότητες
ΕΤΕΑΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ	44	48,4
ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	0	0
ΑΛΛΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	30	33,0
ΟΑΕΔ	17	18,7
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	0	0
<i>Σύνολο</i>	<i>91</i>	<i>100</i>

Διάγραμμα 3

- Το τελευταίο δωδεκάμηνο κάνατε αίτηση για λήψη οποιαδήποτε τραπεζικής πίστωσης πέρα των υφιστάμενων ευχερειών πιστοδότησης;

Όπως φαίνεται και στον πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα που ακολουθεί, το 22% των επιχειρήσεων έχει κάνει αίτηση για λήψη οποιαδήποτε τραπεζικής πίστωσης πέρα των υφιστάμενων ευχερειών πιστοδότησης.

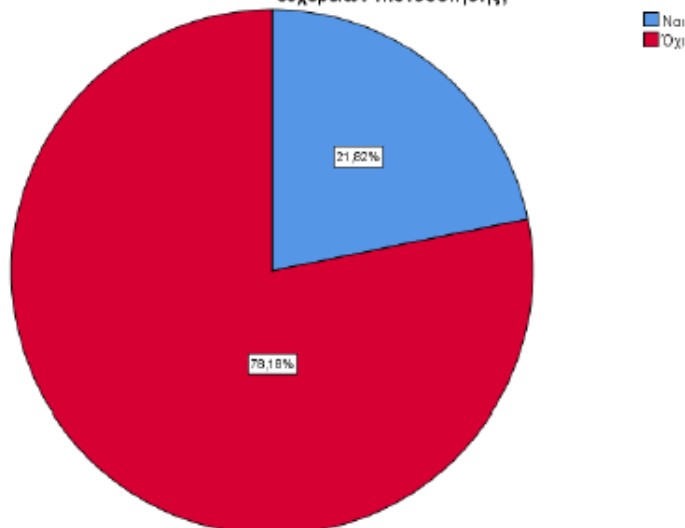
Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Πίνακας 4

Ερώτηση 14	Απόλυτες Συχνότητες	Σχετικές Συχνότητες
Ναι	36	21,8
Όχι	129	78,2
<i>Σύνολο</i>	<i>72</i>	<i>100</i>

Διάγραμμα 4

Το τελευταίο δωδεκάμηνο κάνατε αίτηση για λήψη οποιαδήποτε τραπεζικής πίστωσης πέρα των υφιστάμενων ευχερειών πιστοδότησης;

- Αν ναι, ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

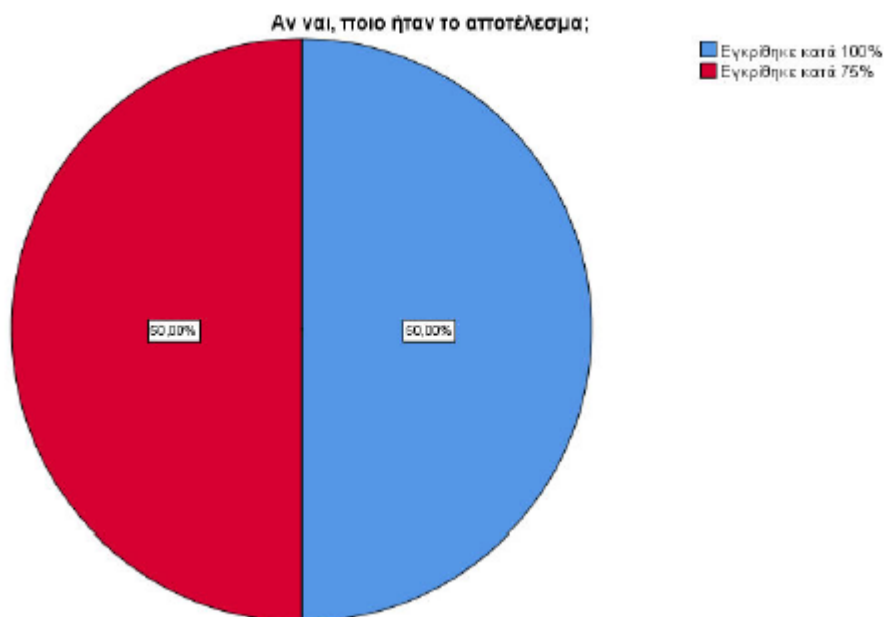
Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, όπως αυτά παρουσιάζονται στο επόμενο πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα, στο 50% των περιπτώσεων (n=18) το αποτέλεσμα ήταν η έγκριση κατά 100% και στο υπόλοιπο 50%, η έγκριση κατά 75%.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Πίνακας 5

Ερώτηση 15	Απόλυτες Συχνότητες	Σχετικές Συχνότητες
Απορρίφθηκε	0	0
Εγκρίθηκε κατά 100%	18	50
Εγκρίθηκε κατά 75%	18	50
Εγκρίθηκε κατά 50%	0	0
Υπαναχώρησα λόγω του υψηλού κόστους	0	0
Η αίτηση εξετάζεται	0	0
Σύνολο	36	100

Διάγραμμα 5

- Ποιόν θεωρείτε τον πιο αποτρεπτικό παράγοντα για να λάβετε αυτήν τη χρηματοδότηση;

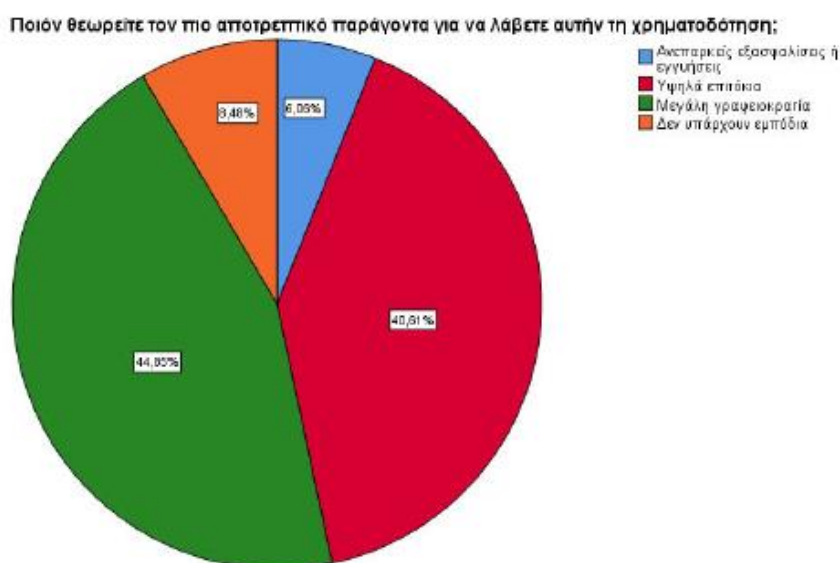
Τα υψηλά επιτόκια και η μεγάλη γραφειοκρατία αποτελούν τα μεγαλύτερα εμπόδια με ποσοστά που ξεπερνούν το 44% ενώ σημειώνεται και η απουσία επαρκών εξασφαλίσεων και εγγυήσεων σε ποσοστό που αγγίζει το 6%.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Πίνακας 6

Ερώτηση 16	Απόλυτες Συχνότητες	Σχετικές Συχνότητες
Ανεπαρκείς εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις	10	6,1
Υψηλά επιτόκια	67	40,6
Μεγάλη γραφειοκρατία	74	44,8
Δεν υπάρχουν εμπόδια	14	8,5
Σύνολο	165	100

Διάγραμμα 6

- Με ποιους τρόπους θα συνεργαστείτε καλύτερα με κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς προκειμένου να προωθήσετε καλύτερα το προϊόν ή την υπηρεσία σας;

Σύμφωνα με την έρευνα, τα οικονομικά προγράμματα όπως είναι το ΕΣΠΑ αποτελούν τη συνηθέστερη επιλογή κατά 43% και ακολουθούν τα στρατηγικά προγράμματα και δράσεις ανάπτυξης κατά 16% και η συμμετοχή σε τοπικές, εθνικές, διεθνείς εκθέσεις με ποσοστό σχεδόν 40% όπως φαίνεται και στο διάγραμμα.

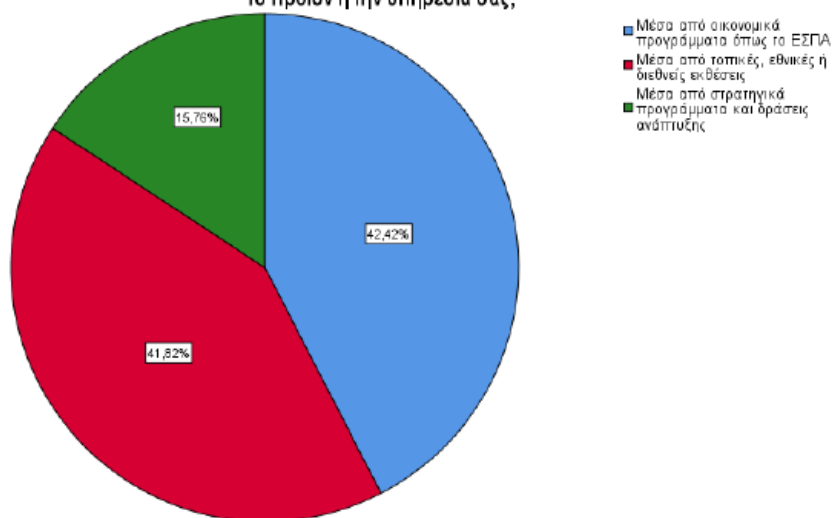
Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Πίνακας 7

Ερώτηση 17	Απόλυτες Συχνότητες	Σχετικές Συχνότητες
Μέσα από οικονομικά προγράμματα όπως το ΕΣΠΑ	70	42,4
Μέσα από τοπικές, εθνικές ή διεθνείς εκθέσεις	69	41,8
Μέσα από στρατηγικά προγράμματα και δράσεις ανάπτυξης	26	15,8
Σύνολο	165	100

Διάγραμμα 7

Με ποιους τρόπους θα συνεργαστείτε με κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς προκειμένου να προωθήσετε καλύτερα το προϊόν ή την υπηρεσία σας;

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Έρευνας καταγραφής των συνεπειών της υγειονομικής κρίσης στα μέλη του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής

Στην έρευνα που παρουσιάστηκε στην προηγούμενη ενότητα καταγράφηκε σε ένα βαθμό ο ουσιαστικός ρόλος που έχουν τα χρηματοδοτικά εργαλεία στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην περιοχή της Χαλκιδικής, η ικανοποίηση που έχουν οι επιχειρηματίες σχετικά με τους τοπικούς φορείς και την στήριξη τους για την ανάπτυξή τους και την πρόσβασή τους στα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η επόμενη έρευνα που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2022 επιδιώκει μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης να καταγράψει τις συνέπειες της υγειονομικής κρίσης στα μέλη του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής.

Μεθοδολογικά

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2022 με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου το οποίο στάλθηκε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στα μέλη του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής. Η έρευνα ολοκληρώθηκε με τη συμπλήρωση 511 ερωτηματολογίων. Οι κατανομές των δημογραφικών χαρακτηριστικών του δείγματος παρουσιάζονται στον Πίνακα 1. Οι κατανομές εμφανίζουν σημαντικό βαθμό αντιστοιχίας με τις κατανομές του πληθυσμού των μελών του Επιμελητηρίου.

Πίνακας 1: Κατανομές δημογραφικών χαρακτηριστικών δείγματος

Φύλο	
Άνδρας	56
Γυναίκα	44
Ηλικιακή κατηγορία	
Έως 34 ετών	11
35-44 ετών	25
45-54 ετών	39
Άνω των 55 ετών	25
Επίπεδο εκπαίδευσης	
Απόφοιτος Γυμνασίου ή Δημοτικού	10
Απόφοιτος Λυκείου	33
Απόφοιτος Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης	8
Απόφοιτος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	14
Πτυχιούχος Πανεπιστημίου	26
Κάτοχος Μεταπτυχιακών Τίτλων	9

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

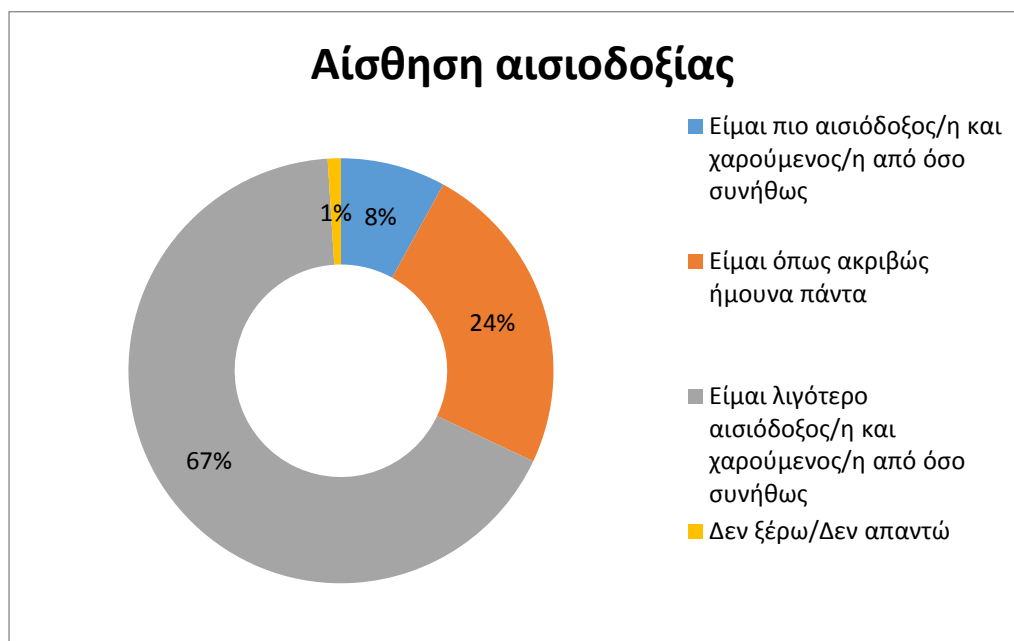
Επάγγελμα	
Αυτοαπασχολούμενος Επιστήμονας	8
Ελεύθερος Επαγγελματίας	75
Έμπορος	11
Τεχνίτης	1
Κάτι άλλο	5
Περιοχή	
Δήμος Αριστοτέλη	14
Δήμος Κασσάνδρας	24
Δήμους Νέας Προποντίδας	26
Δήμος Πολυγύρου	17
Δήμος Σιθωνίας	19

Ακολουθεί η παρουσίαση των απαντήσεων στα ερωτήματα για τις συνέπειες της υγειονομικής κρίσης για τον γενικό πληθυσμό και στη συνέχεια παρατίθενται οι στατιστικά σημαντικές διαφορές στις απαντήσεις ανά δημογραφικό χαρακτηριστικό.

Αίσθηση αισιοδοξίας

Η έρευνα κατέγραψε αξιοσημείωτες αρνητικές επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης στην επαγγελματική δραστηριότητα και κατά συνέπεια και στην ψυχική διάθεση των μελών του Επιμελητηρίου. Δύο στους τρεις ερωτηθέντες απάντησαν ότι είναι λιγότερο αισιόδοξοι ή/και χαρούμενοι από όσο συνήθως, ενώ μόλις ένας στους δεκατρείς δήλωσε ότι διανύει μια σχετικά πιο αισιόδοξη περίοδο (βλ. Γράφημα 1).

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

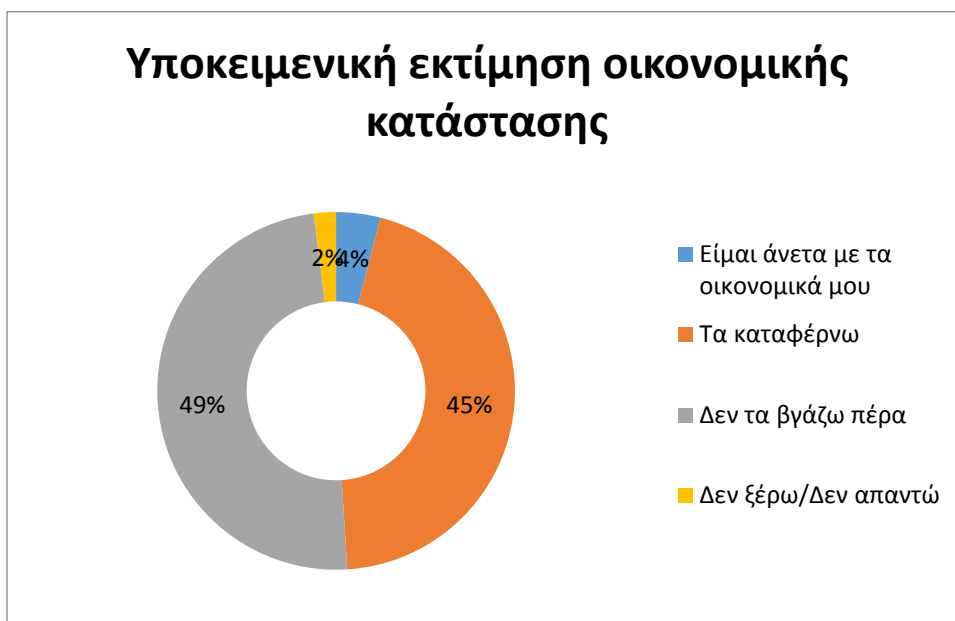

Γράφημα 1: Φράσεις που περιγράφουν την ψυχική διάθεση των μελών

Υποκειμενική εκτίμηση προσωπικής οικονομικής κατάστασης

Η απαισιοδοξία που εκφράστηκε συνδέεται με τις προσλαμβανόμενες ως δύσκολες συνθήκες προσωπικής οικονομικής κατάστασης. Το ήμισυ του δείγματος των μελών του Επιμελητηρίου επέλεξαν ως περιγραφή της οικονομικής τους συνθήκης τη φράση «δεν τα βγάζω πέρα», ενώ σχεδόν άλλοι τόσο επέλεξαν τη φράση «τα καταφέρνω» και μόλις το 4% προτίμησαν τη φράση «είμαι άνετα με τα οικονομικά μου» (βλ. Γράφημα 2). Μεταξύ εκείνων που δήλωσαν ότι είναι λιγότερο αισιόδοξοι από όσο συνήθως, το ποσοστό εκείνων που επέλεξαν ως περιγραφή της οικονομικής συνθήκης τους τη φράση «δεν τα βγάζω πέρα» έφτασε στο 56%. Σημειώνεται ότι μετρήσεις της υποκειμενικής εκτίμησης των οικονομικών των επαγγελματιών που διεξήχθησαν κατά την περασμένη διετία και έως την άνοιξη του 2022 αποτύπωναν αρκετά πιο χαμηλά ποσοστά για την επιλογή «δεν τα βγάζω πέρα», ένδειξη της σημαντικής επιδείνωσης των συνθηκών διαβίωσης κατά το τελευταίο εξάμηνο.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Γράφημα 2: Φράσεις που περιγράφουν την προσλαμβανόμενη προσωπική οικονομική κατάσταση των μελών

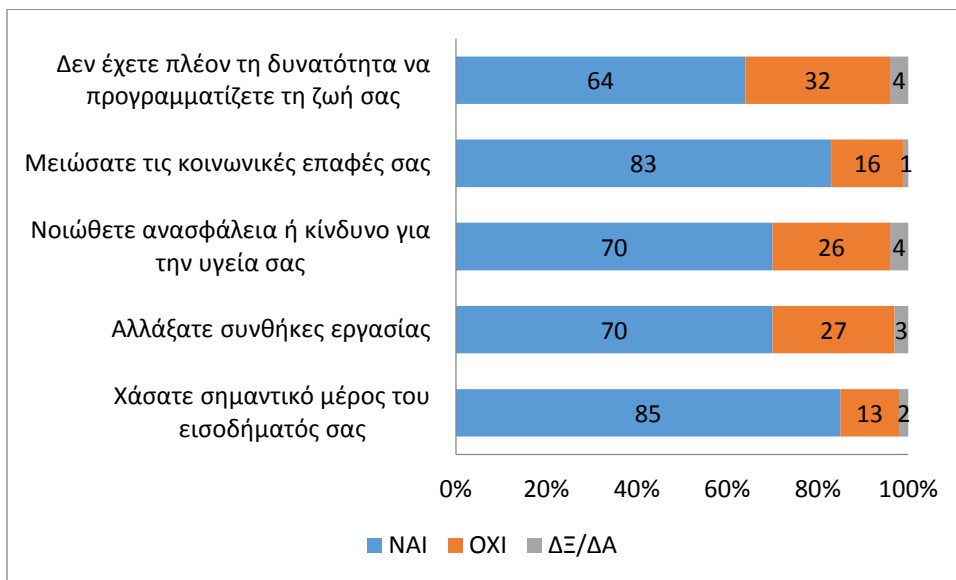
Διαφοροποιήσεις στην καθημερινή και στην επαγγελματική ζωή ως συνέπεια της υγειονομικής κρίσης

Το ερωτηματολόγιο περιείχε μια σειρά φράσεων που αντιστοιχούν σε πιθανές αλλαγές στην καθημερινή και στην επαγγελματική ζωή των μελών, για κάθε μία από τις οποίες ζητήθηκε από τους ερωτώμενους να δηλώσουν αν αφορά την προσωπική περίπτωσή τους ή όχι. Η μεγάλη πλειονότητα των μελών απάντησαν ότι οι φράσεις αφορούν και τους ίδιους. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι τη συντριπτική πλειονότητα (85%) του δείγματος έχασαν σημαντικό μέρος του εισοδήματός τους κατά τους τελευταίους 18 μήνες (βλ. Γράφημα 3). Το ποσοστό αυτό είναι σημαντικά υψηλότερο από αντίστοιχα που καταγράφηκαν έως και τον χειμώνα του 2022 σε δείγματα επαγγελματιών άλλων περιοχών της χώρας, μια ακόμα ένδειξη της σοβαρής επιδείνωσης των οικονομικών δεδομένων.

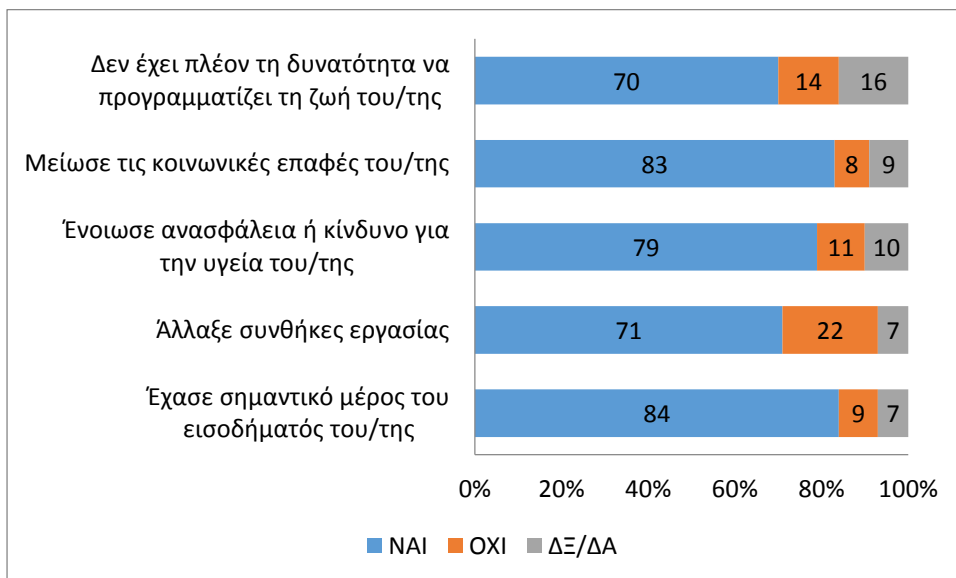
Σημειώνεται ότι το ερωτηματολόγιο περιείχε και μια σειρά ιδίων φράσεων με διαφορετικό όμως πρόσωπο αναφοράς («έναν καλό συνάδελφο» και όχι τον ίδιο τον ερωτώμενο) με στόχο να εντοπίσει τις πραγματικές αλλαγές στην καθημερινή και στην επαγγελματική ζωή, καθώς συχνά οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης υποεκτιμούνται σε έρευνες λόγω της απροθυμίας των υποκειμένων της έρευνας να αποτυπώσουν το μέγεθος των συνεπειών στη ζωή τους. Τα ευρήματα επιβεβαιώνουν μερικώς αυτήν την τάση απόκρυψης της αλήθειας των αρνητικών συνεπειών, καθώς τα ποσοστά αποδοχής μίας κομβικής για το θέμα φράσης στην περίπτωση του τρίτου προσώπου ήταν υψηλότερα (βλ. Γράφημα 4). Το ποσοστό εκείνων που δήλωσαν ότι ένας καλός συνάδελφός τους δεν έχει τη δυνατότητα να προγραμματίζει τη ζωή και την εργασία του κατά τους 24 τελευταίους μήνες έφτασε στο 70% (από 64% στην ερώτηση που αφορούσε ευθέως τον κάθε ερωτώμενο). Το

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

παραπάνω μοτίβο επιβεβαιώνεται επίσης και στην περίπτωση της φράσης που αφορά το αίσθημα ανασφάλειας ή κινδύνου για την υγεία, καθώς ένα υψηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων (79%) απάντησαν καταφατικά στην ερώτηση για το τρίτο πρόσωπο σε σύγκριση με την ερώτηση που τους αφορούσε προσωπικά.

Γράφημα 3: Ποσοστά συμφωνίας με φράσεις που περιγράφουν πιθανές αλλαγές στην καθημερινή και στην επαγγελματική ζωή του ερωτηθέντα

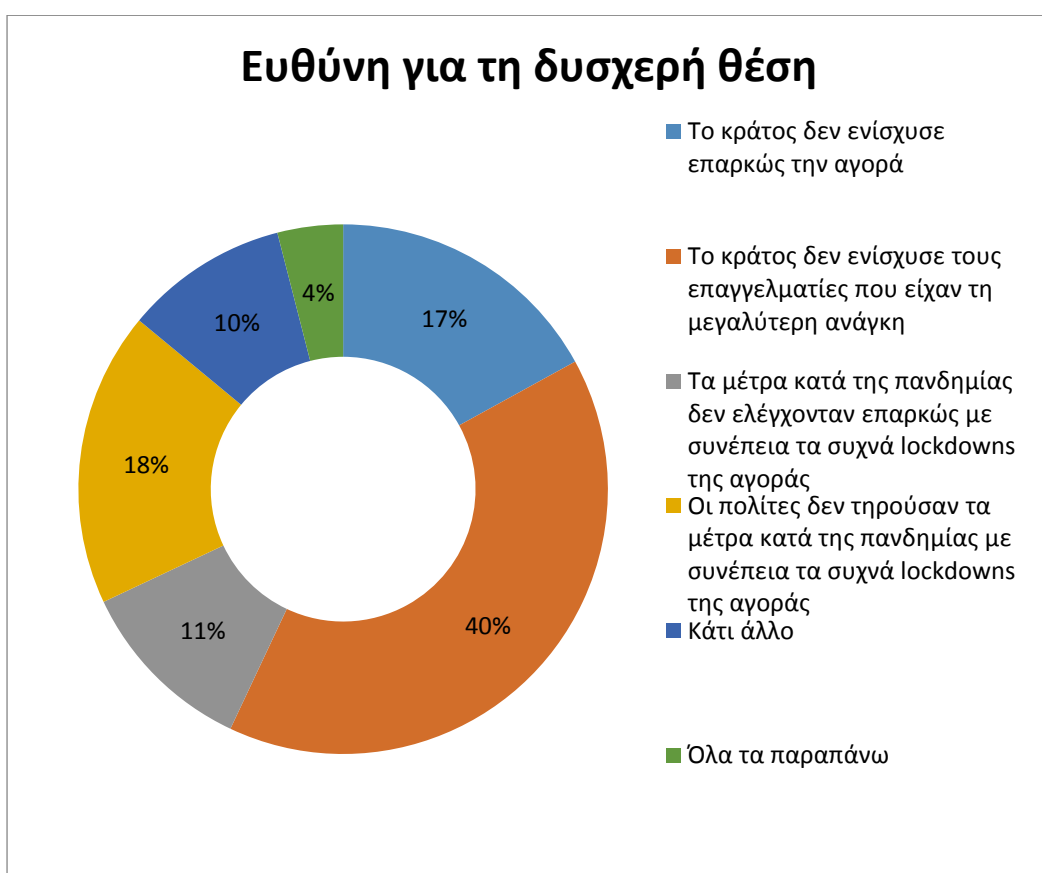

Γράφημα 4: Ποσοστά συμφωνίας με φράσεις που περιγράφουν πιθανές αλλαγές στην καθημερινή και στην επαγγελματική ζωή ενός τρίτου προσώπου

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Ευθύνες για τη δυσχερή θέση επαγγελματιών

Η έρευνα κατέγραψε την εκτίμηση των μελών του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής για τον παράγοντα που φέρει τη μεγαλύτερη ευθύνη της δυσχερούς θέσης πολλών επαγγελματιών. Δύο στους τρεις ερωτηθέντες απέδωσαν την κύρια ευθύνη στο κράτος, με πλέον δημοφιλή απάντηση εκείνη που περιέγραφε την ανορθολογική κατανομή των οικονομικών ενισχύσεων κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης (βλ. Γράφημα 5). Οι απαντήσεις στο ερώτημα αυτό πάντως εμφανίζουν διασπορά, καθώς το 11% του δείγματος επέλεξε ως κυρίαρχη ερμηνεία τον ανεπαρκή έλεγχο των μέτρων, ενώ το 18% του δείγματος εναπόθεσε την ευθύνη στην πλημμελή τήρηση των μέτρων από την πλευρά των ίδιων των πολιτών.

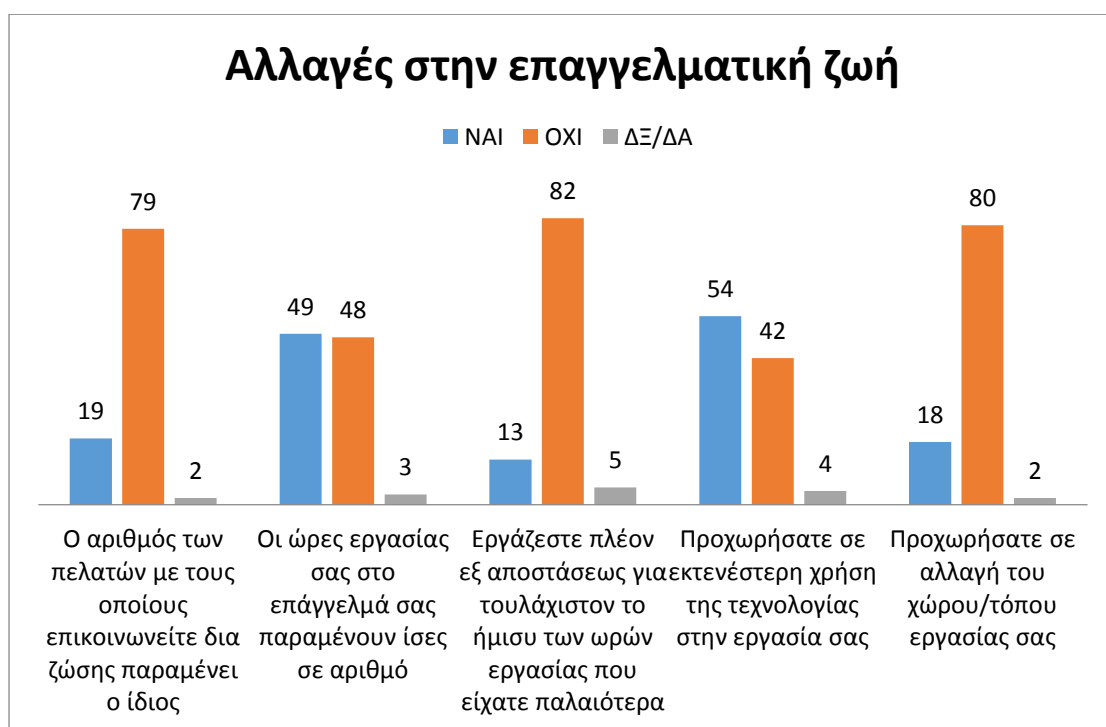
Γράφημα 5: Κυριότερη ευθύνη για τη δυσχερή θέση των επαγγελματιών

Αλλαγές στην επαγγελματική ζωή

Διαφοροποιήσεις παρατηρήθηκαν και στις απαντήσεις των ερωτηθέντων για το είδος των αλλαγών που επέφερε στην επαγγελματική ζωή των μελών του Επιμελητηρίου η υγειονομική κρίση, καθώς ορισμένοι από

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

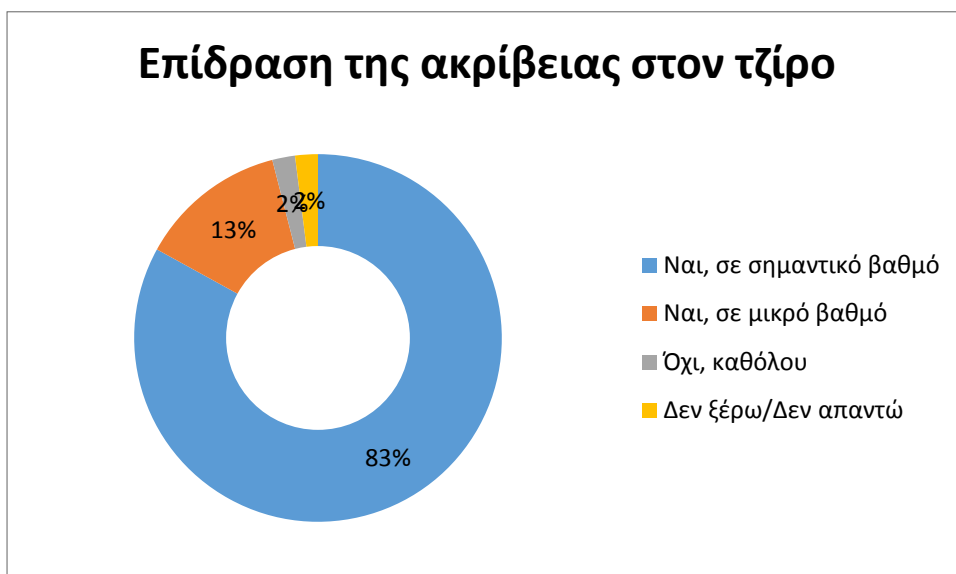
τους τύπους αλλαγών καταγράφηκαν να αφορούν μόνο μικρά τμήματα του δείγματος και κάποιιοι άλλοι την πλειονότητα των ερωτηθέντων. Για παράδειγμα, μόνο το ένα έβδομο των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι εργάζονται εξ αποστάσεως και το ένα έκτο αυτών ότι άλλαξαν χώρο ή τόπο εργασίας ως συνέπεια της υγειονομικής κρίσης. Όμως οι μισοί ερωτηθέντες απάντησαν ότι προχώρησαν σε εκτενέστερη χρήση της τεχνολογίας στην εργασία τους, όπως επίσης ότι μεταβλήθηκε ο αριθμός ωρών εργασίας τους. Τέλος, τα τέσσερα πέμπτα των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι ο αριθμός των πελατών με τους οποίους οι ίδιοι έχουν πλέον δια ζώσης επικοινωνία έχει μεταβληθεί (βλ. Γράφημα 6).

Γράφημα 6: Ποσοστά συμφωνίας με τύπους αλλαγών στην επαγγελματική ζωή

Υποκειμενική εκτίμηση για την επίδραση της ακρίβειας

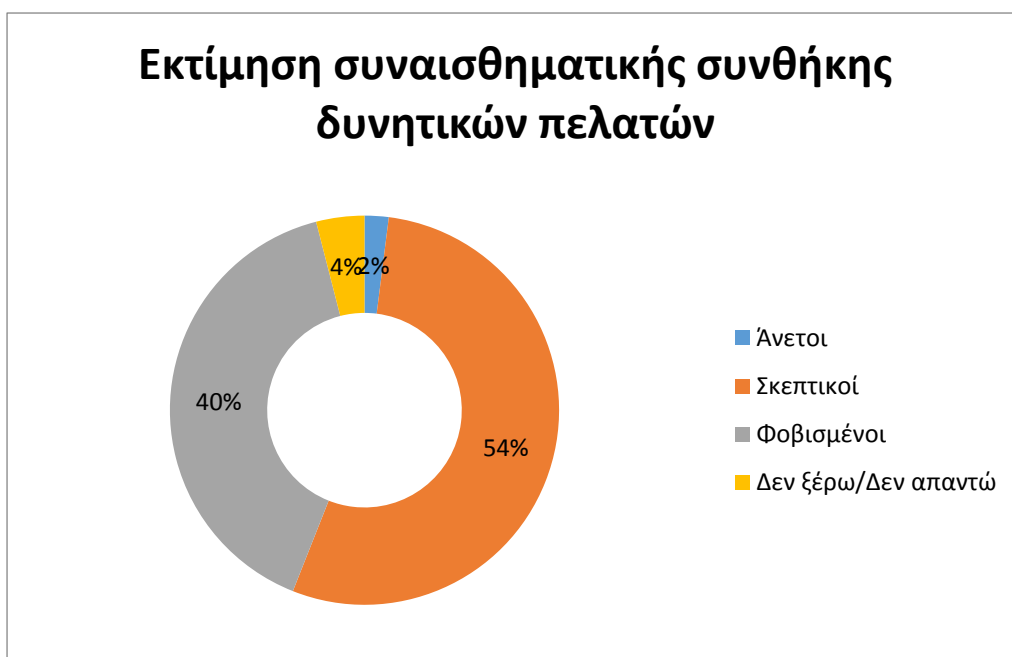
Η έρευνα επιχείρησε να καταγράψει την εκτίμηση των μελών του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής για την επίδραση της ακρίβειας που παρατηρείται τους τελευταίους μήνες στον τζίρο τους. Τα ευρήματα είναι καθηλωτικά, καθώς το 96% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι ο τζίρος τους έχει μειωθεί, με τους περισσότερους μάλιστα (83%) να δηλώνουν ότι η μείωση ήταν σημαντική (βλ. Γράφημα 7).

Γράφημα 7: Υποκειμενική εκτίμηση για την επίδραση της ακρίβειας στον τζίρο

Συναισθηματική συνθήκη δυνητικών πελατών των επαγγελματιών

Σε συνέχεια της ερώτησης για τον αριθμό των πελατών με τους οποίους οι επαγγελματίες επικοινωνούν δια ζώσης, η έρευνα επεδίωξε να καταγράψει την εκτίμηση των μελών του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής για τη συναισθηματική συνθήκη των πελατών τους. Πάνω από τους μισούς επέλεξαν το επίθετο «σκεπτικοί», ενώ τέσσερις στους δέκα επέλεξαν το επίθετο «φοβισμένοι». Πολύ λίγοι ήταν εκείνοι που προτίμησαν το επίθετο «άνετοι» (βλ. Γράφημα 8).

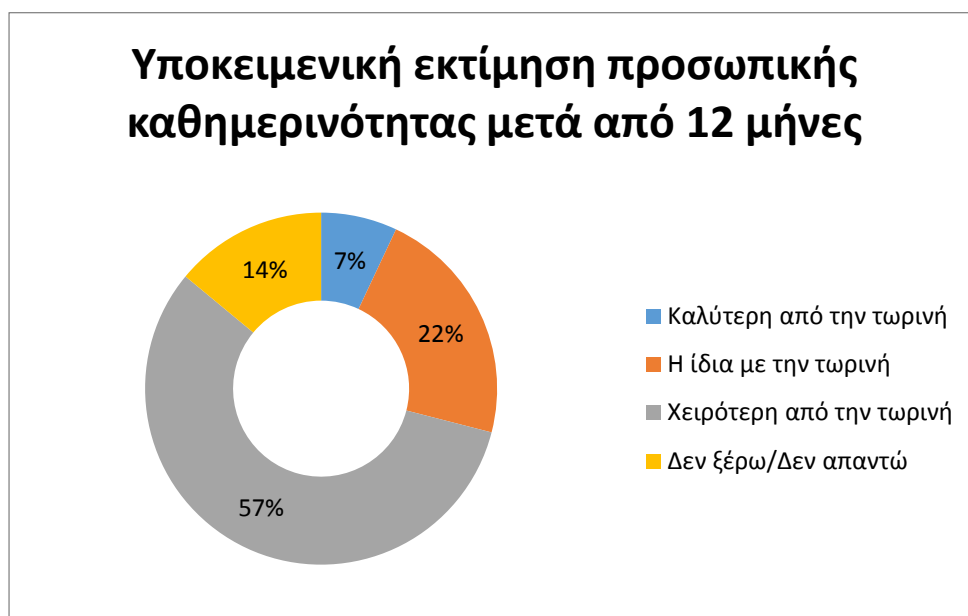

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Γράφημα 8: Χαρακτηρισμός δυνητικών πελατών από τους επαγγελματίες

Υποκειμενική εκτίμηση καθημερινότητας μετά από 12 μήνες

Τέλος, η έρευνα κατέγραψε τις υποκειμενικές εκτιμήσεις των μελών του Επιμελητηρίου για την προσωπική τους καθημερινότητα σε δώδεκα μήνες από σήμερα. Στις απαντήσεις σαφώς κυριαρχεί η απαισιόδοξη τοποθέτηση (57%), ενώ εξαιρετικά συρρικνωμένη είναι η μάζα των ερωτηθέντων που επέλεξαν την αισιόδοξη τοποθέτηση (7%) (βλ. Γράφημα 9). Ως ενδεικτικό της ραγδαίας επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών μεγάλου τμήματος των επαγγελματιών καταγράφεται το γεγονός ότι το ποσοστό εκείνων που εκτιμούν ότι μετά από 12 μήνες η καθημερινότητά τους θα είναι χειρότερη φτάνει στο 66% στην υπό-ομάδα εκείνων που επέλεξαν τη φράση «δεν τα βγάζω πέρα» για να περιγράψουν την τωρινή οικονομική κατάστασή τους. Σημειώνεται ότι σε έρευνες παρομοίου κοινού άλλων περιοχών της χώρας που διενεργήθηκαν έως και τον χειμώνα του 2022, το ποσοστό της αισιόδοξης τοποθέτησης ήταν σημαντικά υψηλότερο και η κατανομή των απαντήσεων στην ερώτηση αυτή ήταν σχεδόν συμμετρική μεταξύ των τριών επιλογών.

Γράφημα 9: Εκτιμήσεις για την προσωπική καθημερινότητα των επαγγελματιών στο μέλλον

Ο παράγοντας του φύλου στην έκταση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Οι επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης φαίνεται να βιώνονται εντονότερα από τις γυναίκες επαγγελματίες σε σύγκριση με τους άνδρες. Το ποσοστό των γυναικών που δήλωσαν ότι είναι λιγότερο αισιόδοξες από όσο συνήθως έφτασε στο 70% (έναντι 64% για τους άνδρες), ενώ το ποσοστό εκείνων που επέλεξαν τη φράση «δεν τα βγάζω πέρα» για να περιγράψουν την οικονομική τους κατάσταση έφτασε το 52% (έναντι 46% για τους άνδρες). Το ποσοστό των γυναικών που δήλωσαν ότι το εισόδημά τους έχει μειωθεί άγγιξε το 89% (έναντι 82% για τους άνδρες), ενώ τέλος το ποσοστό των γυναικών που δήλωσαν ότι δεν μπορούν πλέον να προγραμματίσουν τη ζωή τους άγγιξε το 67% (έναντι 61% για τους άνδρες).

Οι διαφορές αυτές πιθανώς σχετίζονται μερικώς με την ψυχосύνθεση των δύο φύλων, κάτι που άλλωστε αποτυπώνεται και στα ουσιωδώς διαφορετικά επίθετα που τα δύο φύλα επιλέγουν να δώσουν ως χαρακτηρισμό στους δυνητικούς πελάτες τους (πολύ συχνότερα «σκεπτικοί» για τους άνδρες ερωτηθέντες και «φοβισμένοι» για τις γυναίκες), αλλά μοιάζουν να αντανακλούν και διαφορές στις ίδιες τις συνέπειες της υγειονομικής κρίσης. Οι γυναίκες δήλωσαν συχνότερα από τους άντρες, για παράδειγμα, ότι ο αριθμός των πελατών που συναντούν δια ζώσης έχει μειωθεί και ότι ο αριθμός των ωρών εργασίας του ημερησίως έχει μειωθεί επίσης.

Ο παράγοντας της ηλικίας στην έκταση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης

Σημαντικές διαφορές εντοπίζονται και στον τρόπο με τον οποίο βιώνονται οι συνέπειες της υγειονομικής κρίσης ανά ηλικιακή κατηγορία. Οι «τριαντάρηδες», δηλαδή η ηλικιακή κατηγορία 25 έως 34 ετών, φαίνονται να είναι εκείνοι που πιέζονται περισσότερο ως προς τα οικονομικά τους. Στη συγκεκριμένη ηλικιακή κατηγορία, η έρευνα κατέγραψε ότι το 94% έχουν υποστεί σημαντική μείωση του εισοδήματός τους μέσα στα τελευταία δύο χρόνια και ότι το 75% αδυνατούν να προγραμματίσουν τη ζωή τους. Επιπλέον, το ποσοστό των μελών ηλικίας 25 έως 34 ετών που επιλέγουν τη φράση «δεν τα βγάζω πέρα» για να περιγράψουν την οικονομική κατάστασή τους (55%) είναι το υψηλότερο μεταξύ των διαφόρων ηλικιακών κατηγοριών. Είναι αξιοσημείωτο από την άλλη ότι οι «τριαντάρηδες», παρά την τρέχουσα δυσκολία τους να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες τους, είναι οι πλέον αισιόδοξοι ως προς την εκτίμηση της οικονομικής συνθήκης τους σε 12 μήνες από σήμερα.

Αξιοσημείωτη είναι ακόμα η διαφορά στις απαντήσεις των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων στο θέμα της ευθύνης για τη δυσχερή οικονομική συνθήκη των επαγγελματιών. Οι νεότεροι επαγγελματίες (έως 44 ετών) απέδωσαν λιγότερο συχνά την ευθύνη στο κράτος, το οποίο δεν ενίσχυσε τους επαγγελματίες που είχαν ανάγκη (ποσοστό της τάξης του 35% έναντι 45% στους άνω των 45 ετών) και πιο συχνά στους πολίτες που δεν τηρούσαν τα μέτρα (20% έναντι κάτω του 15% για τους άνω των 45 ετών).

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Ο παράγοντας του επιπέδου εκπαίδευσης στην έκταση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης

Οι επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης φαίνονται να βιώνονται εντονότερα από τους αποφοίτους λυκείου, καθώς επίσης και τους αποφοίτους μεταλυκειακής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης. Στις κατηγορίες αυτές καταγράφονται ποσοστά θετικών απαντήσεων της τάξης του 90% στην ερώτηση αν χάσατε σημαντικό μέρος του εισοδήματός σας και της τάξης του 70% στην ερώτηση αν άλλαξαν οι συνθήκες εργασίας σας. Αντιθέτως, οι πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ που απάντησαν θετικά στα δύο παραπάνω ερωτήματα ήταν περίπου 20 ποσοστιαίες μονάδες λιγότεροι.

Ως λογική συνέπεια των παραπάνω, οι πτυχιούχοι δείχνουν λιγότερο απαισιόδοξοι και στην ερώτηση για την εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης μετά από 12 μήνες (μόνο 50% αυτών θεωρούν ότι η οικονομική τους κατάσταση θα επιδεινωθεί, ενώ το σχετικό ποσοστό για τους αποφοίτους λυκείου ξεπερνά το 60%).

Ο παράγοντας του επαγγέλματος στην έκταση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η σύγκριση των απαντήσεων διαφορετικών επαγγελματικών κατηγοριών που εντάσσονται στο Επιμελητήριο. Λόγω της μικρής αριθμητικής βάσης των πιο πολλών υποκατηγοριών, η σύγκριση περιορίστηκε στους ελεύθερους επαγγελματίες και στους εμπόρους. Εκ των δύο, οι έμποροι είναι οι λιγότεροι αισιόδοξοι (86% έναντι 65% για τους εμπόρους), ενώ είναι επίσης εκείνοι που δηλώνουν συχνότερα ότι έχασαν σημαντικό μέρος του εισοδήματός τους και ότι αδυνατούν να προγραμματίσουν τη ζωή τους (τα ποσοστά θετικών απαντήσεων για τους εμπόρους είναι περίπου δέκα ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από τους ελεύθερους επαγγελματίες). Η υγειονομική κρίση μοιάζει να άλλαξε περισσότερο την επαγγελματική ζωή των εμπόρων παρά των ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς είναι εκείνοι που δηλώνουν συχνότερα ότι δε συναντούν τον ίδιο αριθμό πελατών και δεν εργάζονται τον ίδιο αριθμό ωρών.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι οι έμποροι είναι εκείνοι εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι για την καθημερινότητά τους μετά από 12 μήνες, πιθανώς γιατί προσδοκούν μια εντονότερη αλλαγή των συνθηκών για το επάγγελμά τους σε σχέση με τους ελεύθερους επαγγελματίες. Ένας στους τρεις εμπόρους δήλωσε ότι αυτή θα είναι καλύτερη από την τωρινή ή έστω σταθερή, ενώ το αντίστοιχο δηλώθηκε μόλις από έναν στους τέσσερις ελεύθερους επαγγελματίες.

Ο παράγοντας της περιοχής στην έκταση των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης

Τα δραστηριοποιούμενα στους Δήμους Κασσάνδρας και Σιθωνίας μέλη του Επιμελητηρίου καταγράφηκαν ως τα πλέον επιβαρυνόμενα από την υγειονομική κρίση, εύρημα που σχετίζεται με το γεγονός ότι τα μέλη των εν

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

λόγω περιοχών συνδέονται εντονότερα με τον κλάδο του τουρισμού, έναν κλάδο της οικονομίας που τραυματίστηκε σοβαρά τόσο λόγω του περιορισμού των μετακινήσεων που επέφεραν τα μέτρα κατά της πανδημίας, όσο και λόγω της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, η οποία και οδήγησε σε περιορισμούς μετακινήσεων ταξιδιωτών από τη Ρωσία, οι οποίοι ήταν προνομιακοί επισκέπτες των δύο χερσονήσων της Χαλκιδικής. Το ποσοστό των μελών από τον Δήμο Κασσάνδρας που επέλεξαν τη φράση «δεν τα βγάζω πέρα» για την περιγραφή της οικονομικής τους κατάστασης έφτασε στο 54%, περίπου έξι ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από τον μέσο όρο του δείγματος. Το 95% των μελών που δραστηριοποιούνται στον Δήμο Κασσάνδρας και το 93% εκείνων που δραστηριοποιούνται στον Δήμο Σιθωνίας δήλωσαν ότι έχασαν σημαντικό μέρος του εισοδήματός τους, περίπου δέκα ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερα από τον μέσο όρο του δείγματος.

Σημειώνεται, τέλος, ότι τα μέλη που προέρχονται από τον Δήμο Κασσάνδρας απέδωσαν σε υψηλότερα ποσοστά την ευθύνη για τη δυσχερή θέση των επαγγελματιών στους πολίτες που δεν τηρούσαν τα μέτρα προστασίας (31% έναντι ποσοστών κάτω του 20% για τους δήμους του ηπειρωτικού κορμού της Χαλκιδικής).

Συμπεράσματα

Η παρούσα έρευνα καταδεικνύει την αβεβαιότητα που επικρατεί σχετικά με τις επικρατούσες συνθήκες στην οικονομία και την κοινωνία. Ο διψήφιος πληθωρισμός που σύμφωνα με τις δημοσιεύσεις των διεθνών οργανισμών θα παραμείνει για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα, οι συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία και η πιθανή διεθνή ύφεση, συνέπεια πολλών παραγόντων δεν αφήνουν περιθώρια αισιοδοξίας. Αν και ο τουρισμός πηγαίνει εξαιρετικά καλά και θα βελτιώσει τις επιδόσεις πολλών από τις επιχειρήσεις των ερωτηθέντων, εν τούτοις, η αβεβαιότητα της εξέλιξης της πανδημίας, της ενεργειακής κρίσης, της ακρίβειας, των προβλημάτων στη λειτουργία των εφοδιαστικών αλυσίδων και μια σειρά άλλων παραγόντων δεν επιτρέπουν εφησυχασμό και αισιοδοξία. Τα αναμενόμενα μέτρα στήριξης θα πρέπει να είναι στοχευμένα στις κοινωνικές ομάδες και στις επιχειρήσεις που τα έχουν περισσότερο ανάγκη, καθώς όπως διαφαίνεται στην ερώτηση για το ποιος ευθύνεται για την δυσχερή θέση των επαγγελματιών την 1η θέση καταλαμβάνει το γεγονός ότι η κυβερνητική στήριξη δεν κατευθύνθηκε σε αυτούς που την χρειάζονταν. Αν και δεν αναφέρεται ονομαστικά, είναι σαφές ότι η «επιστρεπτέα προκαταβολή» ως μέτρο στήριξης, αν και σωστή επί της αρχής, στην υλοποίηση της σε μεγάλο βαθμό δόθηκε σε εταιρείες που δεν την χρειάζονταν ή παρουσίασαν – εκμεταλλεόμενες τα κενά της νομοθεσίας-παραπλανητικά στοιχεία. Είναι γνωστές οι ιστορίες με εταιρείες φαντάσματα, με πλειάδα εικονικών προσλήψεων κ.λπ. Ως εκ τούτου και ανάλογα τις εξελίξεις –και δεδομένου ότι διανύουμε προεκλογική περίοδο- θα πρέπει τα μέτρα στήριξης του Φθινοπώρου – Χειμώνα 2022 – 2023 να είναι καλά σχεδιασμένα και στοχευμένα και εδώ το Επιμελητήριο Χαλκιδικής έχει σημαντικό ρόλο να παίζει.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Η αποτύπωση στην έρευνα μιας ανησυχητικής –στην καλύτερη των περιπτώσεων- κατάσταση για την προσωπική και επαγγελματική ζωή των ερωτώμενων, καθιστά ακόμα πιο αναγκαίες –από ότι πριν την πανδημία- δράσεις όπως η ψηφιοποίηση των λειτουργιών των επιχειρήσεων, η καινοτομία, η εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού, και το άνοιγμα σε νέες αγορές.

Η έρευνα σε πρώτη ανάγνωση μας δίνει το «κλίμα» που επικρατεί στα μέλη του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής που συμμετείχαν στην έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας , σε 2η ανάγνωση όμως προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- ✚ Καθώς στην πλειοψηφία τους οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα είναι Μικρομεσαίες ή Πολύ Μικρές – ιδιαίτερα με την Ευρωπαϊκή κατηγοριοποίηση- και αυτό ισχύει και για τις ατομικές επιχειρήσεις των ελεύθερων επαγγελματιών, η προσωπική με την επαγγελματική ζωή είναι αξεδιάλυτες. Ως εκ τούτου, οι επιπτώσεις της πανδημίας στην προσωπική ζωή επηρεάζουν σε πολύ σημαντικό βαθμό τις εξελίξεις στην επαγγελματική ζωή και το αντίστροφο. Θα πρέπει κανείς να δει αν και πόσο διαφοροποιείται η κατάσταση σε μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις ή σε επιχειρήσεις που διοικούνται από επαγγελματικά στελέχη και όχι από μέλη της οικογένειας για να έχει κανείς μια καλύτερη ακτινογραφία των συνεπειών της πανδημίας. Το ζήτημα αυτό σχετίζεται και με την διαδοχή στις επιχειρήσεις από την νεότερη γενιά, το οποίο αποτελεί μείζον ζήτημα εδώ και κάποιες δεκαετίες και είναι σκόπιμο να δει κανείς πως αντιμετωπίζεται τώρα με την πανδημία από τις διάφορες γενιές των επιχειρήσεων. Θέμα που αποτελεί κατεξοχήν προτεραιότητα των Επιμελητηρίων και φυσικά του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής.
- ✚ Παρά το γεγονός της πρωτόγνωρης κατάστασης από την πανδημία COVID19, είναι χαρακτηριστικό της παθογένειας της οικονομίας μας πως οι επιχειρηματίες περιμένουν το κράτος να παρέμβει να διασώσει τις επιχειρήσεις και το κατηγορούν για διάφορα από τα δεινά στο επιχειρείν. Όπως προαναφέραμε σε μια κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και μάλιστα διαρκείας και με πολλαπλά εξωγενή ρίσκα η στήριξη είναι αναγκαία ως την επιστροφή σε «φυσιολογικές» συνθήκες του επιχειρείν. Οι ερωτηθέντες όταν τονίζουν την ανορθολογική κατανομή των ενισχύσεων καθώς έχουμε πολλά περιστατικά ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δεν υφίσταντο, με δεκάδες «εργαζομένους» κ.λπ. ενώ πολλές επιχειρήσεις που χρειάζονταν ενίσχυση δεν έλαβαν. Προσθέτοντας και την γραφειοκρατία, την διαφθορά και την αδυναμία κατανόησης των επιχειρηματικών αναγκών και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, καταλαβαίνουμε την άποψη των ερωτηθέντων. Εντούτοις, η σταδιακή έξοδος από την πανδημία, επαναφέρει τα ζητήματα αυτόνομης της επιχειρηματικής λειτουργίας από τις λειτουργίες και τις αποφάσεις του κράτους –στον βαθμό που είναι εφικτό- με σκοπό την αύξηση της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων απέναντι στις κρίσεις. Ο ρόλος του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής είναι

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

σημαντικός καθώς σε συνεργασία με τα άλλα Επιμελητήρια και τους Φορείς Υποστήριξης της Επιχειρηματικής Δράσης μπορούν να υποδείξουν τρόπους για την επίτευξη της αυτονομίας αυτής αλλά και διόρθωσης των αστοχιών των Κυβερνητικών μέτρων υποστήριξης.

- ✚ Δεδομένης της ευθύνης των πολιτών –εκτός του κράτους- για την τήρηση των υγειονομικών μέτρων και του επηρεασμού άμεσα ή έμμεσα και της λειτουργίας των επιχειρήσεων εν μέσω πανδημίας, ο ρόλος των επιμελητηρίων αναδεικνύεται κομβικός. Δυστυχώς τα Επιμελητήρια – όπως και οι εμπορικοί σύλλογοι- δεν πήραν τις πρωτοβουλίες που θα έπρεπε ώστε τα μέλη τους να πρωτοστατήσουν στην διαμόρφωση και τήρηση των μέτρων υγειονομικού ενδιαφέροντος και της μετρίασης των συνεπειών τους στα οικονομικά των μελών τους. Περιορίστηκαν στις περισσότερες των περιπτώσεων στην διατύπωση αιτημάτων για ενίσχυση των μελών τους από την Κυβέρνηση και τους κρατικούς φορείς και στην ελάφρυνση των υποχρεώσεων τους (π.χ. μη επιστροφή επιστρεπτέας προκαταβολής, αποφυγή προστίμων, κλεισίματος, περιορισμών στο ποιοι επιτρέπονται να επισκέπτονται τα μαγαζιά). Μια τέτοια προσέγγιση δεν ωφελεί ούτε μεσοπρόθεσμα ούτε και δυστυχώς βραχυπρόθεσμα καθώς χωρίς την ενεργό συμμετοχή των Επιμελητηρίων πολλά μέτρα στήριξης δεν είχαν την στόχευση και την απόδοση που θα έπρεπε. Επομένως, θα πρέπει ο ρόλος των Επιμελητηρίων να επαναπροσδιορισθεί με βάση τα διδάγματα και της ως τώρα εμπειρίας της πανδημίας και της κρίσης και τις διεθνείς καλές πρακτικές.
- ✚ Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής – όπως και τα άλλα επιμελητήρια- θα έπρεπε και φυσικά ακόμα περισσότερο σήμερα πρέπει να διερευνήσουν τις αιτίες διαφοροποίησης των απαντήσεων ανά φύλο, ηλικία, επίπεδο εκπαίδευσης και περιοχή δραστηριοποίησης – όπως αυτές προκύπτουν από την έρευνα- για να διαμορφώσουν τα κατάλληλα μέτρα στήριξης, τόσο αυτόνομα όσο και σε συνεργασία με άλλους φορείς. Εκπαιδευτικά προγράμματα στις έδρες των επιχειρήσεων, συνεργασία για παροχή κινήτρων που θα διαφοροποιούνται στις αστικές και στις αγροτικές/ ορεινές περιοχές, ζητήματα όπως της αραίωσης του πληθυσμού σε περιοχές και κλάδους, είναι μερικά από τα ζητήματα που επείγει να τεθούν εκ νέου στο τραπέζι.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

3ο Οικονομικό Βαρόμετρο Επιμελητηρίου Χαλκιδικής

Το επιμελητήριο Χαλκιδικής ανά δίμηνο διεξάγει μέσω της εταιρίας interview έρευνα προκειμένου να καταγραφούν τα προβλήματα και οι απόψεις των μελών του, ώστε να ληφθούν μέτρα, όπου αυτό είναι εφικτό.

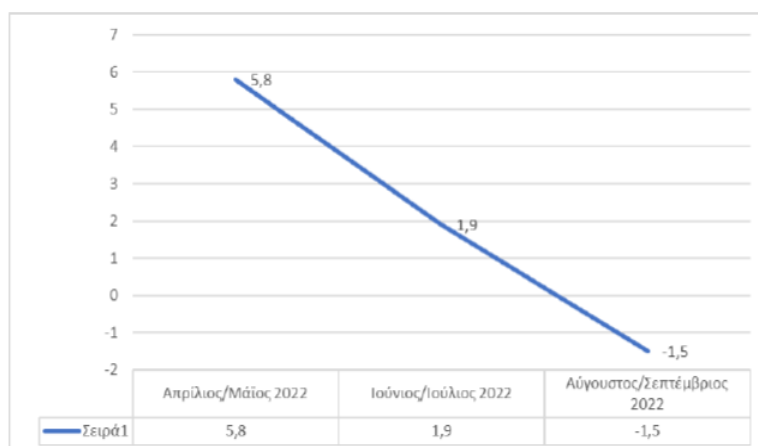
Παρουσιάζονται ενδεικτικά τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας που διεξήχθη τον Ιούνιο- αναφορικά με την ενεργειακή κρίση που έφερε ο πόλεμος στην Ουκρανία και τον αντίκτυπο αυτού στις επιχειρήσεις καθώς με την ολοκλήρωση της καλοκαιρινής σεζόν .

Ποια είναι η οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων με την σε εξέλιξη ενεργειακή κρίση, αν έκλεισε θετικά η καλοκαιρινή σεζόν , η αγορά εργασίας, πως οραματίζονται το μέλλον της επιχείρησής τους απαντούν οι 315 επιχειρηματίες -μέλη του επιμελητηρίου. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την χρήση ερωτηματολογίου.

Πτώση του δείκτη για το δίμηνο

Τα γενικά συμπεράσματα του 3ου κύματος είναι ότι, υπάρχει σαφής βελτίωση και αλλαγή κλίματος σε σύγκριση με την προηγούμενη έρευνα, δεδομένου ότι διανύουμε περίοδο μετά από αξιοσημείωτα οικονομικά αποτελέσματα λόγω του τουρισμού και παρά το γεγονός ότι ο δείκτης οικονομικής συγκυρίας παρουσιάζει πτώση φτάνοντας στο -1,5% σε σύγκριση με το προηγούμενο δίμηνο (Ιούνιος-Ιούλιος), που ήταν στο 1,9% και 5,8% το δίμηνο Απρίλιος-Μάιος, οπότε και ξεκίνησε η έρευνα.

Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας
Επιμελητηρίου Χαλκιδικής

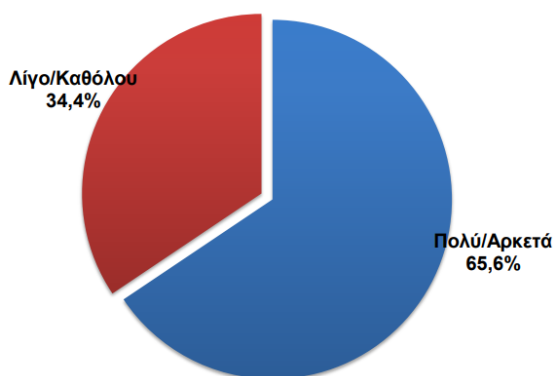

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Ικανοποιημένοι από την σεζόν οι επιχειρηματίες της Χαλκιδικής

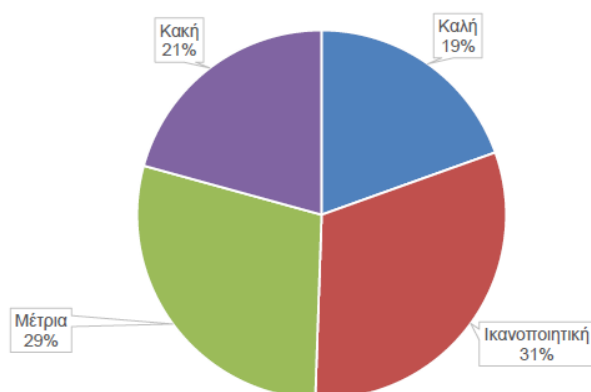
Το 65,5% δηλώνει ικανοποιημένο από την πορεία της τουριστικής περιόδου μέχρι σήμερα, ενώ το 34,4% δηλώνει λίγο έως καθόλου.

Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την πορεία της τουριστικής περιόδου μέχρι σήμερα;

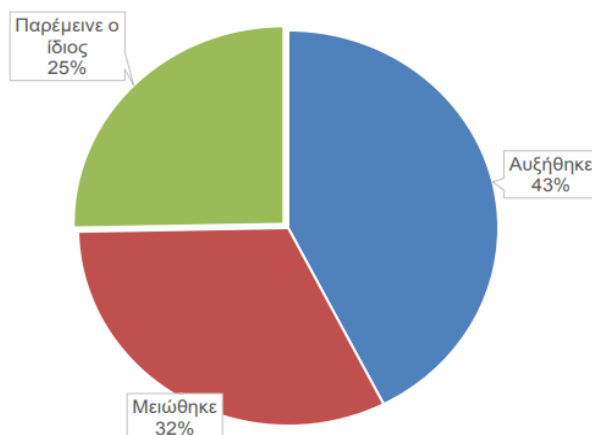
Σύμφωνα με την έρευνα, 19% καλή, 31% ικανοποιητική, 29% μέτρια και 21% κακή κρίνεται η κατάσταση των επιχειρήσεων της Χαλκιδικής από τους ερωτώμενους επαγγελματίες. **Στο 43% των επιχειρήσεων παρατηρείται αύξηση του τζίρου**, στο 25% παραμένει ίδιος ενώ το 32% δηλώνει ότι ο τζίρος τους μειώθηκε.

Πως κρίνετε την κατάσταση της επιχείρησής σας σήμερα σε επίπεδο οικονομικών αποτελεσμάτων

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

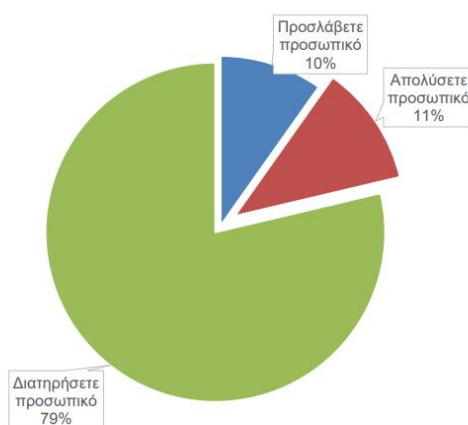
Σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, ο τζίρος της επιχείρησής σας :

79% δηλώνει ότι θα διατηρήσει το προσωπικό του για το μήνα που ακολουθεί, **10%** θα προσλάβει νέο και **11%** θα απολύσει, ενώ το 29,5% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα, δεν διατηρεί καθόλου προσωπικό. Ωστόσο, αναφορικά με την εξεύρεση προσωπικού το 53,6% δηλώνει ότι αδυνατεί να βρει αυτό που χρειάζεται, το 39,3% δυσκολεύτηκε, αλλά βρήκε τελικά αυτό που έψαχνε, ενώ μόλις 7,1% βρήκε εύκολα αυτό που έψαχνε.

12% δηλώνει ότι περιμένει να είναι καλύτερη η κατάσταση της επιχείρησής του, **31%** ίδια, ενώ το **58%** πιστεύει ότι, θα είναι χειρότερη.

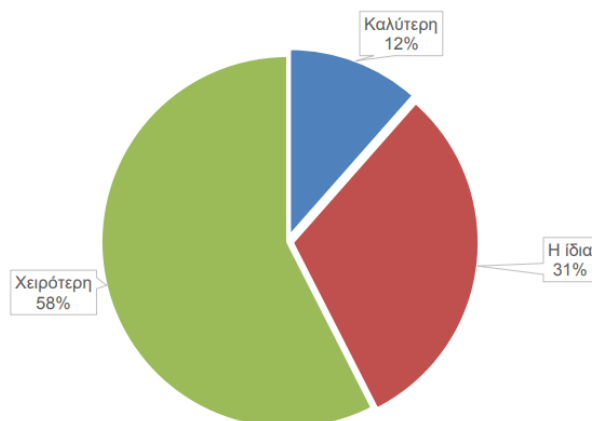
Για τον μήνα που ακολουθεί, σχεδιάζετε να:

29,5% ΔΕΝ απασχολεί προσωπικό

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

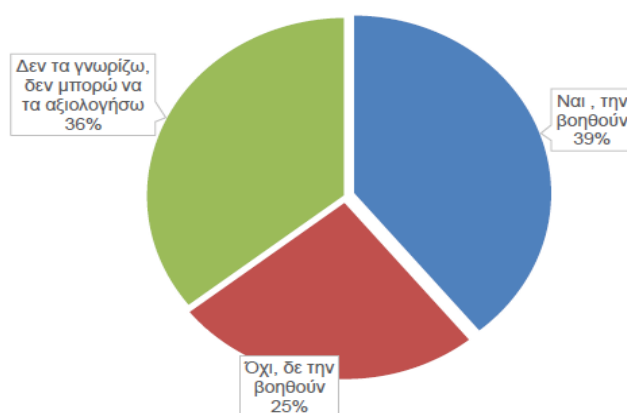
Για τους επόμενους 6 μήνες περιμένετε η κατάσταση της επιχείρησής σας σε επίπεδο οικονομικών αποτελεσμάτων να είναι :

Θετικά αξιολογούν τα χρηματοδοτικά προγράμματα

Απαντώντας στο ερώτημα αν τα χρηματοδοτικά προγράμματα, που «τρέχουν» ή θα «τρέξουν», όπως το ΕΣΠΑ, το Ταμείο Ανάκαμψης κλπ. βοηθούν την μικρομεσαία επιχείρηση, το 39% απαντά θετικά, το 25% αρνητικά, ενώ το 36% δηλώνει ότι, δεν τα γνωρίζει και δεν είναι σε θέση να το αξιολογήσει.

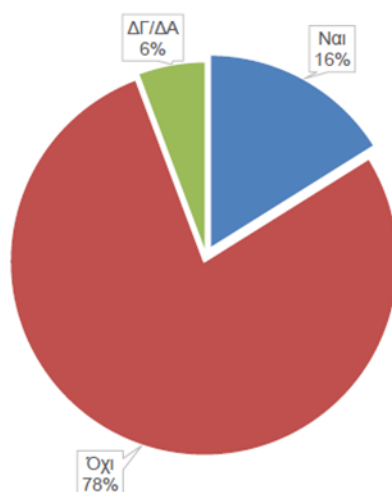
Τα χρηματοδοτικά προγράμματα που «τρέχουν» ή θα «τρέξουν», όπως το ΕΣΠΑ, το Ταμείο Ανάκαμψης κλπ. βοηθούν κατά την άποψή σας την μικρομεσαία επιχείρηση;

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Μόλις το 16% απαντά, πως κρίνει θετικά τα μέτρα που εξαγγέλλονται και τις επιδοτήσεις (fuel pass, power pass, κλπ) που δίνονται, ενώ το 78% απαντά αρνητικά. Το 6% δεν γνωρίζει, δεν απαντά.

Θεωρείτε πως είναι ικανοποιητικά τα μέτρα που εξαγγέλλονται και οι επιδοτήσεις που δίνονται (πχ power pass, fuel pass κλπ.)

Η παραπάνω έρευνα καταλήγοντας επιβεβαιώνει σε ένα βαθμό σε όσα είχαν αναφερθεί και στις προηγούμενες έρευνες την δυσπιστία στις κρατικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση των επιχειρήσεων και ένα κενό στην ενημέρωση των επιχειρηματιών ως προς τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση των επιχειρήσεων τους .

Εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας – Στρατηγικές κατευθύνσεις

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin). Το «Ελλάδα 2.0» περιλαμβάνει 106 επενδύσεις και 68 μεταρρυθμίσεις, κατανεμημένες σε 4 πυλώνες και συγκεντρώνει 31,16 δισ. ευρώ εκ των οποίων ευρωπαϊκοί πόροι 30,5 δισ. Ευρώ (18,43 δισ. ευρώ ενισχύσεις και 12,73 δισ. ευρώ δάνεια) για να κινητοποιήσει 60 δισ. ευρώ συνολικές επενδύσεις στη χώρα στα επόμενα πέντε χρόνια.

Το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελείται από τέσσερις πυλώνες: (1) Πράσινο, (2) Ψηφιακό, (3) Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή, (4) Ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Με οικονομικούς όρους, ο πρωταρχικός στόχος του Σχεδίου είναι να καλύψει το μεγάλο κενό σε επενδύσεις, εθνικό προϊόν και απασχόληση, κενό ενδημικό των επιδόσεων της ελληνικής οικονομίας κατά την τελευταία δεκαετία που επιδεινώθηκε λόγω της πανδημίας του COVID-19 αξιοποιώντας όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία .

Ενδεικτικά αναφέρονται :

Ως προς την πράσινη μετάβαση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: διασύνδεση των ελληνικών νησιών, η οποία θα μειώσει σημαντικά το ενεργειακό κόστος νοικοκυριών και επιχειρήσεων και θα επιτρέψει την καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού της χώρας σε ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Εγκατάσταση εκατομμυρίων έξυπνων τηλεμετρητών ενέργειας με στόχο την ενεργειακή εξοικονόμηση.

Για την ψηφιακή μετάβαση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: προεγκατάσταση υποδομής οπτικών ινών στα κτίρια για τη διευκόλυνση της μετάβασης στην χρήση δικτύων οπτικών ινών από επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ανάπτυξη διαδρόμων δικτύου 5G στους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους. **Ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων, με απόκτηση εξοπλισμού, υπηρεσιών cloud και διαδικτυακών υπηρεσιών.** Ευρείες επενδύσεις σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχουν τα υπουργεία, το ψηφιακό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ), ψηφιοποίηση πολεοδομιών δήμων, της δικαιοσύνης (e-justice) , τις “έξυπνες” πόλεις (smart cities) κ.ο.κ.

Ως προς τον πυλώνα απασχόλησης, δεξιοτήτων και συνοχής, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, που ενισχύει τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη διατήρησή τους σε περιόδους κρίσης. Προώθηση σύγχρονων Ενεργητικών και μη Ενεργητικών Πολιτικών για την Αγορά Εργασίας (Active and Passive Labour Market Policies), αποσκοπώντας σε ενεργοποίηση της αγοράς εργασίας, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και δικτύου προστασίας κατά της ανεργίας. Μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού μέσω ενός ανταποδοτικού συστήματος επικουρικών συντάξεων. **Τα πλέον σύγχρονα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης για την αύξηση της απασχόλησης που δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, μεταρρύθμιση στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και μαθητείας. Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την αυτονομία των ελληνικών πανεπιστημίων, τις επιδόσεις τους στην έρευνα και την ποιότητα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης και της σύνδεσής της με την αγορά εργασίας.**

Σε ό,τι αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις και τον θεσμικό μετασχηματισμό, το Σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, που περιλαμβάνουν περαιτέρω ψηφιοποίηση των φορολογικών υπηρεσιών, κωδικοποίηση και εκσυγχρονισμό της φορολογικής νομοθεσίας, δράσεις κατά του λαθρεμπορίου, ηλεκτρονική διασύνδεση των ταμειακών μηχανών και των POS με τις φορολογικές αρχές και χρήση τεχνητής νοημοσύνης για τη διευκόλυνση των φορολογικών ελέγχων. **Ενέργειες προς εκσυγχρονισμό του πλαισίου διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των δημοσίων επενδύσεων με δράσεις υπέρ της ενίσχυσης της διαφάνειας.**

Μια φιλόδοξη ατζέντα για τη βελτίωση της ταχύτητας και αποτελεσματικότητας στην απονομή της δικαιοσύνης, με μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις και ψηφιοποίηση. Δέσμευση για περαιτέρω ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, και νέες δράσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους. Τομεακές πολιτικές για ενίσχυση του πολιτισμού, του τουρισμού, της έξυπνης βιομηχανικής παραγωγής, και της αγροδιατροφής.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ: ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ

Με την αξιοποίηση των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας η ελληνική κυβέρνηση θα μπορέσει να ενισχύσει ουσιαστικά την ανταγωνιστικότητα και τη χρηματοδότηση ιδιωτικών επενδύσεων.

Η Ελλάδα δικαιούται να αντλήσει από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δάνεια ύψους περίπου 13 δισ. ευρώ. Το ελληνικό Σχέδιο σκοπεύει να αξιοποιήσει το σύνολο αυτών των κεφαλαίων προκειμένου να προωθήσει και να χρηματοδοτήσει σημαντικές επιπρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις και έτσι να περιορίσει: (α) το πολύ μεγάλο παραγωγικό κενό (output gap) της οικονομίας που το 2020 προβλέπεται να φτάσει στο 12,3%, (β) το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο επενδύσεων που χαρακτηρίζει την ελληνική οικονομία κατά την τελευταία δεκαετία: Το 2019 οι επενδύσεις έφτασαν το 10.1% του ΑΕΠ σε σύγκριση με το 22,2% του μέσου όρου της ευρωζώνης, (γ) το σημαντικά υψηλότερο κόστος δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων σε σχέση με τον μέσο όρο της ευρωζώνης. **Περίπου τα 2/3 του συνολικού επενδυτικού κενού αφορούν στις επιχειρηματικές επενδύσεις, γεγονός που καταδεικνύει την ύπαρξη σημαντικών επενδυτικών ευκαιριών. Ως εκ τούτου, η αξιοποίηση των δανείων του Ταμείου για χρηματοδότηση ιδιωτικών επενδύσεων, σε συνδυασμό με κατάλληλες μεταρρυθμίσεις, μπορεί να ενισχύσει την ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική και κοινωνική συνοχή.**

Η Ελλάδα προτείνει, συνεπώς, να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας υπό μορφή δανείων για την χρηματοδότηση επιχειρηματικών επενδύσεων προτείνοντας ταυτόχρονα πρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις. Συγκεκριμένα προτείνει πρόσθετες μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και περιλαμβάνουν ένα πρόγραμμα απλοποίησης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, νέα κίνητρα για αύξηση της παραγωγικότητας και του εξαγωγικού προσανατολισμού των επιχειρήσεων, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για βελτίωση της θέσης της Ελλάδας στον σχετικό δείκτη της Παγκόσμιας Τράπεζας (Ease of doing Business) και σε άλλους δείκτες ανταγωνιστικότητας, την αναδιάρθρωση του νομικού πλαισίου λειτουργίας των ιδιωτικών επιχειρήσεων κ.α. Οι προωθούμενες επενδύσεις είναι ιδιωτικές επενδύσεις συγχρηματοδοτούμενες (τουλάχιστον κατά 50%) με τα ίδια κεφάλαια των επενδυτών και δάνεια προερχόμενα από το χρηματοπιστωτικό σύστημα, ή/και ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς θεσμούς (EIB, EBRD) και αφορούν επιχειρηματικές προτάσεις που προωθούν την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, καθώς και την καινοτομία, τις οικονομίες κλίμακος και τις υψηλότερες εξαγωγές.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Άξονας	(σε εκ ευρώ)			
	Επιχορηγήσεις	% του συνόλου	Δάνεια	Σύνολο των επιχορηγήσεων και των δανείων
1 Πράσινη Μετάβαση	6,200	38%		
1.1. Μετάβαση σε νέο ενεργειακό μοντέλο φιλικό στο περιβάλλον				
1.2. Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και χωροταξική μεταρρύθμιση				
1.3. Μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών				
1.4. Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας				
2 Ψηφιακός μετασχηματισμός	2,100	13%		
2.1. Συνδεσιμότητα για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, το κράτος				
2.2. Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους				
2.3. Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων				
3 Απασχόληση, δεξιότητες, κοινωνική συνοχή	4,100	25%		
3.1. Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας				
3.2. Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης				
3.3. Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας				
3.4. Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές				
4 Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας	4,000	24%		
4.1. Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης				

**Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο
Επιμελητήριο Χαλκιδικής**

4.2. Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης				
4.3. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης				
4.4. Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών				
4.5. Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας				
4.6. Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας				
4.7. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών				
Υποσύνολο RRF	16,400	100%	12,600	29,000
REACT-EU, Just Transition Fund, European Agricultural Fund for Rural Development	3,000			3,000
Σύνολο	19,400			32,000

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Υποστήριξη της πράσινης μετάβασης της χώρας

- ✓ **Άξονας 1.1 – Μετάβαση σε νέο ενεργειακό μοντέλο φιλικό στο περιβάλλον:** Ο στόχος του Άξονα είναι να συμβάλει στα σχέδια για το κλίμα και την ενέργεια, μέσω μιας δέσμης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων που βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση, την αποθήκευση ενέργειας και ψηφιοποιούν την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής έξυπνων αισθητήρων μέτρησης,
- ✓ **Άξονας 1.2. – Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και χωροταξική μεταρρύθμιση:** Οι δράσεις προσαρμογής και περιορισμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής για το δομημένο περιβάλλον στην Ελλάδα είναι βασική προτεραιότητα. Ο Άξονας περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που προωθούν τόσο την ανακαίνιση όσο και την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων και την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού. Ο Άξονας θα συμβάλει άμεσα και έμμεσα στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και στη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης σε πολλούς τομείς. Παρέχοντας κίνητρα για ανακαίνιση ενέργειας, ο Άξονας ευνοεί την προσέλκυση βιώσιμων ιδιωτικών εισροών κεφαλαίων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη πολλαπλών τομέων, προωθώντας παράλληλα την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας.
- ✓ **Άξονας 1.3. – Μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών:** Η μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών αποτελεί βασική πρόκληση για την Ελλάδα. Αυτός ο Άξονας προωθεί καθαρότερα, έξυπνότερα και φθηνότερα μέσα μεταφοράς. Εισάγει μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν την εγκατάσταση και τη λειτουργία εξοπλισμού φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και προωθεί επενδύσεις που θα δημιουργήσουν την απαιτούμενη υποδομή σε πόλεις και άλλα δημόσια σημεία ενδιαφέροντος.
- ✓ **Άξονας 1.4. – Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας:** Η προώθηση ενός πλαισίου σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης διαχείρισης αποβλήτων, της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή αποτελούν την κύρια ουσία των προτεινόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων

Υποστήριξη της πράσινης μετάβασης της χώρας

Το «Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας» συμβάλλει στην ψηφιακή μετάβαση της Ελλάδας αντιστοιχίζοντας το 20% του εκτιμώμενου προϋπολογισμού σε ψηφιακούς στόχους. Αντανακλά πλήρως τους στόχους και το σχέδιο δράσης της «Εθνικής Στρατηγικής Ψηφιακού Μετασχηματισμού», η οποία ευθυγραμμίζεται με τις εξής τρεις βασικές κατευθύνσεις του «Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Στρατηγικής» (“Shaping Europe’s digital future”)

- ✓ **Άξονας 2.1 - Συνδεσιμότητα για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, το κράτος:** Η Ελλάδα κατατάσσεται τελευταία μεταξύ των χωρών της ΕΕ στα κριτήρια «Συνδεσιμότητας» του δείκτη DESI. Παρόλο που η Ελλάδα προχωρά με πολύ υψηλό ρυθμό στην εγκατάσταση γρήγορων ευρυζωνικών συνδέσεων, ρυθμό σημαντικά υψηλότερο συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Οι δράσεις αυτού του Άξονα στοχεύουν να βοηθήσουν τη χώρα να καλύψει τα κενά στις **διασυνδέσεις υψηλής ταχύτητας, να επιτύχει τους στόχους για συνδέσεις gigabit και να βελτιώσει την ψηφιακή της ανταγωνιστικότητα.**

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- ✓ **Άξονας 2.2 - Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους:** Η Ελλάδα υστερεί στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και κατατάσσεται στην 27η θέση στην ΕΕ, με βάση τα κριτήρια των 'Ψηφιακών Δημόσιων Υπηρεσιών' του προαναφερθέντος ευρωπαϊκού δείκτη DESI. Σκοπός των δράσεων αυτού του Άξονα είναι ο εκσυγχρονισμός του ελληνικού δημόσιου τομέα, η άρση των υφιστάμενων ψηφιακών εμποδίων και η μείωση του διοικητικού φόρτου μέσω της χρήσης υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Επιπλέον, τα προτεινόμενα έργα θα ενισχύσουν την υπευθυνότητα και αξιοπιστία του κράτους, και θα διευκολύνουν την κοινωνική ένταξη και τις συνεργασίες, δημιουργώντας μια κουλτούρα δημοσίου τομέα που βασίζεται στα «δεδομένα» και διασφαλίζοντας συνεκτική, οριζόντια χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών κατά τη διαμόρφωση και εκτέλεση πολιτικών.
- ✓ **Άξονας 2.3 - Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων:** Σύμφωνα και με το δείκτη DESI, η Ελλάδα διαθέτει μία από τις λιγότερο προηγμένες ψηφιακές οικονομίες στην ΕΕ, καθώς η συνολική κατάταξη της Ελλάδας είναι 27η από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ. **Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αυτού του Άξονα στοχεύουν στην αντιμετώπιση των βασικών προκλήσεων της ψηφιακής ένταξης, της επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού στο πλαίσιο ενός ψηφιακού περιβάλλοντος, της ενίσχυσης ψηφιακών δεξιοτήτων και της ψηφιακής επιχειρηματικότητας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).**
- ✓ **Άξονας 3.1: Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας :** Ο γενικός στόχος αυτού του άξονα είναι η εισαγωγή παρεμβάσεων πολιτικής για την αγορά εργασίας που ενισχύουν την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας, την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας, την προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας και τη μείωση των ανισοτήτων, της φτώχειας και του κοινωνικού και οικονομικού αποκλεισμού. Το περιεχόμενο των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων εξυπηρετεί τους βασικούς στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας, την εθνική στρατηγική ανάπτυξης που υποστηρίζεται από την έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη και τις εθνικές ειδικές συστάσεις ανά χώρα (CSR) που παρέχονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2019 και 2020.
- ✓ **Άξονας 3.2: Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης:** Ο γενικός στόχος αυτού του άξονα είναι η αύξηση της μακροχρόνιας απασχόλησης και της παραγωγικότητας μέσω της ενίσχυσης του ανθρώπινου κεφαλαίου. Η αύξηση της παραγωγής της οικονομίας, καθώς και ο σχεδιασμός των μεταρρυθμίσεων του άξονα θα μειώσουν επίσης τις ανισότητες, τη φτώχεια και τον κίνδυνο οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού. Με την επίτευξη αυτών των στόχων, ο Άξονας αυτός αντιμετωπίζει άμεσα τους γενικούς στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την αύξηση της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης.

Το μερίδιο των οικονομικά ενεργών γυναικών στην Ελλάδα το 2019 ήταν 60,4%, το 3ο χαμηλότερο μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, έναντι 68,5% που είναι ο μέσος όρος στη ζώνη του ευρώ και 67,9% αντίστοιχα στην ΕΕ 27. Επιπλέον, στην ηλικιακή ομάδα νέων 15-24 ετών, μόνο το 22,5% συμμετείχε στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα (το χαμηλότερο μερίδιο στην ΕΕ) σε σχέση με 39,4% στην ΕΕ και 40,3% στη ζώνη του ευρώ

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

✓ **Άξονας 3.3: Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας**

Ο άξονας αυτός στοχεύει στην εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε επιλεγμένους τομείς του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης βελτιώνοντας την ανθεκτικότητα, αυξάνοντας την προσβασιμότητα και διασφαλίζοντας την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος. **Ο άξονας περιλαμβάνει την οργανωτική μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας, την μεταρρύθμιση του πρωτοβάθμιου συστήματος υγειονομικής περίθαλψης, τον ψηφιακό μετασχηματισμό των υπηρεσιών υγείας και επενδυτικά έργα σε υποδομές υγείας.**

✓ **Άξονας 3.4: Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές**

Ο πρωταρχικός στόχος του Άξονα αυτού είναι η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους, ανεξαρτήτως του φύλου, της εθνικότητας, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ηλικίας, της αναπηρίας και άλλων χαρακτηριστικών. Για το σκοπό αυτό, περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις με στόχο.

✓ **Άξονας 4.1: Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης**

Μέσω ενός συνόλου ευρύτερων μεταρρυθμίσεων καθώς και επενδύσεων στον ψηφιακό μετασχηματισμό των ελληνικών φορολογικών αρχών, ο στόχος αυτού του Άξονα είναι να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την ισότητα προς όλους τους φορολογούμενους, μέσω της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης, της αύξησης της αποδοτικότητας των φορολογικών εσόδων και της ενίσχυσης της φορολογικής συμμόρφωσης

✓ **Άξονας 4.2: Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης**

Στόχος αυτού του Άξονα είναι η εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε επιλεγμένους τομείς της δημόσιας διοίκησης και στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερα σημαντικοί για την ενίσχυση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μιας σειράς έργων που εστιάζουν στην ψηφιοποίηση κρίσιμων τομέων του συστήματος δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και νομοθετικών μεταρρυθμίσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και την αύξηση της διαφάνειάς του.

✓ **Άξονας 4.3: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης**

Στόχος του ολοκληρωμένου συνόλου μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που παρουσιάζονται στον παρόντα άξονα, είναι η επιτάχυνση και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, γεγονός που θα επιδράσει θετικά στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας καθώς και της κοινωνικής συνοχής. **Ο Άξονας σχετίζεται επίσης με μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε άλλους Άξονες. Για παράδειγμα, ένα αποτελεσματικό και λειτουργικό σύστημα δικαιοσύνης βοηθά στην αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους και διευκολύνει την μείωση των μη εξυπηρετούμενων υποχρεώσεων (NPEs).**

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

✓ Άξονας 4.4: Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών

Υπάρχουν δύο βασικοί τομείς που καλύπτονται από αυτόν τον Άξονα. Πρώτον, οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους. Η ψήφιση του ενιαίου πλαισίου φερεγγυότητας, μια κύρια μεταρρύθμιση, ακολουθείται από τις απαιτούμενες επιπρόσθετες εκτελεστικές πράξεις. Επιπλέον, η ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης του ιδιωτικού χρέους, δημοσίου γραφείου πιστώσεων και παρατηρητηρίου πιστωτικής επέκτασης θα **χρησιμεύσουν** στην κάλυψη μερικών από τα υπάρχοντα πληροφοριακά κενά τα οποία εμποδίζουν σήμερα την επιτυχή ροή πιστώσεων και την παρακολούθηση κινδύνων. Δεύτερον, οι κεφαλαιαγορές της Ελλάδας πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω.

✓ Άξονας 4.5: Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας

Ο στόχος του Άξονα είναι η αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη (E&A), η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της επιστήμης και των επιχειρήσεων και η ανάπτυξη παγκόσμιας κλάσης πρωτοποριακών υποδομών για E&A. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μιας σειράς έργων, καθώς και μέσω νομοθετικών μεταρρυθμίσεων με σκοπό την ενθάρρυνση καινοτόμων **εταιρειών** να επενδύσουν στον τομέα της E&A. Ο συγκεκριμένος Άξονας θα συμβάλει στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ ακαδημαϊκού και παραγωγικού τομέα αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας, θα αυξήσει την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, θα αντιστρέψει το «brain drain», θα ενισχύσει το ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας νεοφυών επιχειρήσεων, και θα κινητοποιήσει τις δαπάνες E&A από τις επιχειρήσεις.

✓ Άξονας 4.6: Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας

Μέσα από ένα ευρύ φάσμα επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, **ο στόχος του συγκεκριμένου Άξονα είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της ανθεκτικότητας των βασικών οικονομικών τομέων, όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός, η αγροδιατροφή, η μεταποίηση, καθώς και η βελτίωση των εθνικών μεταφορών και των υποδομών εφοδιαστικής αλυσίδας.** Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μιας σειράς επενδύσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας στους προαναφερθέντες τομείς, συνδέοντας σημαντικά οικονομικά κέντρα και αντιμετωπίζοντας γεωγραφικές και περιφερειακές ανισότητες.

✓ Άξονας 4.7: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών

Ο Άξονας εστιάζει στην προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων που είναι κρίσιμες για την ανάκαμψη και την μείωση του επενδυτικού κενού της ελληνικής οικονομίας, καθώς και για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Οι δράσεις για την προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων περιλαμβάνουν τόσο διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που εστιάζουν κυρίως στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την απλοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου, καθώς και στην παροχή χρηματοοικονομικών κινήτρων στην ιδιωτική οικονομία, με έμφαση στην οικονομική αποτελεσματικότητα. Οι δράσεις αυτές συμπληρώνονται με δράσεις που στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και την ανταγωνιστικότητα, καθώς και στην προώθηση του εξαγωγικού προσανατολισμού της οικονομίας.

Το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027

Το νέο «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027» («ΕΣΠΑ 2021-2027») αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό τις νέες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις νέες αναπτυξιακές προτεραιότητες της Ελλάδας για τα επόμενα χρόνια.

Η Ελλάδα είναι το πρώτο Κράτος-Μέλος της ΕΕ που προχώρησε σε επίσημη υποβολή και της εγκρίθηκε το «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027» για τη νέα Προγραμματική Περίοδο.

Το νέο «ΕΣΠΑ 2021-2027» αποτυπώνει και θέτει προτεραιότητες για την ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της οικονομίας, των υποδομών, των ανθρώπινων δεξιοτήτων και την ενδυνάμωση της κοινωνικής προστασίας.

Τα έργα/δράσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το νέο ΕΣΠΑ λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες και ανάγκες της χώρας τα επόμενα χρόνια και απαντούν στις διαρθρωτικές υστερήσεις της ελληνικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται μεγάλα έργα που ξεκίνησαν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Προβάλλονται, ως συνολική πολιτική, οι προτεραιότητες και δράσεις που θα υλοποιηθούν και οι οποίες ως σκοπό τους έχουν τη γόνιμη μετάβαση σε μια:

- «πιο έξυπνη» Ελλάδα - 20% των πόρων
- «πιο πράσινη» Ελλάδα - 27% των πόρων
- «πιο διασυνδεδεμένη» Ελλάδα - 8% των πόρων
- «πιο κοινωνική» Ελλάδα - 30% των πόρων
- Ελλάδα πιο κοντά στους πολίτες της- 6% των πόρων
- Για τη Δίκαιη Μετάβαση των περιοχών μετά την απολιγνιτοποίηση - 7% των πόρων

Το νέο «ΕΣΠΑ 2021-2027» έχει ισχυρό αναπτυξιακό αποτύπωμα μέσα από δράσεις και έργα υψηλής προστιθέμενης αξίας και με πολλαπλασιαστικά οφέλη τόσο για την κοινωνία, όσο και για την οικονομία -μετά την πανδημική κρίση- συμβάλλοντας τα μέγιστα στην εκκίνηση ενός νέου κύκλου ευημερίας για όλους.

Το σχέδιο ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας όπως αναφέρθηκε σε συνδυασμό με το **Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ)** για την περίοδο 2021-2025 εμπλέκονται αφενός στον σχεδιασμό της κατανομή των οικονομικών πόρων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο αλλά και στον σχεδιασμό ΕΣΠΑ και Προγραμμάτων επιδιώκοντας την ανάπτυξη συνεργειών και συμπληρωματικότητας.

Το ΕΠΑ θεσπίζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα για το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ 2021-2025 αναπτύσσονται σε πέντε πυλώνες: Έξυπνη Ανάπτυξη, Πράσινη Ανάπτυξη, Κοινωνική Ανάπτυξη, Ανάπτυξη Υποδομών και Εξωστρέφεια.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και για την ώθηση της ευρωπαϊκής οικονομίας να ανακάμψει από την πανδημία, οι Αρχηγοί των Κρατών-Μελών και πρόσφατα και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησαν με βάση τη σχετική πρόταση της Επιτροπής, σε ένα σημαντικότερο πακέτο ανάκαμψης για την περίοδο 2021-2027, το οποίο συνδυάζει το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) με το νέο μέσο ανάκαμψης "Next Generation EU". Η κεντρική ιδέα του Ευρωπαϊκού πακέτου ανάκαμψης βασίζεται σε τέσσερις στόχους πολιτικής:

1. Προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης
2. Ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας
3. Μετριασμός των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης
4. Υποστήριξη του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού.

Η ΕΕ στο πλαίσιο του νέου εργαλείου "Next Generation EU" θα δανειστεί κεφάλαια για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις κεφαλαιαγορές, έτσι ώστε να χρηματοδοτηθεί η προσπάθεια ανάκαμψης και προκειμένου να παράσχει στην ΕΕ τα μέσα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχει δημιουργήσει η πανδημία COVID-19. Κάτι τέτοιο θα επιτρέψει τη μεταφορά νέων αυξημένων πόρων σε προγράμματα όπως ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το REACT-EU, το πρόγραμμα Horizon Ευρώπη, το InvestEU η Αγροτική Ανάπτυξη, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (βλ. Κεφάλαιο 2), το RescEU κ.α.

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF) συστάθηκε για την αντιμετώπιση της COVID-19 κρίσης και τη στήριξη της μετάβασης σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με συνολικό προϋπολογισμό 672,5 δις ευρώ (εκ των οποίων 312,5 δις ευρώ επιχορηγήσεις και 360 δις ευρώ με τη μορφή δανείων) θα στηρίξει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ιδίως σε πράσινες και ψηφιακές τεχνολογίες, με διαρκή αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ένωσης. Το 70% των πόρων του RRF πρέπει να δεσμευτεί τα έτη 2021 και 2022 και το 30% των πόρων το έτος 2023. Για την υλοποίηση, τα Κράτη-Μέλη καταρτίζουν εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναλύοντας τις προβλεπόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις και τα οποία εγκρίνονται από την Επιτροπή.

Συμπληρωματικά με το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το **REACT-EU** αφορά πιο βραχυπρόθεσμες δράσεις αντιμετώπισης της κρίσης σε τομείς που χαρακτηρίζονται καίριας σημασίας για να τεθούν οι βάσεις μιας υγιούς ανάκαμψης (δημιουργία θέσεων απασχόλησης, πράσινη συμφωνία, ψηφιακή μετάβαση). Το REACT-EU περιλαμβάνει πρόσθετα κονδύλια ύψους 47,5 δις ευρώ σε επίπεδο ΕΕ, τα οποία θα διατεθούν στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΕΒΑ. Τα εν λόγω πρόσθετα κονδύλια θα χορηγηθούν από το Next Generation EU για την περίοδο 2021-2022. Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της χώρας, συμπληρώνεται με την υλοποίηση παρεμβάσεων, των οποίων η χρηματοδοτική στήριξη εξασφαλίζεται μέσω των πόρων που θα διατεθούν στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ).

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Βασικά χαρακτηριστικά –τομείς -κατανομή πόρων

Στην ιστοσελίδα του προγράμματος ΕΣΠΑ : <https://www.espa.gr/el/Pages/newespa21-27.aspx> παρουσιάζεται αναλυτικά το πρόγραμμα καθώς και τα αντίστοιχα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο αυτού.

Σχεδιασμός ΕΣΠΑ και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2021-2027 (Περιφερειακά και Τομεακά)

Ο σχεδιασμός του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων 2021-2027 υλοποιείται σταδιακά μέσα από την έκδοση εγκυκλίων και την υποβολή σχεδίων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία καταρτίζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ.

Οι εγκύκλιοι που απευθύνονται στους φορείς σχεδιασμού και τις αρμόδιες υπηρεσίες παρουσιάζουν το προγραμματικό πλαίσιο (θεσμικό, κανονιστικό, οικονομικό) και δίνουν κατευθύνσεις για τη δομή και το περιεχόμενο των προγραμμάτων.

Στην παραπάνω εικόνα αποτυπώνονται οι συνολικά διαθέσιμοι πόροι από δημόσια δαπάνη και ενωσιακή συμμετοχή: **(20,9 δις Ενωσιακή συμμετοχή, 5,3 Δημόσια Δαπάνη)** του ΕΣΠΑ 2021-2027.

ΕΣΠΑ 2021-2027 – Βασικά Χαρακτηριστικά (1/2)

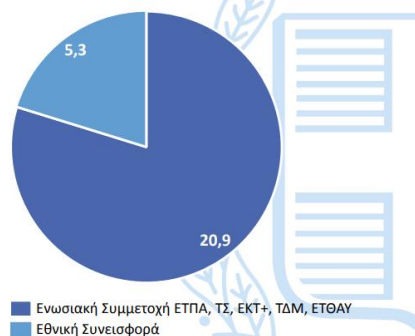
Συνολικοί διαθέσιμοι πόροι

€ 26,2 δις. Δημόσια Δαπάνη εκ των οποίων:

✓ **€ 20,9 δις.** Ενωσιακή Συμμετοχή
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+), Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ)

✓ **€ 5,3 δις.** Εθνική Συνεισφορά

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Αναφορικά με το προηγούμενο ΕΣΠΑ διαφοροποιείται όχι τόσο στους πυλώνες δράσεις αλλά ενισχύει τις καλές πολιτικές του προηγούμενου ΕΣΠΑ. Οι κύριες αλλαγές ως προς το προηγούμενο ΕΣΠΑ δίνονται σχηματικά :

Κύριες αλλαγές ως προς το προηγούμενο ΕΣΠΑ 2014-2020

Αύξηση 2,2 δισ. € για τα 13 ΠΕΠ από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (από 5,9 δισ. € σε 8,1 δισ. €)

Διακριτό Πρόγραμμα για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό με ενισχυμένους πόρους και νέα Διαχειριστική Αρχή

Διακριτό Πρόγραμμα για την Πολιτική Προστασία και νέα Διαχειριστική Αρχή

Διακριτό Πρόγραμμα για την Δίκαιη Μετάβαση και νέα Διαχειριστική Αρχή

Διακριτό Πρόγραμμα για το Περιβάλλον, Κλιματική Αλλαγή και Ενέργεια

Νέο Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα με δράσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων

Ενίσχυση και αναβάθμιση του Προγράμματος Τεχνικής Υποστήριξης για την θεσμική και διαχειριστική ικανότητα των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης (Capacity Building)

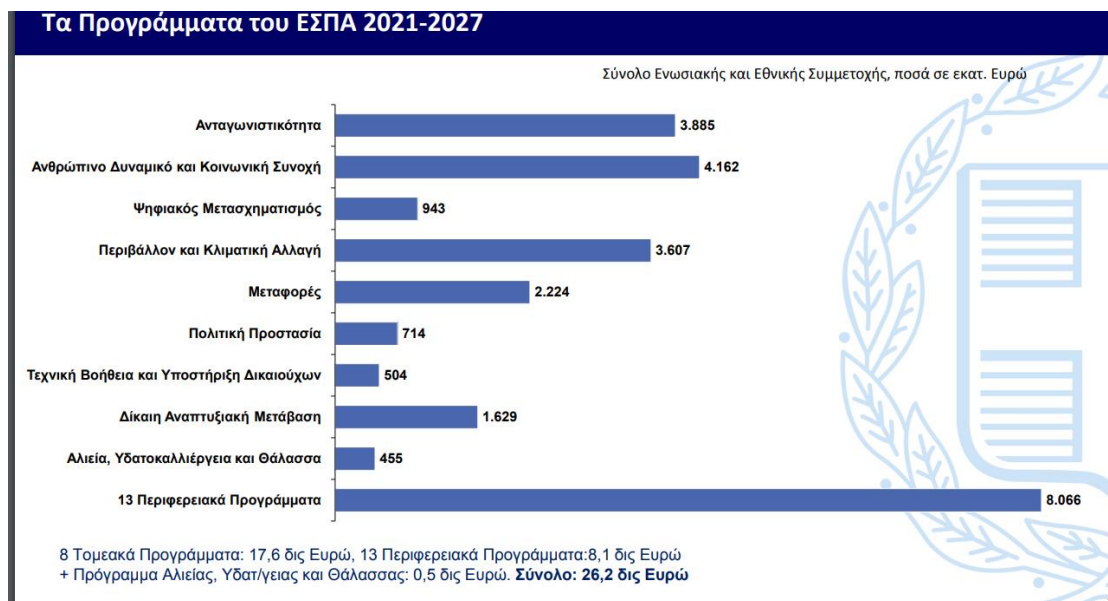

Βελτιστοποίηση πλαισίου διαχείρισης και συντονισμού για τα συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα

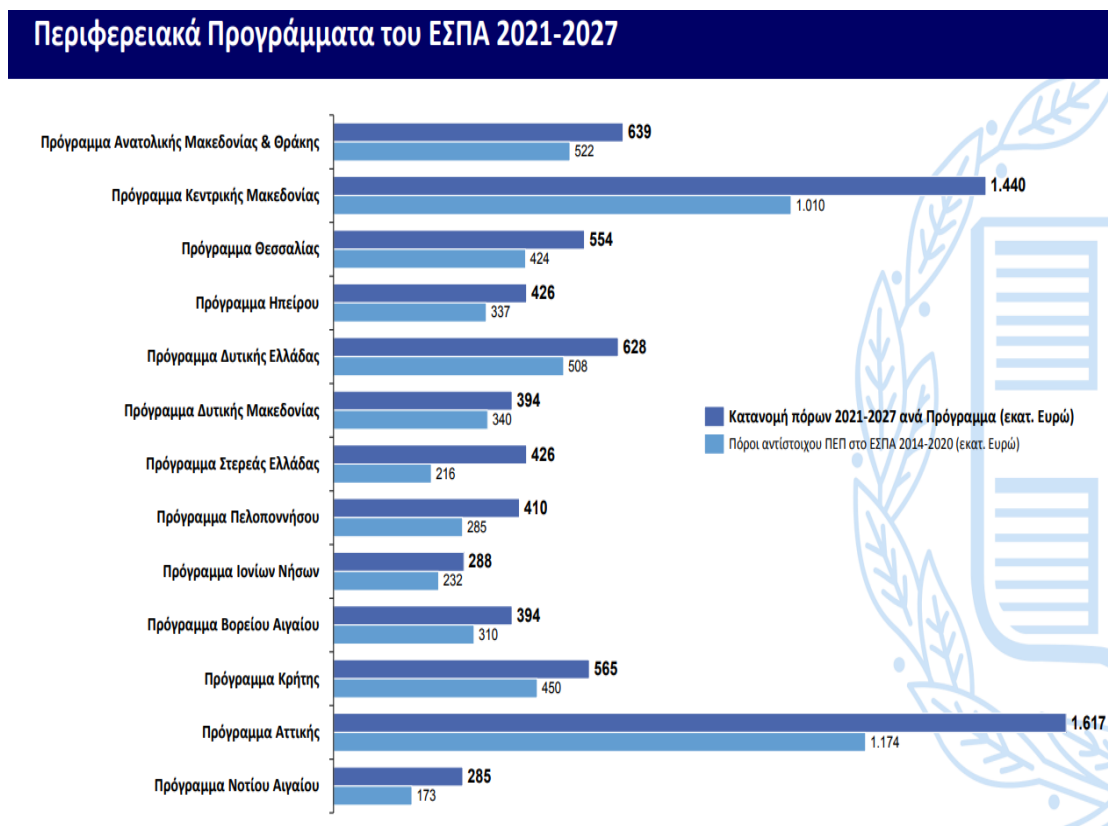
Αναλυτικά τα προγράμματα του ΕΣΠΑ είναι :

1. Ανταγωνιστικότητα
2. Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική συνοχή
3. Ψηφιακός Μετασχηματισμός
4. Περιβάλλον και Κλιματική αλλαγή
5. Μεταφορές
6. Πολιτική Προστασία
7. Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων
8. Δίκαια Αναπτυξιακή Μετάβαση
9. Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα
10. 13 Περιφερειακά Προγράμματα

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

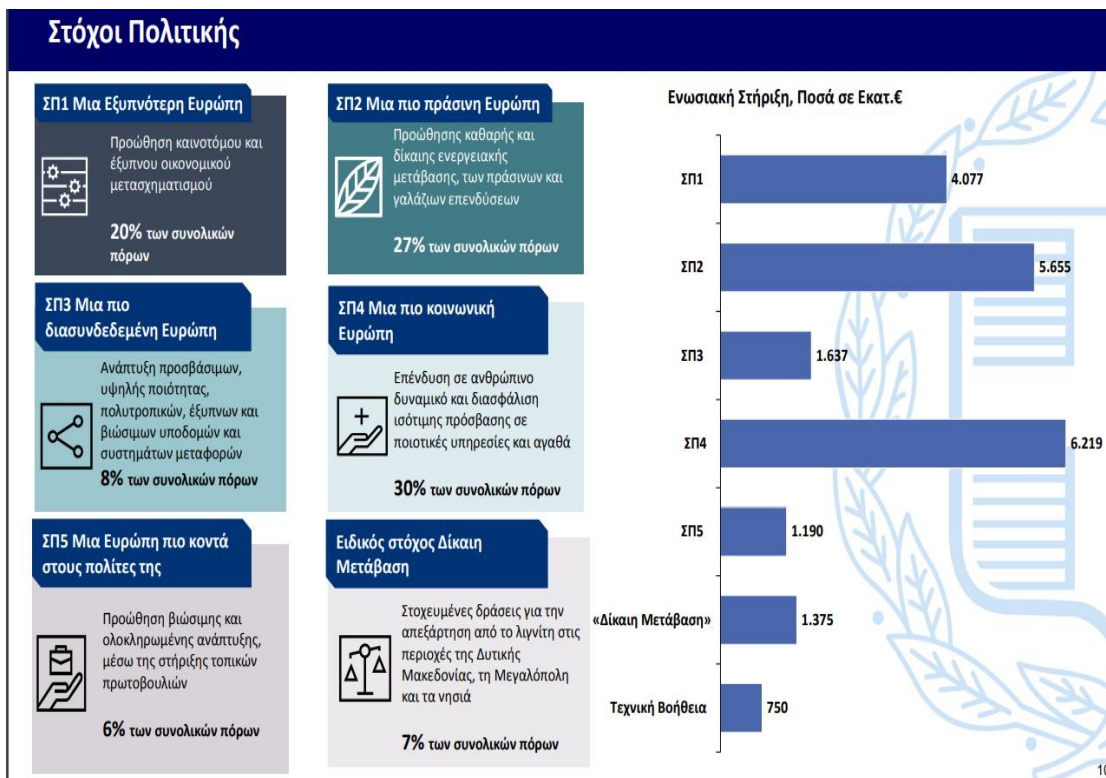

Αντίστοιχα ακολουθεί η κατανομή των πόρων στα 13 περιφερειακά προγράμματα που θα αναπτυχθούν με σημαντική αύξηση των πόρων στην ΠΚΜ . :

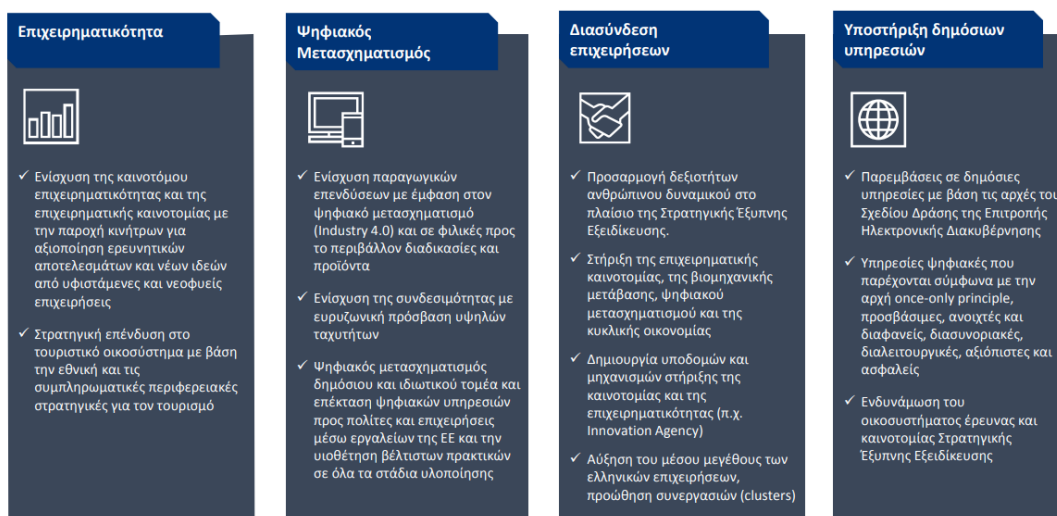
Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Στο ακόλουθο σχήμα αποτυπώνεται πως ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η πράσινη ανάπτυξη και η πιο κοινωνική Ευρώπη(επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και ανάπτυξη δεξιοτήτων για ίση πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες συγκεντρώνουν τους περισσότερους διαθέσιμους πόρους.

ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 1: ΜΙΑ ΕΞΥΠΝΟΤΕΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΣΠ1 «Μια εξυπνότερη Ευρώπη» - Κύριες επιλογές πολιτικής

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2 : ΜΙΑ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΣΠ2 «Μια πιο πράσινη Ευρώπη» - Κύριες επιλογές πολιτικής

Τομέας ενέργειας	Αντιμέτωση κινδύνων και καταστροφών	Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης	Υδάτινοι Πόροι
 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Προώθηση της αυτονομίας με χρήση των ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή και συστημάτων αποθήκευσης ✓ Μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας ✓ Πρωτοβουλία GReco Islands ✓ Ενίσχυση διασυνοριακών έργων διασύνδεσης ✓ Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των οδικών αστικών συγκοινωνιών και μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας 	 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ιεράρχηση και προτεραιότητες που θέτουν η Εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων, η Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή ✓ Στρατηγική για τα δάση και άλλα σχέδια διαχείρισης κινδύνων (action plans) ✓ Αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και του δικτύου NATURA 2000, υποστήριξη του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού 	 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Επεξεργασία διακριτών συλλεγόμενων βιολογικών και ανακυκλώσιμων αποβλήτων ✓ Αναβάθμιση Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων για την μετατροπή τους σε Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης ✓ Λήψη μέτρων για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ✓ Δράσεις ενημέρωσης για τη διαλογή στην πηγή, για την ανακύκλωση, για την κυκλική οικονομία και τον περιορισμό της χρήσης πλαστικών ✓ Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σχετικά με την προστασία και διατήρηση των οικοσυστημάτων 	 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων ✓ Καθολική πρόσβαση σε επαρκές και καλής ποιότητας νερό, συμπεριλαμβανομένων των απομακρυσμένων περιοχών και μικρών νησιών ✓ Αναβάθμιση και ανάπτυξη υποδομών ✓ Ενίσχυση δράσεων εξοικονόμησης νερού μέσω νέων τεχνολογιών και ✓ Προώθηση της επανάχρησης νερού κυρίως για άρδευση

ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 4: ΜΙΑ ΠΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

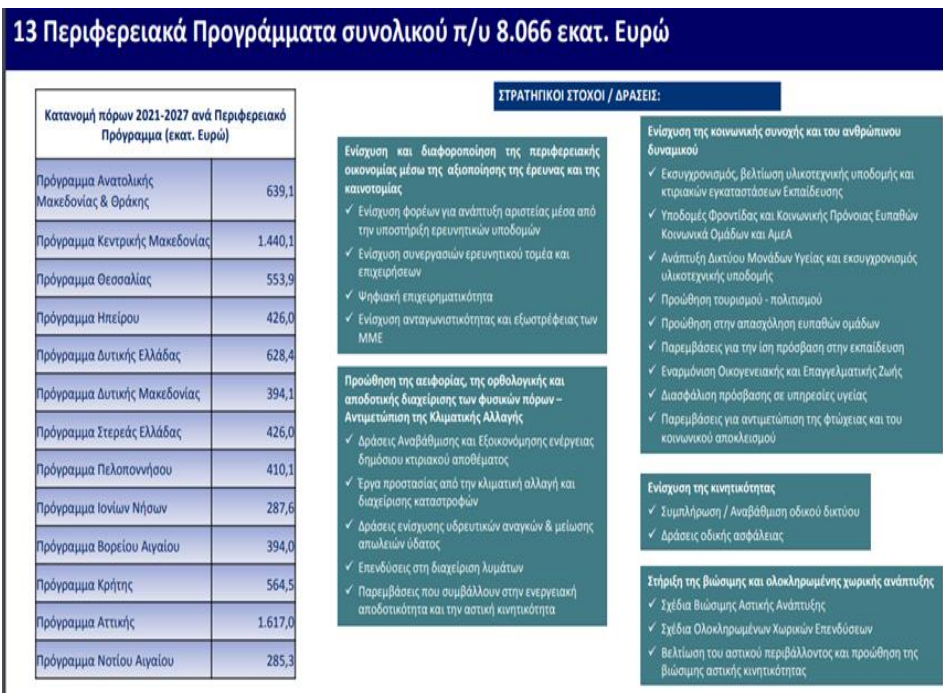
ΣΠ4 «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη» - Κύριες επιλογές πολιτικής

Ανθρώπινο Δυναμικό	Εκπαίδευση	Κοινωνική Αλληλεγγύη	Υγειονομική Κάλυψη
 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Αύξηση της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού και βελτίωση της απασχολησιμότητας ✓ Παρεμβάσεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας ✓ Μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης ✓ Έμφαση σε: <ul style="list-style-type: none"> • NEETS 15-29, • Μακροχρόνια άνεργους, άνεργους • Μετανάστες & δικαιούχους διεθνούς προστασίας • ΑμεΑ 	 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στη μαθησιακή διαδικασία ✓ Αναβάθμιση της ποιότητας και ενίσχυση της εξωστρέφειας και της συνάφειας της Εκπαίδευσης ✓ Χρήση εργαλείων που βασίζονται στις εξατομικευμένες ανάγκες των ενηλίκων ✓ Βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών ιδιαίτερα σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες ✓ Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ✓ Ενίσχυση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού ✓ Βελτίωση της ποιότητας προγραμμάτων σπουδών 	 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης, ανισότητας και διακρίσεων ✓ Περιορισμό της εισοδηματικής ανισότητας ✓ Μείωση της παιδικής φτώχειας ✓ Μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας ✓ Κοινωνική ένταξη περιθωριοποιημένων πολιτών μέσω της αντιμετώπισης των εις βάρος τους διακρίσεων, της επισφαλούς στέγασης και της ένταξής τους στην εκπαίδευση 	 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Έμφαση στην πρόληψη ✓ Θεσμοθετημένη μέριμνα για ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες ✓ Ψυχική Υγεία με έμφαση στο παιδί και τους ηλικιωμένους ✓ Πρόληψη της ασυλοποίησης ✓ Αναβάθμιση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού ✓ Νέες υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας ✓ Προσαρμογή υπηρεσιών, υποδομών και ανθρώπινου κεφαλαίου

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Αντίστοιχα οι στρατηγικές και οι δράσεις που έχουν προγραμματιστεί σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 με βάσει αυτούς τους στόχους πολιτικής που αποτελούν προτεραιότητα. Το σχήμα που ακολουθεί είναι χαρακτηριστικό :

Τομεακά Προγράμματα

Τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 είναι τα εξής:

- ΕΠ Ανταγωνιστικότητα

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» αποτελεί ολοκληρωμένη παρέμβαση που θα υποστηρίξει τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης. Το Πρόγραμμα είναι το εργαλείο υλοποίησης της στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης που συνδέει την έρευνα και την καινοτομία με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των εθνικών και περιφερειακών πλεονεκτημάτων. Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της Ελληνικής Οικονομίας κατά την ΠΠ 2021 - 2027, θα χρειαστούν ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες στήριξης, με στόχο να καλυφθεί όλο το εύρος των αναγκών των επιχειρήσεων σε επίπεδο πληροφόρησης, ενίσχυσης συνεργασιών, ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών προτύπων και εύρεσης τεχνολογικών, ανθρώπινων και επενδυτικών πόρων. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα στόχος του Προγράμματος είναι η μετατροπή των ελληνικών επιχειρήσεων από εσωστρεφείς σε εξωστρεφείς. Η ανασύνταξή τους είναι σημαντική για την επαναφορά τους ως μοχλού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Βασικοί Άξονες Επενδύσεων

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας υψηλής προστιθέμενης αξίας και στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας

- ✓ Έρευνα και Καινοτομία
- ✓ Ψηφιακός μετασχηματισμός
- ✓ Μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις
- ✓ Ανθρώπινο δυναμικό

Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου στο πλαίσιο του αναπτυξιακού μετασχηματισμού (ΕΚΤ+)

- ✓ Ευέλικτη ανάπτυξη της αυτοαπασχόλησης και μικρής κλίμακας επιχειρηματικότητας με ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και μορφών οργάνωσης του επιχειρείν, όπως και προσαρμογής αυτοαπασχολούμενων και εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις κυρίως λόγω συνεχούς εξέλιξης απαραίτητων δεξιοτήτων.
- ✓ Μηχανισμοί υποστήριξης των ΜμΕ για τον ορισμό και την κάλυψη των αναγκών βελτίωσης των δεξιοτήτων στο εσωτερικό τους, την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ αγοράς εργασίας και φορέων εκπαίδευσης-κατάρτισης καθώς και η δημιουργία κοινών δικτύων κατάρτισης επιχειρήσεων για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών τους σε κλαδικό επίπεδο.

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΤΠΑ)

- ✓ Χρηματοδότηση μετοχικού κεφαλαίου (Equifund)
- ✓ Ανακυκλούμενη χρηματοδότηση
- ✓ Φορολογικές επιστροφές, εφόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι απόδοσης
- ✓ Εγγυήσεις σε τράπεζες για δάνεια, καλύπτοντας τμήμα του κινδύνου της επένδυσης
- ✓ Ενίσχυση χρηματοδότησης μέσω Factoring, ειδικά για επενδύσεις με εξωστρέφει χαρακτηριστικά με επιδότηση τμήματος του επιτοκίου προεξόφλησης (π.χ. τμήμα από 1%-50%)
- ✓ Χρηματοδότηση συν-επένδυσης για ωριμότερες επενδύσεις επέκτασης παραγωγής, κ.λπ.
- ✓ Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων μέσω των αντίστοιχων ΟΑΕΠ

- ΕΠ Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Το Πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (ΕΑΕΚ), στην προώθηση ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση, στην αντιμετώπιση της υλικής στέρησης, στην εξασφάλιση ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Βασικές Προτεραιότητες

Οριζόντιες - Συστημικές Παρεμβάσεις

- ✓ Παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό, την προσαρμογή και ενίσχυση των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας, της κοινωνικής ένταξης και υγείας
- ✓ Βελτίωση της ικανότητας συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών, δράσεις διακυβέρνησης όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, κ.α.

Απασχόληση και Αγορά Εργασίας

- ✓ Δραστική αντιμετώπιση της ανεργίας, αύξηση της απασχόλησης, ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας με έμφαση στις ομάδες του πληθυσμού με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες)
- ✓ Παρεμβάσεις για την προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των δύο φύλων στην αγορά εργασίας, μέσω σύγχρονων μορφών οργάνωσης της εργασίας και δράσεων για την ενταξιοποίηση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, κ.α.

Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

- ✓ Παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αναβάθμιση της ποιότητας και την ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης, της εξωστρέφειας και της συνάφειας της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας
- ✓ Βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη μάθηση, κ.α.

Δράσεις Κοινωνικής Καινοτομίας

- ✓ Χρηματοδότηση δράσεων κοινωνικής καινοτομίας και κοινωνικού πειραματισμού όλων των Ειδικών Στόχων που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα.

Επιστηστική Βοήθεια και Αντιμετώπιση της υλικής στέρησης

- ✓ Στοχευμένες δράσεις για τη στήριξη των απόρων, και εν γένει όσων διαβιώνουν σε κίνδυνο ακραίας φτώχειας, οι οποίες κατά την ΠΠ 2014-2020 συγχρηματοδοτήθηκαν από το «Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους» (πρώην ΤΕΒΑ)
- ✓ Συνοδευτικές δράσεις υποστήριξης της κοινωνικοποίησης και κοινωνικής ένταξης απόρων.

Απασχόληση των Νέων

- ✓ Δράσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων έως 29 ετών που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και στη βιωσιμότητα και στη βιωσιμότητα τους στην αγορά εργασίας μέσω υπολοίπων δράσεων μαθητείας, απόκτησης δεξιοτήτων και προώθησης στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- ΕΠ Ψηφιακός μετασχηματισμός

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Το Πρόγραμμα στοχεύει κυρίως στην παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ιδιωτικότητας και της προστασίας δεδομένων, καθώς και της προσβασιμότητας, τηρώντας την αρχή του καθολικού σχεδιασμού, στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών, στην ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, στην εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας και στην κάλυψη των αναγκών σε ψηφιακές δεξιότητες στο πλαίσιο της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας, εστιάζοντας στην αξιοποίηση και ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής. Σημείο αναφοράς, για την υλοποίηση του Προγράμματος, αποτελεί η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020 -2025, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων τους στρατηγικούς άξονες του ψηφιακού μετασχηματισμού: Συνδεσιμότητα , Ψηφιακές ικανότητες και δεξιότητες, Ψηφιακό μετασχηματισμός των επιχειρήσεων, Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες, Ψηφιακή Καινοτομία, Αξιοποίηση προηγμένων τεχνολογιών

Βασικές Προτεραιότητες

Ψηφιακός μετασχηματισμός του δημοσίου τομέα

- ✓ Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Οικονομίας και της Κοινωνίας
- ✓ Αξιοποίηση δεδομένων με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών Πληροφορικής
- ✓ Ηλεκτρονική Υγεία

Ενίσχυση της συνδεσιμότητας με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων

- ✓ Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας (Ultra-Fast Broadband – UFB 1 και 2)
- ✓ Ανάπτυξη υποδομών Cloud για τη φιλοξενία φορέων της Δημόσιας Διοίκησης, την παροχή υπηρεσιών IaaS-PaaS-SaaS και την υλοποίηση λύσεων δευτερευόντων κόμβων
- ✓ Ανάπτυξη δημοσίων σημείων ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (WiFi4G) - Β' Φάση
- ✓ Δίκτυο Δημόσιου Τομέα (ΣΥΖΕΥΣΙΣ II) - Β' Φάση
- ✓ Ανάπτυξη άλλων ειδών υποδομών ΤΠΕ (εξοπλισμός πληροφορικής μεγάλης κλίμακας, κέντρα δεδομένων, αισθητήρες και άλλος ασύρματος εξοπλισμός)

Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων

- ✓ Επανακατάρτιση - αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων των υπαλλήλων της Γενικής Κυβέρνησης
- ✓ Συστημικές παρεμβάσεις (δημιουργία κλάδου Αναλυτή Ψηφιακής Πολιτικής Παρατηρητήριο Ψηφιακών Δεξιοτήτων, Περιφερειακό Κέντρο Αριστείας στις ΤΠΕ)
- ✓ Αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων σε θέματα αξιοποίησης και διαχείρισης καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών
- ✓ Ανάπτυξη βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων στον γενικό πληθυσμό

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- ΕΠ Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» έχει σχεδιαστεί και οραματίζεται να μας οδηγήσει σε: «Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας», συμβάλλοντας στην επίτευξη του Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής. Το Πρόγραμμα στοχεύει στην υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας στους θεματικούς τομείς: α) Του Περιβάλλοντος (Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, Διαχείριση υγρών - στερεών αποβλήτων και προώθηση κυκλικής οικονομίας, Προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και της ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, προστασία από την αέρια ρύπανση και τις δυσμενείς επιπτώσεις της ηχορύπανσης) και β) Της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και της Ενέργειας (Αντιπλημμυρική προστασία, πρόληψη – μετριασμός και αντιμετώπιση επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής, Εξοικονόμηση – Ενεργειακή Αποδοτικότητα, Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, Προώθηση παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ)

- ΕΠ Μεταφορές

Όραμα του Προγράμματος αποτελεί η διασφάλιση ασφαλούς, ομαλής και οικονομικά αποτελεσματικής λειτουργίας του τομέα μεταφορών και την ενίσχυση της ανάπτυξης προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών, με σκοπό να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της πρόσφατης κρίσης, την οικονομική ανάκαμψη, τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειών, και παράλληλα την επιδίωξη για μία πράσινη, χωρίς αποκλεισμούς, ψηφιακή και ανθεκτική Ευρώπη

- ΕΠ Πολιτική Προστασία

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Κύρια στρατηγική του Προγράμματος είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας που εστιάζει στην πρόληψη, την ετοιμότητα ανταπόκρισης και επέμβασης με στόχο την προστασία της ζωής, της υγείας και της παρουσίας των πολιτών, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υποδομών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των υπηρεσιών ζωτικής σημασίας, των υλικών και άυλων αγαθών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές συναφούς προέλευσης, που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Προτεραιότητες:

- ✓ Ανάπτυξη Εφαρμογών και Συστημάτων Διάγνωσης αντιμετώπισης φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων με την αξιοποίηση ΤΠΕ
- ✓ Αξιοποίηση Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας και υιοθέτηση – προώθηση καινοτόμων λύσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων
- ✓ Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τις πυρκαγιές
- ✓ Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με ακραία καιρικά φαινόμενα
- ✓ Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με ανθρωπογενή δραστηριότητα, βιολογικούς και υγειονομικούς κινδύνους και με τις μη σχετιζόμενες με το κλίμα φυσικές καταστροφές
- ✓ Αναβάθμιση υγειονομικού εξοπλισμού των δομών και υπηρεσιών πολιτικής προστασίας, για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και της δημόσιας υγείας
- ✓ Αναβάθμιση δεξιοτήτων του Ανθρώπινου Δυναμικού της Πολιτικής Προστασίας
- ✓ Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση πληθυσμού για την αντιμετώπιση των κινδύνων

- ΕΠ Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Το πρόγραμμα δίκαιης μετάβασης σε μια οικονομία κλιματικά ουδέτερη στη Δυτική Μακεδονία και την ευρύτερη περιοχή της Μεγαλόπολης εστιάζει στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος, στην υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και των κοινοτήτων που πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση, και στην άμβλυση των αρνητικών συνεπειών στο περιβάλλον από την εξόρυξη και την παραγωγή ενέργειας από τον λιγνίτη, την υγεία και την ασφάλεια, καθώς και την πρόληψη της δημιουργίας νέων παραγόντων ρύπανσης. Μια διακριτή κατηγορία επιλέξιμων περιοχών είναι τα νησιά (Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης), που καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες κυρίως από αυτόνομους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο το πετρέλαιο. Λόγω του πλήθους των νησιών και, συνεπώς, του κατακερματισμού των εν λόγω σταθμών, οι επιπτώσεις θα είναι περιορισμένες. Ωστόσο, η στοχευμένη και προγραμματισμένη μετάβαση σε κλιματική ουδετερότητα των νησιών αποτελεί ευκαιρία για την οικονομική τους διαφοροποίηση, προκειμένου να μην εξαρτώνται σχεδόν αποκλειστικά από τον μαζικό θερινό τουρισμό και την αγορά ακινήτων.

Προτεραιότητες και δράσεις:

Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας

- ✓ Έρευνα - καινοτομία - προηγμένες τεχνολογίες
- ✓ Ανταγωνιστικότητα ΠΜΕ και ΜΜΕ - Ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων
- ✓ Υποδομές επιχειρηματικότητας
- ✓ Επενδύσεις σημαντικής κλίμακας

Ενεργειακή μετάβαση - κλιματική ουδετερότητα

- ✓ Ενεργειακή αποδοτικότητα
- ✓ Καθαρή Ενέργεια
- ✓ Εξυπνη ενέργεια (συστήματα, δίκτυα, εξοπλισμός αποθήκευσης και ηλεκτροκίνησης)

Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία

- ✓ Αναπροσαρμογή των εδαφών και των εγκαταστάσεων στα λιγνιτικά πεδία
- ✓ Κυκλική Οικονομία
- ✓ Ορθολογική χρήση φυσικών πόρων

Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου

- ✓ Άμεσες παρεμβάσεις απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής στις επηρεαζόμενες περιοχές
- ✓ Προώθηση της απασχόλησης
- ✓ Αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανακατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Προσαρμοστικότητα εργαζομένων και επιχειρήσεων
- ✓ Κοινωνικοοικονομική ένταξη
- ✓ Υποδομές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- ✓ Υποδομές κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας
- ✓ Εξοικείωση - Ευαισθητοποίηση κοινωνικού και οικονομικού ιστού

Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας - Ευφείς κοινότητες

- ✓ Ποιότητα ζωής στις αστικές περιοχές
- ✓ Ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις στις αγροτικές και νησιωτικές περιοχές
- ✓ Ευφείς κοινότητες

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- ΕΠ Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Κεντρικός στρατηγικός στόχος του Προγράμματος είναι η διαμόρφωση και συνεχής εξασφάλιση των κατάλληλων οργανωτικών και λειτουργικών συνθηκών που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής του ΕΣΠΑ 2021-2027 και των επιμέρους Προγραμμάτων. Οι ανάγκες που διαπιστώθηκαν και επιχειρείται να καλυφθούν από το Πρόγραμμα μπορεί να συνοψιστούν ως εξής:

- ✓ Ανάγκη υποστήριξης και εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης οργάνωσης και των μηχανισμών για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ
- ✓ Ανάγκη για την στελεχιακή και τεχνική υποστήριξη όλων των φορέων των επιφορτισμένων με την διοίκηση, διαχείριση, πιστοποίηση, έλεγχο και παρακολούθηση της υλοποίησης των προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου
- ✓ Ανάγκη οριζόντιας και εξατομικευμένης υποστήριξης μεγάλων και μικρότερων δικαιούχων του ΕΣΠΑ για την αύξηση της Διοικητικής Ικανότητας και της Διαχειριστικής τους Επάρκειας με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεών τους

Οι Ειδικόί Στόχοι του Προγράμματος είναι:

- ✓ **Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και συντονισμού της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων**
 - ✓ **Ενίσχυση της στελέχωσης, διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας των υποστηρικτικών δομών του συστήματος διαχείρισης, συντονισμού και διοίκησης της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς επίσης και των επιτελικών δομών των Υπουργείων**
 - ✓ **Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων**
- ΕΠ Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος: Το Πρόγραμμα έχει ως όραμα τη: «Μετάβαση σε μια βιώσιμη, ανταγωνιστική, γαλάζια και παράλληλα φιλική προς το περιβάλλον οικονομία, με έμφαση στη λήψη αποφάσεων που βασίζεται στη γνώση, την εισαγωγή καινοτομίας και την αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης στους τομείς της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, και την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών ώστε να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία»

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Προτεραιότητες του Προγράμματος είναι:

- ✓ Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδρόβιων βιολογικών πόρων
- ✓ Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, και μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατο-αλλεργίας και κατά συνέπεια, συμβολή στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση
- ✓ Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές καθώς και σε περιοχές εσωτερικών υδάτων, και προώθηση της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- ✓ Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και δημιουργία προϋποθέσεων για την εξασφάλιση ασφαλών, προστατευμένων και καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

Σημαντικές δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων αφορούν σε:

- ✓ Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων δραστηριοτήτων με έμφαση στη μικρή παράκτια αλιεία και εκσυγχρονισμό στόλου και υποδομών, συνδυαστικά με δράσεις για μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία και ενθάρρυνση συνεργασιών
- ✓ Συμβολή στη διατήρηση και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και της αποτελεσματικής επιτήρησης της αλιευτικής δραστηριότητας, σε συνδυασμό με δράσεις για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
- ✓ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας των υδατοκαλλιεργειών, προώθηση πρακτικών για την εξασφάλιση περιβαλλοντικής βιωσιμότητας μακροπρόθεσμα
- ✓ Διεύρυνση των αγορών στόχων των προϊόντων αλιείας-υδατοκαλλιέργειας, εφαρμογή νέων τεχνολογιών καθώς και αναβάθμιση εγκαταστάσεων, προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της μεταποίησης
- ✓ Εφαρμογή μέτρων σε στοχευμένες περιοχές για την προώθηση βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας, κοινωνικής συνοχής, πολιτισμού, αναβάθμισης της ποιότητας ζωής και προστασίας του περιβάλλοντος (ΤΑΠΤΚ)
- ✓ Υποστήριξη της λειτουργίας του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της Ε.Ε.

Στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης για την υγειονομική κρίση

Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής και ο τοπικός επιχειρηματικός ιστός για να υποστηρίξουν το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας το οποίο, σε συνδυασμό με τις ευρωπαϊκές οικονομικές πολιτικές και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, μπορεί πραγματικά να μεταμορφώσει την τοπική οικονομία να ακολουθήσει αρχικά την προσπάθεια του ψηφιακού μετασχηματισμού του ελληνικού κράτους, **υιοθετώντας περισσότερα στοιχεία καινοτομίας και ψηφιακά εργαλεία**. Χαρακτηριστικοί είναι οι άξονες : **Άξονας 2.2 - Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους, Άξονας 2.3 - Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων,**

Σύμφωνα και με το δείκτη DESI, η Ελλάδα διαθέτει μία από τις λιγότερο προηγμένες ψηφιακές οικονομίες στην ΕΕ, καθώς η συνολική κατάταξη της είναι 27η από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αυτού του Άξονα στοχεύουν στην αντιμετώπιση των βασικών προκλήσεων της ψηφιακής ένταξης, της επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού στο πλαίσιο ενός ψηφιακού περιβάλλοντος, της ενίσχυσης ψηφιακών δεξιοτήτων και της ψηφιακής επιχειρηματικότητας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Η υλοποίηση των δράσεων αυτού του Άξονα, και το πλήρες φάσμα των ωφελειών που απορρέουν από την υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις, θα βελτιώσει σημαντικά τη θέση της χώρας ως προς τα κριτήρια για το 'Ανθρώπινο Κεφάλαιο', τη 'Χρήση Υπηρεσιών Διαδικτύου' και την 'Ενσωμάτωση της Ψηφιακής Τεχνολογίας' του δείκτη DESI (η Ελλάδα κατατάχθηκε 24η το 2020 ως προς τα προαναφερθέντα κριτήρια).

Πριν από την έναρξη της πανδημίας COVID-19, η Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών είχε εντοπίσει υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες στην Ελλάδα που σχετίζονται με: **1) υψηλό δημόσιο χρέος, 2) υψηλή αρνητική καθαρή διεθνή επενδυτική θέση (NIIP), 3) υψηλό ποσοστό ανεργίας και 4) μεγάλο μερίδιο μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) στους ισολογισμούς των τραπεζών,** Αυτές οι κληρονομικές ανισορροπίες καθιστούν μεγαλύτερη την ανάγκη αύξησης της ικανότητας απορρόφησης των κονδυλίων από τις χρηματοδοτικές πηγές στην Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες χώρες της ΕΕ.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων σε συνδυασμό με τις άλλες αλλαγές που προωθεί το φιλόδοξο σχέδιο της κυβέρνησης θα αλλάξει το προφίλ της χώρας στον επενδυτικό χάρτη και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές που σήμερα δεν αποτελεί ελκυστική επιλογή για τα ξένα κεφάλαια.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Παράλληλα, σύμφωνα με το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης της οικονομίας τα οικονομικά κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις (Άξονας 4.7.) θα έχουν ως έναν από τους στόχους την αύξηση των εξαγωγών. Θα συμπληρωθούν από μία δέσμη μεταρρυθμίσεων η οποία αφορά στη θεσμοθέτηση ευκρινών στην εφαρμογή τους κανονισμών πολεοδομικού σχεδιασμού στα σχεδόν τέσσερα πέμπτα της χώρας, διευκολύνοντας έτσι τις επενδύσεις, στην παροχή κινήτρων που σχετίζονται με τους φόρους και την εργασία, στη διευκόλυνση πρόσβασης σε ευρωπαϊκά αναπτυξιακά προγράμματα και της χρηματοδότησης από τις κεφαλαιαγορές για τη δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων με διεθνή προσανατολισμό.

Επιπλέον, οι μεταρρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνουν δράσεις για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Το νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία ιδιωτικών εταιρειών πρόκειται να απλοποιηθεί και να ενοποιηθεί. Επιπρόσθετα, η μεταρρύθμιση για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (Άξονας 4.7) θα υποστηρίξει την ανακατανομή των πόρων διευκολύνοντας την είσοδο νέων επιχειρήσεων στην αγορά.

Η αύξηση του ανταγωνισμού που προκύπτει από την αυξημένη είσοδο στην αγορά θα ενισχύσει και την ικανότητα απορρόφησης σοκ. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο αυξημένος ανταγωνισμός αυξάνει την ευελιξία των τιμών, προϋπόθεση για προσαρμογή στα σοκ, ιδίως στο πλαίσιο μιας νομισματικής ένωσης.

Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης (Άξονας 4.3.) θα προωθήσει επίσης την ανθεκτικότητα διασφαλίζοντας την ποιότητα και την ταχύτητα στην εκτέλεση των συμβάσεων.

Η ανταγωνιστικότητα και προώθηση των ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών θα ενισχυθεί από το νέο αποτελεσματικό πλαίσιο φερεγγυότητας για την αναδιάρθρωση του ιδιωτικού χρέους (Άξονας 4.4.), το οποίο ενοποιεί κατακερματισμένα καθεστώτα σε ένα ενιαίο πλαίσιο, δημιουργώντας μια πλατφόρμα για κοινή χρήση δεδομένων, επεκτείνοντάς τη διαδικασία ηλεκτρονικής κατάθεσης νομικών εγγράφων και εισάγοντας προ-εγκεκριμένες αυτοματοποιημένες διαδικασίες αναδιάρθρωσης

Δράση 1^η :Ψηφιοποίηση Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Λειτουργιών

Απαιτείται λοιπόν να γεφυρωθεί το χάσμα των ψηφιακών δεξιοτήτων που παρακωλύει την ψηφιοποίηση των ΜΜΕ, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι, υπό ορισμένες συνθήκες, το χάσμα αυτό συνιστά επίσης αφορμή ώστε να ενισχυθεί η συμβολή των ΜΜΕ στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τους νέους, ιδιαίτερα σε περιοχές όπως η Χαλκιδική και σε περιοχές απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα. Επίσης απαιτείται η ενθάρρυνση της συμμετοχής των γυναικών και άλλων κοινωνικών ομάδων, συνήθως ανθρώπων περισσότερο απειλούμενων από την περιθωριοποίηση, στις ΜΜΕ με την εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών, καθώς και πιο ευέλικτων και αυτόνομων επιχειρηματικών μοντέλων, προλαμβάνοντας παράλληλα την υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας. Είναι σημαντική η πρόληψη της εμφάνισης νέων ψηφιακών διαχωριστικών γραμμών, με την αξιοποίηση πρωτοβουλιών εθνικών και Ευρωπαϊκών, όπως η ψηφιακή ενιαία αγορά και το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη».

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής θα πρέπει να δει τις διαφορετικές ανάγκες ψηφιοποίησης των ΜΜΕ ανάλογα τον κλάδο μέσα από συνεργασίες με άλλους φορείς. Καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί την δημιουργία κόμβων ψηφιακής καινοτομίας, το Επιμελητήριο Χαλκιδικής (μέσα από την ένωση Επιμελητηρίων) θα μπορούσε να χαρτογραφήσει τις ανάγκες σε τοπικό και υπερτοπικό επίπεδο και στην προώθηση των κόμβων μεταξύ των μελών του. Φυσικά ως τότε θα πρέπει τα μέλη του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής να αξιοποιήσουν κάθε διαθέσιμο πρόγραμμα και πόρο ώστε να αξιοποιήσουν τις ψηφιακές τεχνολογίες και δεξιότητες, καθώς διαφορετικά κινδυνεύουν να μείνουν τόσο πίσω που το χάσμα δεν θα μπορεί να καλυφθεί. Καθώς στις ΜΜΕ και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις την διαφορά την κάνουν ελάχιστοι άνθρωποι θα πρέπει η επιλογή συνεργατών να γίνει πολύ προσεκτικά – και εδώ το Επιμελητήριο Χαλκιδικής μπορεί να παίξει τον ρόλο του καθοδηγητή- και επίσης να ασκήσει πίεση ώστε οι ψηφιακές δεξιότητες να διδάσκονται και στα ΙΕΚ, τον ΟΑΕΔ και άλλες σχολές από τις οποίες μπορούν οι ΜΜΕ να αντλήσουν προσωπικό

Είναι σαφές πως ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων δεν μπορεί να γίνει χωρίς την συμμετοχή των ιδιοκτητών και των εργαζομένων στο νέο ψηφιακό υπόδειγμα. Για την ομαλή μετάβαση σε ένα ψηφιακό επιχειρηματικό υπόδειγμα, θα πρέπει οι εργαζόμενοι να είναι επαρκώς ενημερωμένοι και, ει δυνατόν, να συμμετέχουν στην ανάπτυξη μιας στρατηγικής ψηφιοποίησης μέσω μια ανθρωποκεντρικής προσέγγισης της ψηφιοποίησης, η οποία θα βασίζεται στην αύξηση της παραγωγικότητας στον χώρο εργασίας. Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι οι περισσότερες ΜΜΕ δεν διαθέτουν ψηφιακές δεξιότητες στο εσωτερικό τους. Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής θα πρέπει να υποστηρίξει πρωτοβουλίες για την παροχή κινήτρων και τη διευκόλυνση της επανειδίκευσης των εργαζομένων, όπως η μετ' αποδοχών εκπαιδευτική άδεια ή η χρήση εφαρμογών μάθησης στον χώρο εργασίας, με παράλληλη προστασία των δικαιωμάτων τους.

Μεγάλο χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό διαπιστώνεται σχεδόν σε όλες σχεδόν τις ευρωμεσογειακές χώρες, ίσως λόγω των βαθιά ριζωμένων παραδοσιακών απόψεων για τους ρόλους των δύο φύλων. Η ψηφιοποίηση μπορεί να συμβάλει στον συνδυασμό της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής παρέχοντας τη δυνατότητα ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων και της τηλεργασίας. Ως εκ τούτου σε εναρμόνιση των Ευρωπαϊκών, Εθνικών, Περιφερειακών και τοπικών στρατηγικών και προσεγγίσεων, το Επιμελητήριο Χαλκιδικής μπορεί να συμβάλει στην προαγωγή της συμμετοχής των γυναικών στις επιχειρήσεις που θα μετασχηματιστούν ψηφιακά. Η γυναικεία επιχειρηματικότητα, η συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνική οικονομία και οι συνεταιρισμοί αποτελούν παραδείγματα πρωτοβουλιών και επιχειρηματικών σχημάτων που πρέπει να περάσουν στην ψηφιακή εποχή με την βοήθεια του Επιμελητηρίου.

Η ψηφιακή επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν πολλά υποσχόμενο δρόμο προς τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τις νέες και τους νέους στην Ελλάδα όπου η ανεργία είναι υψηλή, αλλά το ανθρώπινο δυναμικό της παραμένει σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητο. Είναι σημαντική λοιπόν η καλλιέργεια του επιχειρηματικού πνεύματος και των ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, και το Επιμελητήριο μπορεί να βοηθήσει στο πάντρεμα των δύο αυτών χώρων.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Απαιτούνται δράσεις μείωσης του ψηφιακού χάσματος μεταξύ πόλης και υπαίθρου, έτσι ώστε να παραμείνουν ελκυστικές οι αγροτικές περιοχές, ιδίως για τους νέους, και να αντιστραφεί η αστυφιλία. Εδώ απαιτούνται συνέργειες και εξειδίκευση με προγράμματα όπως τα LEADER, ΕΣΠΑ και άλλα. Ο ρόλος του Επιμελητηρίου Χαλκιδικής μπορεί να είναι πολύ σημαντικός στην κατεύθυνση αυτή.

Η πανδημία COVID19 για πολλές επιχειρήσεις επιτάχυνε τις διαδικασίες ψηφιοποίησης ενώ για άλλες τις «πάγωσε» καθώς οι επιχειρηματίες δεν θεώρησαν την χρονική περίοδο πρόσφορη για ψηφιακή αναβάθμιση και μετασχηματισμό.

Οι ΜΜΕ μπορούν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους με τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών από τον σχεδιασμό έως την παράδοση, να επεκτείνουν την πρόσβασή τους στην αγορά και την ενσωμάτωσή τους στην αλυσίδα προστιθέμενης αξίας μέσω ψηφιακών πλατφορμών και να βελτιώσουν τις σχέσεις τους με τη χρήση μέσω κοινωνικής δικτύωσης και ψηφιακής εξυπηρέτησης πελατών. Επιπλέον, η ψηφιοποίηση μπορεί να βοηθήσει τις ΜΜΕ να καινοτομήσουν μέσω της προσφοράς νέων ψηφιακών προϊόντων ή υπηρεσιών, ή της διεύρυνσης του υπάρχοντος φάσματος των υπηρεσιών τους με πρόσθετες ψηφιακές υπηρεσίες.

Από την άλλη πλευρά, οι ΜΜΕ συχνά δεν έχουν το περιθώριο ελιγμών που απαιτείται για την πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού, καταλήγοντας σε μειωμένες επιλογές, είτε επανεκπαίδευσης είτε αντικατάστασης μέρους του εργατικού δυναμικού τους στην προσπάθειά τους να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ψηφιοποίησης. Η αντικατάσταση θα μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τους νέους.

Η επανεκπαίδευση παραμένει η πλέον βιώσιμη επιλογή, δεδομένου ότι θα αποφέρει οφέλη τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στους εργαζομένους, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην ομαλότερη μετάβαση σε ψηφιακά επιχειρηματικά μοντέλα. **Απαιτείται η ενίσχυση της συμμετοχής των εργαζομένων στη διά βίου μάθηση και, από κοινού με τους εργοδότες, στον καθορισμό του περιεχομένου της κατάρτισης κατά τη διάρκεια της εργασίας. Οι ΜΜΕ που διαθέτουν τους πόρους να προσλάβουν πρόσθετο προσωπικό δεν είναι επ' ουδενί βέβαιο ότι θα βρουν εργαζομένους με τις ψηφιακές δεξιότητες που χρειάζονται στην αγορά εργασίας.**

Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής μπορεί να συμβάλλει με δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης προς τους τοπικούς επαγγελματίες και πολίτες προκείμενου να έχουν πρόσβαση σε προγράμματα εκπαίδευσης και να αναβαθμίσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες για την δημιουργία ενός αποθεματικού ανθρώπινου κεφαλαίου που θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση της τοπικής οικονομίας.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Δράση 2η. Επιχειρηματική δικτύωση

Ένα σημαντικό ζήτημα έχει προκύψει για τον εμπορικό κυρίως κλάδο – αλλά φορά και τις επιχειρήσεις του τουρισμού και της μεταποίησης μετά τις ανακατατάξεις που έφερε η - πανδημία-, σχετικά με τα προβλήματα των μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων το οποίο έχει να κάνει με τη δυνατότητα της δικτύωσης των επιχειρήσεων με άλλες ανάλογες επιχειρήσεις στην ευρύτερη περιοχή τους, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας ισχυρός δεσμός και σύνδεση για την καλύτερη λειτουργία τους και για τη δημιουργία ενός προηγμένου δικτύου παροχής προϊόντων και υπηρεσιών. Η δικτύωση αυτή είναι μια κοινωνικοοικονομική επιχειρηματική δραστηριότητα κατά την οποία οι επιχειρηματίες συναντιούνται προκειμένου να σχηματίσουν επιχειρηματικές σχέσεις και να αναγνωρίσουν, να δημιουργήσουν ή να λειτουργήσουν με τη συνδρομή επιχειρηματικών ευκαιριών, να μοιραστούν τις σχετικές πληροφορίες και να αναζητήσουν δυνητικούς συνεργάτες για τις επιχειρήσεις τους.

Ενδεικτικά για την Χαλκιδική θα μπορούσε να είναι η συνεργασία των επιχειρήσεων που συνορεύουν / δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή της πόλης της Θεσσαλονίκης. Εδώ το Επιμελητήριο Χαλκιδικής θα μπορούσε να ηγηθεί μιας τέτοιας κοινής προσπάθειας με απτά οφέλη για όλους. Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής μπορεί να στοχεύσει στην υποστήριξη του προφίλ και της κατάστασης των τοπικών επιχειρήσεων, αυξάνοντας την αφοσίωση τους στο εμπορικό σήμα της περιοχής (αν δεν υπάρχει μπορεί να δημιουργηθεί, την προώθηση της σημασίας της αγοράς των τοπικών προϊόντων από κατοίκους και επισκέπτες, την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων και την προώθηση των επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των μέσων επικοινωνίας, αλλά και της συνεργασίας παράκτιων και ορεινών επιχειρήσεων..

Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής καλείται να δώσει έμφαση στην ενίσχυση της επιχειρηματικής δικτύωσης της επιχειρηματικότητας και της προώθησης της παραγωγής του «τοπικού προϊόντος» υλοποιώντας τα εξής σε συνεργασία με άλλους φορείς:

- Λήψη μέτρων για τη δημιουργία αποτελεσματικών ομάδων δικτύωσης της Περιφερειακής ενότητας Χαλκιδικής και των όμορων Περιφερειακών ενότητων.
- Επιχειρησιακά διαδραστικά σεμινάρια όπου θα αναπτυχθούν νέες εργασιακές σχέσεις (ή δικτύωση) με άλλους συνεργάτες και στη συνέχεια με τακτική μεταξύ τους επικοινωνία.
- Οργάνωση εκδηλώσεων όπως είναι οι επιχειρηματικές συναντήσεις και οι εκδηλώσεις με επιτυχημένους επιχειρηματίες του κλάδου ως βασικούς ομιλητές.
- Παροχή κουπονιών πώλησης λιανικού εμπορίου τοπικής εμβέλειας
- Προώθηση επιτυχημένων παραδειγμάτων συνεργασίας όπως των ανοιχτών αγορών (Open Malls) και των ενοποιημένων τοπικών αγορών των κωμοπόλεων για να ενισχύσουμε και τις επιχειρήσεις του ορεινού όγκου της Χαλκιδικής.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Δράση 3η. Ανάπτυξη επικοινωνιακών μεθόδων για τις δυνατότητες χρηματοδότησης των μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων

Ένα σημαντικό ζήτημα για την περιοχή της Χαλκιδικής –και για όλη την Ελλάδα- είναι η υστέρηση που παρατηρείται στην ενημέρωση των επιχειρηματιών (κυρίως του λιανεμπορίου αλλά και των άλλων κλάδων) σχετικά με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία και για τον τρόπο που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προώθηση της επιχείρησης. Η ενημέρωση αυτή είναι σημαντική καθώς ο μεγαλύτερος αριθμός των επιχειρήσεων δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το τραπεζικό σύστημα της χώρας μετά από δεκαετή οικονομική κρίση και την πανδημία, για πολλούς λόγους. Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής θα πρέπει να στοχεύσει (σε συνεργασία και με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας) στη βελτίωση της προώθησης των δυνατοτήτων χρηματοδότησης, στην ενθάρρυνση των επιχειρήσεων στις απομακρυσμένες περιοχές (όπου παρατηρείται και το μεγαλύτερο έλλειμα ενημέρωσης) να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης, στην ενθάρρυνση της εξοικείωσης με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και με τα ψηφιακά μέσα, σε σεμινάρια κατάρτισης και εργαστήρια και ιδίως μέσω επισκέψεων των εμπειρογνομόνων και των στενών τους επαφών με την επιχείρηση. Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής καλείται να στοχεύσει –συντονίζοντας μια συνεργασία φορέων υποστήριξης της επιχειρηματικής δράσης- σε ένα δυναμικό σύστημα ενημέρωσης της κάθε επιχείρησης για τις πιθανές ευκαιρίες χρηματοδότησης με την επίσκεψη και με στενή συζήτηση σχετικά με την αναζήτηση οικονομικής ενίσχυσης και δέσμευση της επιχείρησης στους στόχους που τίθενται.

Τα βήματα που θα μπορούσαν να ακολουθηθούν είναι:

- Η προπαρασκευαστική εργασία από τους ειδικούς εμπειρογνώμονες για τη συλλογή των βασικών πληροφοριών σχετικά με τον τομέα της επιχείρησης και την ανάλογη χρήση αυτών σε πλατφόρμα συνδεδεμένη με όλες τις σχετικές περιφερειακές / τοπικές διαδικτυακές πλατφόρμες.
- Μια σύντομη συνέντευξη βασισμένη σε σύντομο ερωτηματολόγιο το οποίο στοχεύει στον εντοπισμό των ζητημάτων της χρηματοδότησης και της διερεύνησής τους.
- Μια λεπτομερής συζήτηση σχετικά με τις διαδικασίες και τα οφέλη από τις πιθανές διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και άλλες διαθέσιμες, με την αντιστοίχιση του επιδιωκόμενου στόχου της επιχείρησης ως προς αυτές. Παράλληλα, να πραγματοποιείται παρουσίαση και ενημέρωση όλων των περιφερειακών / εθνικών χρηματοοικονομικών οργανισμών, των σχετικών πολιτικών και των προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης.
- Η εκπόνηση τελικών εκθέσεων για κάθε επιχείρηση που λαμβάνει μέρος στη συγκεκριμένη διαδικασία.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Δράση 4η. Ανάλυση του πλαισίου ανάπτυξης λιανικού εμπορίου στις απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα περιοχές

Θα πρέπει να εξετασθεί η Οργάνωση Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) για τις αγροτικές και ορεινές περιοχές της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας συμπεριλαμβανομένης της Χαλκιδικής (Περιοχές Ορεινών Όγκων;). Ένα μοντέλο χωρικής ανάπτυξης που ωφελεί τις αγροτικές περιοχές.

Κάθε Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση είναι οργανωμένη σε 2 επίπεδα που περιλαμβάνουν περιοχές παρέμβασης, καθώς και ένα δίκτυο διασυνδεδεμένων τέτοιων περιοχών. Σε όλα αυτά η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας μπορεί να σχεδιάζει και υλοποιεί οριζόντιες δράσεις, καθώς και δράσεις που αναφέρονται μόνο σε καθεμία από αυτές. Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής θα μπορούσε να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην περιοχή ευθύνης του. Απαιτείται συνεργασία με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, την Διαχειριστική Αρχή των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Κεντρικής Μακεδονίας 2021 - 2027, και τα Πανεπιστήμια / Ερευνητικά Κέντρα ώστε να σχεδιάσουν και να πραγματοποιήσουν την ανάλυση, για να χρησιμοποιηθεί για το σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων χωρικής παρέμβασης που θα ωφελήσουν την οικονομία και το επιχειρείν.

Μπορεί να διεξαχθεί μια λεπτομερής ανάλυση του πλαισίου βιώσιμης ανάπτυξης του επιχειρείν στις αγροτικές και ορεινές περιοχές, για τον καθορισμό και τη συσχέτιση των βασικών παραμέτρων που επηρεάζουν την αιεφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου για τη χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων και την αξιοποίηση των αυξημένων πόρων που έχουν συμφωνηθεί (σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο).

Ο Κλάδος του Λιανεμπορίου

Το λιανικό εμπόριο αντιμετώπιζε προκλήσεις πριν από την πανδημία ενώ πλήγηκε κατά την διάρκεια της απομόνωσης και του κλεισίματος, με πολλές επιχειρήσεις να κλείνουν ή να αλλάζουν ιδιοκτήτη. Καθώς οδεύουμε προς την διαφαινόμενη έξοδο από την υγειονομική κρίση φαίνεται να υπάρχει μια σημαντική αλλαγή συμπεριφοράς των καταναλωτών όσον αφορά την εμπιστοσύνη, και τη διαχείριση των εξόδων, όπου η τιμή θα δώσει χώρο στην αξία και θα δημιουργηθούν νέες τάσεις. Νέες συνήθειες. **Η μεταβολή του χώρου και του τρόπου εργασίας είναι αρκετή για να επιφέρει μεταβολή στα προσδοκόμενα / προσυπολογιζόμενα έσοδα διαφόρων υποκλάδων του λιανικού εμπορίου.** Για παράδειγμα, οι ελλείψεις βασικών ειδών και συγκεκριμένων ετικετών κατά την περίοδο του πρώτου lockdown / 1^{ης} καραντίνας ώθησαν τον καταναλωτή να δοκιμάσει νέα προϊόντα και νέες μεθόδους αγορών. Έτσι έχουμε σήμερα μια αύξηση πωλήσεων στις δευτερεύουσες μάρκες, στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας και στην έξαρση του ηλεκτρονικού εμπορίου. Υπάρχουν αλλαγές εξαιτίας της αναδιάταξης της εφοδιαστικής αλυσίδας, αλλά και εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία, της ενεργειακής και επισιτιστικής κρίσης. Οι αλλαγές επί το δυσμενέστερο των εξωτερικών συνθηκών καθιστά επιτακτικότερες της αλλαγές και της προκλήσεις που υπήρχαν και προ της COVID19.

Πρώτος στόχος, καθώς εξερχόμαστε της υγειονομικής κρίσης είναι η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου με πρόσβαση σε μια από τις δεκάδες πλατφόρμες που είναι στην αγορά και ευνοούν και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι αγορές στο φυσικό κατάστημα θα επιστρέψουν με διαφοροποιήσεις και θα πρέπει οι επιχειρηματίες να μάθουν να είναι

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

ευέλικτοι στις ανάγκες και τις επιθυμίες των καταναλωτών. Θα επιστρέψουμε λοιπόν σε μια κανονικότητα που θα είναι διαφορετική από αυτή που γνωρίζαμε πριν την πανδημία. Ήδη παρατηρούνται ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό, παρά την ανεργία που υπάρχει, καθώς και οι εργαζόμενοι αλλάζουν επαγγελματικό προσανατολισμό και συνήθειες στο πλαίσιο του καθυστερημένου αλλά δρομολογημένου μετασχηματισμού της ελληνικής οικονομίας.

Είναι σημαντική η προσφορά στους καταναλωτές μια ελκυστικής και απρόσκοπτης εμπειρίας ηλεκτρονικού εμπορίου από την περιήγηση έως την έρευνα, την επιλογή, την αγορά, επιστροφή/ανταλλαγή. Πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι οι ιστότοποι ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες κινητές συσκευές (smartphones, tablets) καθώς και ότι προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες. Συνεπή, αξιόπιστη ψηφιακή εμπειρία σε όλες τις συναλλαγές και τα διαθέσιμα κανάλια. οι έμποροι λιανικής πρέπει να δώσουν προτεραιότητα και έμφαση στην εμπειρία στο φυσικό κατάστημα, περισσότερη από ό,τι στα προϊόντα που πωλούν. Να καινοτομήσουν και να διασφαλίσουν τη συνέχεια των υπηρεσιών. Το να προσελκύσουν στο φυσικό κατάστημα τους πελάτες αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση μακρομέρευσης στον χώρο, και αφορά την διακόσμηση (βιτρίνα και εσωτερικό χώρο) όπου μπορεί κανείς να πάρει μαθήματα από το εξωτερικό (π.χ. Ιταλία), αλλά και την «εμπειρία» να ψωνίζει κανείς από ένα κατάστημα και συμπεριλαμβάνει τις παλιές έννοιες της ευγένειας, της εξυπηρέτησης, μέχρι την παροχή υπηρεσιών μετά την πώληση και την συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις.

Προϋπόθεση για να γίνουν τα προαναφερθέντα είναι να διασφαλίσουμε πως επιχειρήσεις που είναι βιώσιμες μεσοπρόθεσμα δεν θα αντιμετωπίσουν κίνδυνο «αιφνίδιου θανάτου», επειδή θα βρεθούν ξαφνικά απέναντι στην ανάγκη εξυπηρέτησης πλήθους άμεσων πληρωμών καθώς ολοκληρώνεται η περίοδος χάριτος και η διευκολύνσεις που είχαν παρασχεθεί από την Κυβέρνηση, την εφορία, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα τραπεζικά ιδρύματα. Περίπου 600.000 επιχειρήσεις στην Ελλάδα, ατομικές, μικρές και μεσαίες, περιλαμβάνονται στην κατηγορία του λιανικού εμπορίου. Ειδικότερα δε, εννιά στις δέκα επιχειρήσεις στην Ελλάδα απασχολούν κάτω από 4 άτομα και οκτώ στις δέκα έχουν κύκλο εργασιών κάτω από 150.000 ευρώ. Αυτοί είναι και οι πιο ευάλωτοι στη συγκυρία. Εδώ θα πρέπει να αναληφθούν πρωτοβουλίες ανάλογες με το πρόγραμμα «Γέφυρα» σε συνεργασία Κράτους, Τραπεζών και Εταιρειών Διαχείρισης Χρεών όπου έχουν μεταφερθεί πολλά δάνεια επιχειρήσεων και επιχειρηματιών.

Είναι σημαντικό να εξετασθούν καλές πρακτικές από το εξωτερικό και λύσεις που έχουν δοθεί στο πρόβλημα (ανά) χρηματοδότησης της μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων και ποιες συνέργειες απαιτούνται από τους διάφορους φορείς ώστε οι λύσεις που θα προκριθούν να είναι σταθερές και να επιτρέπουν την αντιμετώπιση των υπολοίπων προκλήσεων για τις επιχειρήσεις του λιανεμπορίου.

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Δράση 5η. Μηχανισμός διαγνώσεων επιχειρηματικών αναγκών

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και στην Περιφερειακή Ενότητα της Χαλκιδικής, είναι μεγάλο ζητούμενο η αναγκαιότητα της διάγνωσης μέσω διερεύνησης των αναγκών και καταγραφής των αναγκών των επιχειρήσεων του λιανεμπορίου, των απομακρυσμένων από τα αστικά και τουριστικά κέντρα επιχειρήσεων με συστηματικό και επαναλαμβανόμενο τρόπο.

Το Επιμελητήριο Χαλκιδικής από τον θεσμικό του ρόλο έχει σημαντική γνώση της μεγάλης σημασίας των ζητημάτων που προκύπτουν λόγω του οικονομικού μετασχηματισμού που διέρχεται η χώρα και που αναμένεται να επιταχυνθεί από την πανδημία και την αλλαγή των συνθηκών στην εργασία και στο επιχειρείν που αυτή επιφέρει. Σε συνεργασία με άλλους φορείς (Περιφέρεια, Αναπτυξιακές, Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα, κ.λπ.) θα πρέπει να προχωρήσει στο σχεδιασμό και τη λειτουργία ενός μόνιμου Μηχανισμού για τη Διάγνωση Επιχειρηματικών Αναγκών σε Επαγγέλματα και Δεξιότητες.

Η στόχευση αφορά στο να είναι ο μηχανισμός μια δυναμική διαδικασία εξέτασης του τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων, των επιλογών επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, ώστε να υπάρξει βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της αγοράς ως σύνολο και του κέρδους που μπορεί να αποφέρει στις επιχειρήσεις. Ο μηχανισμός, να είναι ενεργός για να αναπτύσσει τη διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας των σχετικών δεδομένων ώστε να προτείνει τόσο τις επείγουσες όσο και τις μεσοπρόθεσμες οικονομικές ενισχύσεις και την μεταφορά τεχνογνωσίας. Σε αυτή τη διαδικασία, ο ρόλος της ομάδας των εμπειρογνομόνων της ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας είναι απόλυτα αναγκαίος. Η υποστήριξη των επιχειρήσεων μέσω στοχευμένων επιχειρησιακών διαγνώσεων και ελέγχων και σε 2ο στάδιο στοχευμένων χρηματοδοτήσεων με βάση τις διαγνωστικές εκθέσεις κρίνεται απολύτως απαραίτητη.

Ταυτόχρονα με βάση τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές (και εδώ μια συνεργασία με Πανεπιστήμια θα ήταν εξαιρετικά σημαντική) το Επιμελητήριο Χαλκιδικής θα πρέπει να εκπαιδεύσει τα μέλη του ακόμα και στον τόπο λειτουργίας τους και να σχεδιάσει με τον βέλτιστο τρόπο την διάρθρωση των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων που αφορούν τα μέλη του, σε συνεργασία με τους φορείς παροχής τέτοιου είδους υπηρεσιών αλλά και αυτόνομα.

Ο επιχειρησιακός έλεγχος, είναι μια μέθοδος έρευνας που στοχεύει στην αξιολόγηση της επιχειρηματικής ικανότητας, των διαδικασιών, των αναγκών μιας μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης. Είναι μια μέθοδος διερεύνησης των ισχυρών και αδύναμων σημείων μέσω του προσδιορισμού και της γενικής αξιολόγησης της τεχνογνωσίας της επιχείρησης (μάρκετινγκ, διαχείριση, χρηματοδότηση, ανθρώπινοι πόροι κ.λπ.). Είναι μια διαδικασία ανάλυσης που οδηγεί σε συγκεκριμένες προτάσεις. Μέσω του επιχειρησιακού ελέγχου της επιχείρησης, εξάγονται τα συμπεράσματα σε στενή συνεργασία με τη διεύθυνση και το προσωπικό της επιχείρησης στη βάση της αλληλουχίας των σταδίων της συλλογής των δεδομένων, της ανάλυσης τους, της σύνθεσης τους και της σύνταξης μιας τελικής έκθεσης.

Μια γενική δομή του Μηχανισμού για τη διάγνωση των επιχειρηματικών αναγκών μπορεί να αποτελείται από:

Διενέργεια έρευνας και εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου αντιμετώπισης των συνεπειών που έχουν προκληθεί από την πανδημία Covid-19 στο Επιμελητήριο Χαλκιδικής

- Τη συλλογή των βασικών πληροφοριών της επιχείρησης, του τομέα, των διασυνδέσεων της με τις άλλες εταιρείες.
- Μια γενική διάγνωση μέσω της συλλογής των δεδομένων και της ανάλυσης που οδηγεί σε μια πρώτη διάγνωση και μια σύντομη παρουσίαση στους επικεφαλής της επιχείρησης, έχοντας και στενή επικοινωνία και συζήτηση μαζί τους.
- Την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών αναλύοντας περισσότερα από τα επιλεγμένα θέματα που πρέπει να εξεταστούν (οι εργασίες παραγωγής, τα θέματα ενδιαφέροντος, οι ανθρώπινοι πόροι, το μάρκετινγκ / οι πωλήσεις).
- Την παρουσίαση της έκθεσης στο διοικητικό συμβούλιο / ιδιοκτήτη / συνέταιρους της επιχείρησης και η τελική οριστικοποίηση των συμπερασμάτων.
- Την οριστικοποίηση του σχεδίου δράσης για την επιχείρηση.

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

1. EC (European Commission). (2020). Digital Economy and Society Index (DESI): Questions and answers. QANDA, 20(1022), 1–4.
2. ETF (European Training Foundation). (2020). Coping with COVID-19. Mapping COVID-19: the socioeconomic impact: the future of skills in the EU neighbourhood. https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/2020-07/mapping_covid_030720_socio_economic.pdf
3. Field, M., Cipriano, A., Timperley, G., Green, K., Stribley, L., Delaney, X., Anevsky, G., & Harris, C. (2020). COVID-19: Small Business Roadmap for Recovery & Beyond: workbook. Deloitte Touche Tohmatsu Limited.
4. Hendrickx, L. (2020). Exit & Recovery Strategy – COVID-19 crisis: proposals from SMEunited. SMEunited.
5. Syriopoulos, K. (2020). The Impact of COVID-19 on Entrepreneurship and SMEs. Journal of the International Academy for Case Studies, 26(2).

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

1. Γκατζέ Αικατερίνη(2020. Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και πως επηρεάστηκαν από την οικονομική κρίση. Εμπειρική διερεύνηση των τουριστικών καταλυμάτων- ξενοδοχείων στην Χαλκιδική (μεταπτυχιακή εργασία) <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/50034>

Διαδικτυακές πηγές

<http://www.oecd.org/cfe/regional-policy/Edinburgh-Policy-Statement-On-Enhancing-Rural-Innovation.pdf>.

[Ελλάδα 2.0 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας \(greece20.gov.gr\)](http://greece20.gov.gr)

<https://iccwbo.org/media-wall/news-speeches/financing-for-development-in-the-era-of-covid-19-and-beyond/>

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticESPA2014-2020.aspx>

<https://www.espa.gr/el/Pages/newespa21-27.aspx>

<https://www.ggb.gr/el/node/1040>

<https://epihal.gr/varometro3-2022/>